Vlaams Parlement

13 (2016-2017) – Nr. 2-L
ingediend op 28 oktober 2016 (2016-2017)

Toelichtingen

bij de middelenbegroting
en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2017

Toelichting per programma

Beleidsdomein L:
Leefmilieu, Natuur en Energie

verzendcode: BEG

Inhoudsopgave

BELEIDSDOMEIN LEEFMILIEU, NATUUR EN ENERGIE

DEEL 1: GECONSOLIDEERDE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN 4

DEEL 2: TOELICHTING BIJ DE TOTALEN VAN DE PROGRAMMA'S 6

PROGRAMMA LA - DEPARTEMENT LNE 6

PROGRAMMA LA - INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK 6

PROGRAMMA LA - AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS 7

PROGRAMMA LA - VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP 7

PROGRAMMA LC – EEN MAATSCHAPPELIJK GEDRAGEN EN GEINTEGREERD OMGEVINGSBELEID VOOR EEN KWALITEITSVOLLE LEEFOMGEVING 8

PROGRAMMA LE – VOEREN VAN EEN DUURZAAM ENERGIEBELEID WAARBIJ DE ECONOMISCHE, SOCIALE EN ECOLOGISCHE BELANGEN VAN ENERGIE OPTIMAAL SAMENSPOREN 8

PROGRAMMA LF – VLAANDEREN ALS VOORLOPER BINNEN EUROPA: NAAR EEN STERK EN DOORDACHT DIERENWELZIJNSBELEID 9

DEEL 3: INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ ELK VAN DE ENTITEITEN 10

A. DEPARTEMENT LNE 10

B. IVA'S ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID 62

B.1. AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS (ANB) 62

B.2. INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK (INBO) 73

B.3. VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP (VEA) 77

C. IVA'S MET RECHTSPERSOONLIJKHEID 92

C.1. OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM) 92

C.2. VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ 104

D. VLAAMSE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT, CATEGORIE A 114

D.1. GRINDFONDS 114

E. EVA's 115

E.1. VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) 115

E.2. VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG) 127

F. VLAAMSE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT, CATEGORIE B 128

F.1. DE WATERGROEP 128

G. STRATEGISCHE ADVIESRADEN 130

G.1. SAR MINARAAD 130

H. EIGEN VERMOGENS 130

H.1. EIGEN VERMOGEN VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK (EV INBO) 130

H.2. ONDERSTEUNEND CENTRUM VAN HET AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS (OC ANB) 132

K. TOT DE VLAAMSE CONSOLIDATIEPERIMETER BEHORENDE RECHTSPERSONEN 134

K.1. VLAAMSE MILIEUHOLDING 134

BELEIDSDOMEIN L
LEEFMILIEU, NATUUR EN ENERGIE

DEEL 1: GECONSOLIDEERDE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN

Saldi-berekening – Totaal beleids- en betaalkredieten (in duizend euro)

Leefmilieu, Natuur en Energie		**BO 2017**
Beleidskredieten	=	1.416.707
Betaalkredieten	=	1.374.220

Saldi-berekening – Beleidskredieten ministeries (in duizend euro)

Leefmilieu, Natuur en Energie		**BO 2017**
Vastleggingskredieten (VAK)	+	721.529
Voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen (TO)	+	592.195
Correcties voor:		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	59.955
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	45.188
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring & correcties	-	523.257
TOTAAL	=	**685.324**

Saldi-berekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro)

Leefmilieu, Natuur en Energie		**BO 2017**
Vereffeningskredieten (VEK)	+	724.621
Variabele kredieten (VRK)	+	588.677
Correcties voor:		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	59.685
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	44.438
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring & correcties	-	519.641
TOTAAL	**=**	**689.534**

Saldi-berekening – Beleidskredieten te consolideren instellingen (in duizend euro)

Leefmilieu, Natuur en Energie		**BO 2017**
Instellingen met beleid en betaal-uitgavenzijde		
Gesplitste vastleggingskredieten	+	810.158
Correcties voor:		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	4.432
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	62.793
Interne verrichtingen	-	33.664
SUBTOTAAL		**709.269**
Instellingen met enkel betaal-uitgavenzijde		
Vereffeningskredieten	+	124.158
Correcties voor:		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	0
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	0
Interne verrichtingen	-	102.044
Vastleggingsmachtigingen + Vastleggingskredieten - Correlatieve kredieten - Vereffeningskredieten	+	0
SUBTOTAAL	=	**22.114**
TOTAAL	=	**731.383**

Saldi-berekening – Betaalkredieten te consolideren instellingen (in duizend euro)

Leefmilieu, Natuur en Energie		**BO 2017**
Vereffeningskredieten	+	1.258.696
Correcties voor:		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	4.432
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	63.290
Interne verrichtingen	-	506.288
TOTAAL	=	**684.686**

DEEL 2: TOELICHTING BIJ DE TOTALEN VAN DE PROGRAMMA'S

PROGRAMMA LA - DEPARTEMENT LNE

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	34	960	0
Bijstelling BO 2017	0	- 460	0
BO 2017	34	500	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	47.248	47.434	960	0
Bijstelling BO 2017	1.204	1.204	- 460	0
BO 2017	48.452	48.638	500	0

PROGRAMMA LA - INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	0	0	0
BO 2017	0	0	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	11.125	11.125	0	0
Bijstelling BO 2017	33	33	0	0
BO 2017	11.158	11.158	0	0

PROGRAMMA LA - AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	0	0	0
BO 2017	0	0	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	38.976	38.976	0	0
Bijstelling BO 2017	616	616	0	0
BO 2017	39.592	39.592	0	0

PROGRAMMA LA - VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	0	0	0
BO 2017	0	0	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	6.029	6.266	0	0
Bijstelling BO 2017	- 458	- 413	0	0
BO 2017	5.571	5.853	0	0

PROGRAMMA LC – EEN MAATSCHAPPELIJK GEDRAGEN EN GEINTEGREERD OMGEVINGSBELEID VOOR EEN KWALITEITSVOLLE LEEFOMGEVING

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	775	77.410	0
Bijstelling BO 2017	0	33.687	0
BO 2017	775	111.097	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	482.183	484.940	82.702	23.825
Bijstelling BO 2017	15.260	12.832	29.064	- 40
BO 2017	497.443	497.772	111.766	23.785

PROGRAMMA LE – VOEREN VAN EEN DUURZAAM ENERGIEBELEID WAARBIJ DE ECONOMISCHE, SOCIALE EN ECOLOGISCHE BELANGEN VAN ENERGIE OPTIMAAL SAMENSPOREN

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	30.900	309.934	0
Bijstelling BO 2017	1.336	170.174	0
BO 2017	32.236	480.108	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	106.705	109.318	265.889	0
Bijstelling BO 2017	11.904	11.459	210.032	0
BO 2017	118.609	120.777	475.921	0

PROGRAMMA LF – VLAANDEREN ALS VOORLOPER BINNEN EUROPA: NAAR EEN STERK EN DOORDACHT DIERENWELZIJNSBELEID

1.1. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE ONTVANGSTEN

(in duizend euro)

	ALGEMENE ONTVANGST	TOEGEWEZEN ONTVANGST	LENINGS-OPBRENGST
BA 2016	0	490	0
Bijstelling BO 2017	0	0	0
BO 2017	0	490	0

1.2. EVOLUTIE VAN DE TOTALEN VOOR DE UITGAVEN

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	704	831	490	0
Bijstelling BO 2017	0	0	0	0
BO 2017	704	831	490	0

DEEL 3: INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ ELK VAN DE ENTITEITEN

A. DEPARTEMENT LNE

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

1.1. Ontvangstenartikelen

Programma LA

LB0-9LAHAZZ-OW – ontvangsten werking en toelagen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er worden in 2017 kleine diverse ontvangsten verwacht op dit artikel. Concreet zal het bijvoorbeeld gaan over ontvangsten uit ad hoc verkopen en terugbetalingen die te linken zijn aan de apparaatsbudgetten van het departement LNE.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	34	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**34**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

LB0-9LAHTZZ-OW – ontvangsten werking en toelagen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat, naast terugvorderingen bij de huidige werkgevers van personeelsleden met verlof voor opdracht, in hoofdzaak EU-ontvangsten in het kader van de cofinanciering van Europese projecten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	960	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*- 460*	*0*
BO 2017	**0**	**500**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Deze ontvangsten worden verminderd met 460 k.euro naar aanleiding van het wegvallen van de eenmalige ontvangsten in 2016 in het kader van de uitvoering van het EU Life project bij ANB.

Programma LC: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving
Prestatiebegroting

De begrotingsartikels onder het programma LC (inclusief DAB MINAfonds) geven alle invulling aan de primaire beleidsopdracht die naar voor geschoven wordt in de beleidsnota en beleidsbrief "Omgeving" voor het beleidsveld Leefmilieu en Natuur: "Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving". Deze beleidsopdracht vormt dan ook de benaming van het programma LC.

In het kader van prestatiebegroting wordt er binnen het beleidsdomein LNE voor geopteerd om de begrotingsartikels onder de ESR-groepering WT inhoudelijk maximaal toe te wijzen aan de operationele doelstellingen uit de beleidsnota 2014-2019. Indien dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat de onderliggende budgetten ingezet worden op meerdere doelstellingen), wordt er geopteerd voor toewijzing van het begrotingsartikel aan een strategische doelstelling, of in laatste instantie aan een beleidsthema. Concreet wordt er aan de koppeling vorm gegeven via het opnemen van de relevante beleidsdoelstelling in de libellé van het begrotingsartikel.

Voor het beleidsveld Leefmilieu en Natuur wordt er in deze fase gekozen voor de koppeling van de begrotingsartikels aan volgende strategische doelstellingen uit de Beleidsnota en/of beleidsbrief Omgeving:

AA - WT HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN EN WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD. WE STIMULEREN DE DOORWERKING VAN HET OMGEVINGSBELEID IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

AB - WT EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID

AC - WT VERGROENING VAN DE ECONOMIE

AD - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - WATER

AE - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - BODEM EN ONDERGROND

AF - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - NATUUR

BA - WT VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET NATUURBELEID

AG - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - HINDER

AH - WT LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED

AI -WT NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID

AJ - WT KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN

AK - WT HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND

AL - WT LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED - PARTNERSCHAPPEN VIA BEHEEROVEREENKOMSTEN

AM - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - LUCHT

AN - WT SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN

AO - WT VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE

AB - WT VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET NATUURBELEID

Voor dit beleidsveld is het mogelijk om het gros van de begrotingsartikels te koppelen aan de operationele doelstellingen uit de beleidsdocumenten. De vertikale oriëntaties naar de diverse milieuthema's (water, bodem en ondergrond, natuur, …) binnen de strategische doelstelling "Milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen" zijn daarbij als een equivalent te beschouwen van een operationele doelstelling. Voor codes AA-WT, AC-WT en AO-WT is er een te grote variëteit tussen de ingezette budgetten en de operationele doelstellingen uit de beleidsdocumenten, zodat daar gekozen wordt voor een koppeling aan een strategische doelstelling.

Toelichting per begrotingsartikel

LB0-9LCHAAA-OW – ontvangsten werking en toelagen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Er worden in 2017 diverse kleine verkoopopbrengsten verwacht op dit artikel. Deze zijn te linken aan de beleidsprocessen van het departement LNE.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	45	0	0
Bijstelling BO 2017	0	0	0
BO 2017	**45**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

LB0-9LCHTAA-OW – ontvangsten werking en toelagen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bundelt de ontvangsten van 2 begrotingsfondsen onder het beheer van het departement LNE, enerzijds het VLAREL-Fonds en anderzijds het Omgevingsfonds.

Op het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu", kortweg

het VLAREL-Fonds, worden inkomsten geboekt via de betaling van retributies voor erkenningsaanvragen en toezicht op erkenningen leefmilieu.

Bij het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning werd het Omgevingsfonds opgericht (artikel 11). De middelen waarover dit Omgevingsfonds beschikt, zijn de ontvangsten die voortvloeien uit de toepassing van het decreet betreffende de omgevingsvergunning, met name de dossiertaks die verschuldigd is bij bepaalde aanvragen van een omgevingsvergunning en beroepen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	534	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*550*	*0*
BO 2017	**0**	**1.084**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De inkomsten aan retributies binnen het VLAREL-Fonds worden met 50 k.euro verhoogd tot een totaalbedrag van 584 k.euro voor 2017. Met de inwerkingtreding van "het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu, wat betreft een aanpassing aan de evolutie van de techniek" ("de VLAREM-trein 2015") op 5 september 2016, werden immers een aantal nieuwe erkenningen in het VLAREL geïntegreerd.

Vanaf 23 februari 2017 (datum inwerkingtreding Omgevingsvergunning) worden voor het eerst inkomsten (500 k.euro) ingeschreven in het Omgevingsfonds. Deze ontvangsten werden tot en met begrotingsjaar 2016 geïnd op artikel LBC-2LCHAAA-OW van de DAB MINAfonds.

LB0-9LCHTAA-OL – ontvangsten leningen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt bij BO 2017 gecreëerd binnen de leefmilieubegroting en maakt deel uit van de ontvangstenzijde van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*750*	*0*
BO 2017	**0**	**750**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

ANB verwacht in 2017 een voorschot te ontvangen van 750 k.euro ter uitvoering van het EU Life Traditional Project, waarvoor de uitgaven pas ten vroegste in 2018 zullen vallen.

LB0-9LCHTAA-OP – ontvangsten participaties - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en maakt deel uit van de ontvangstenzijde van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-9LCHAAG-OW – ontvangsten werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - hinder

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit ontvangstenartikel worden de inkomsten geïnd van de retributies die moeten betaald worden door de aanvragers van conformiteitsattesten voor zendantennes. Met deze inkomsten zullen de uitgaven gefinancierd worden in het kader van diverse taken binnen het departement LNE m.b.t. de normering van zendantennes (o.a. kosten m.b.t. de beoordeling van aanvragen van conformiteitsattesten, ICT aanpassingen om aanvragen van conformiteitsattesten te verwerken, expertadvies en onderzoek nodig voor de beoordeling van aanvragen voor een attest, het opstellen en bijhouden van een kadaster en het regelen van het online betalingsverkeer voor het innen van de retributies).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	Toegewezen ontvangst	Lenings-opbrengst
BA 2016	615	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**615**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

LB0-9LCHTAH-OW – ontvangsten werking en toelagen - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de ontvangstenzijde van het Fonds Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen. De ontvangsten omvatten hoofdzakelijk de toegewezen ontvangsten m.b.t. intresten op het kostenaandeel ten laste van de grondeigenaars in ruilverkavelingsprojecten en de toegewezen ontvangsten m.b.t. pachtopbrengsten van de gronden aangekocht met terugvorderbare voorschotten in ruilverkavelingsprojecten. Voorts zijn er nog andere toegewezen ontvangsten in het kader van de ruilverkavelingsprojecten, onder meer ingevolge positieve eindsaldo's van rekeningen van ontbonden ruilverkavelingscomités. In 2017 zal er voor het eerst ook een toegewezen ontvangst geboekt worden in uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels LB0-1LCH4AH-PA en LB0-1LCH4AY-IS) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (LB0-9LCHTAH-OP en dit artikel).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	Toegewezen ontvangst	Lenings-opbrengst
BA 2016	0	390	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*250*	*0*
BO 2017	**0**	**640**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De toegewezen ontvangsten in het kader van de ruilverkavelingsprojecten worden in BO 2017 geraamd op 390 k.euro, wat ongewijzigd is ten opzichte van BA 2016.

De bijstelling van 250 keur betreft een financiële zekerheid, die gesteld moet worden door de vergunninghouder ikv een opsporingsvergunning voor aardwarmte. Het bedrag van de financiële zekerheid moet tijdens de volledige vergunningsduur beschikbaar blijven in het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen, voor het geval dat de vergunninghouder in gebreke zou blijven en het Vlaams Gewest zelf de kosten zou moeten dragen voor het veilig afsluiten van de boorgaten of voor schade door bodembeweging.

LB0-9LCHTAH-OP – ontvangsten participaties - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied

Korte inhoud begrotingsartikel:
Dit artikel maakt ook deel uit van de ontvangstenzijde van het Fonds Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen. Deze toegewezen ontvangsten omvatten de terugvorderbare voorschotten die terugbetaald worden na de beëindiging van ruilverkavelingsprojecten of bij verkoop van gronden die door de VLM werden aangekocht in ruilverkavelingsprojecten. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels LB0-1LCH4AH-PA en LB0-1LCH4AY-IS) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (LB0-9LCHTAH-OW en dit artikel).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	1.840	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*2.175*	*0*
BO 2017	**0**	**4.015**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In totaal worden de toegewezen ontvangsten in BO 2017 2.175 k.euro hoger geraamd dan in BA 2016. De ontvangsten in BO 2017 vloeien voor ca. 84% voort uit de overdracht van gronden in het kader van de ruilverkaveling Zondereigen. Deze gronden werden gedurende de voorbije 15 jaar aangekocht voor een totaal bedrag van 1.650 k.euro en resulteren in 2017 door het verlijden van de aanvullende ruilverkavelingsakte Zondereigen in een ontvangst van 3.385 k.euro. Voorts wordt de opbrengst van de verkoop van gronden in de ruilverkaveling Hoepertingen, waarvan het onderzoek naar het nut werd stopgezet, in 2017 geraamd op 500 k.euro, en zal er in het kader van de ruilverkaveling Gooik (lopend onderzoek naar het nut) een ontvangst van 130 k.euro gerealiseerd worden.

LB0-9LCHTAI-OW – ontvangsten werking en toelagen - naar een klimaatvriendelijke samenleving: uitvoeren en versterken korte termijn klimaatbeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de ontvangstenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. De geraamde ESR-ontvangsten op dit artikel worden ingezet aan de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds, en komen ter beschikking na uitvoering van de verdeling van de Belgische opbrengsten uit de Europese veiling van emissierechten tussen de gewesten en de federale overheid.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	69.777	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*27.667*	*0*
BO 2017	**0**	**97.444**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij de raming van de ESR-ontvangsten op dit artikel wordt rekening gehouden met de verwachte veilingopbrengsten en de methodiek van ESR-aanrekening die terzake werd afgesproken met het INR.

PROGRAMMA LE: Voeren van een duurzaam energiebeleid waarbij de economische, sociale en ecologische belangen van energie optimaal samensporen

LB0-9LEBTAC-OL – ontvangsten leningen - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en dient pro memorie voorzien te worden binnen de energiebegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016			
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-9LEBTAC-OP – ontvangsten participaties - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en dient pro memorie voorzien te worden binnen de energiebegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016			
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-9LEBTAC-OW – ontvangsten werking en toelagen - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel werd gecreëerd bij BA 2016 en dient pro memorie voorzien te worden binnen de energiebegroting. Dit artikel maakt deel uit van het reeds bestaande Fonds voor de uitvoering van EU-projecten (zie ook artikel LB0-9LAHTZZ-OW voor de LN-poot van het Fonds), en geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van EU-cofinanciering die in hetzelfde jaar ontvangen en uitgegeven wordt.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

PROGRAMMA LF: Vlaanderen als voorloper binnen Europa: Naar een sterk en doordacht Dierenwelzijnsbeleid

Prestatiebegroting

De begrotingsartikels onder het programma LF Dierenwelzijn geven alle invulling aan de primaire beleidsopdracht die naar voor geschoven wordt in de beleidsnota en beleidsbrief voor het beleidsveld Dierenwelzijn: "Vlaanderen als voorloper binnen Europa: Naar een sterk en doordacht Dierenwelzijnsbeleid". Deze beleidsopdracht vormt dan ook de benaming van het programma LF.

Teneinde verdere stappen te ondernemen richting prestatiebegroting wordt er binnen het beleidsdomein LNE voor geopteerd om de begrotingsartikels onder de ESR-groepering WT inhoudelijk maximaal toe te wijzen aan de operationele doelstellingen uit de beleidsnota 2014-2019 (generiek is er immers geen inhoudelijke koppeling mogelijk met andere ESR-groepen). Indien dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat de onderliggende budgetten ingezet worden op meerdere doelstellingen), wordt er geopteerd voor toewijzing van het begrotingsartikel aan een strategische doelstelling, of in laatste instantie aan een beleidsthema. Concreet wordt er aan de koppeling vorm gegeven via het opnemen van de relevante beleidsdoelstelling in de libellé van het begrotingsartikel.

Voor het beleidsveld Dierenwelzijn wordt er in deze fase nog gekozen voor de koppeling van de (paar) begrotingsartikels aan het (algemene) beleidsthema "Dierenwelzijn". De reden hiervoor is dat de bevoegdheid Dierenwelzijn pas vanaf 2015 ingekanteld werd in de Vlaamse begroting, en dat het betrokken uitgavenbeleid nog in een opstartfase zit. Hierdoor is het nog voorbarig om de uitgaven in deze fase te verdelen over de verschillende doelstellingen uit de beleidsdocumenten.

De stand van uitvoering van de aan de doelstellingen gekoppelde indicatoren wordt jaarlijks gerapporteerd in de jaarlijkse ondernemingsplannen van de betrokken entiteit, in dit geval het departement LNE.

Toelichting per begrotingsartikel

LB0-9LFFTAA-OW – ontvangsten werking en toelagen - dierenwelzijn

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een "Vlaams Dierenwelzijnsfonds" opgericht.

Dit fonds kan worden gespijsd met de opbrengsten voortvloeiend uit de bepalingen van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, met name met de retributies voor de aanvragen tot erkenning, de bijdrage voor de identificatie en registratie van honden, de administratieve boetes bedoeld in artikel 41bis en sinds midden 2016 ook de terugvordering van kosten van inbeslagnames zoals bedoeld in artikel 42§5 en de rechtsplegingsvergoedingen die worden doorgestort naar aanleiding van rechtszaken waarbij dierenwelzijn betrokken partij is.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	490	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**490**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De geraamde inkomsten voor 2017 worden op basis van de voorlopige realisaties 2016 constant gehouden ten opzichte van de BA 2016.

1.2. Uitgavenartikelen

Programma LA

LB0-1LAH2AR-IS – interne stromen - SAR Minaraad

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel onder het beheer van het departement LNE verloop de dotatie aan de SAR Minaraad.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**1.220**	**1.220**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 4***	***- 4***	***0***	***0***
Index	*12*	*12*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 16*	*- 16*	*0*	*0*
BO 2017	**1.216**	**1.216**	**0**	**0**

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Koppenbesparing 2017	- 16	- 16		
TOTAAL	**- 16**	**- 16**		

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LAX2ZZ-LO – lonen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de personeelsuitgaven van het departement LNE gefinancierd.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**41.240**	**41.240**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***542***	***542***	***0***	***0***
Index	*825*	*825*	*0*	*0*
Compensaties	*458*	*458*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 741*	*- 741*	*0*	*0*
BO 2017	**41.782**	**41.782**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van MBU-3MFF2ZZ-PR	614	614		
Naar CB0-1CAB2ZZ-LO	- 40	- 40		
Naar PH0-1PAC2ZZ-LO	- 116	- 116		
TOTAAL	**458**	**458**		

- Er wordt 614 k.euro VAK/VEK gecompenseerd vanuit MBU-3MFF2ZZ-PR in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering (VR 2016 1305 DOC.0443/1BIS) inzake de versterking van het Vlaams beleid inzake Dierenwelzijn.
- Er wordt 40 k.euro VAK/VEK gecompenseerd naar CB0-1CAB2ZZ-LO ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Boekhoudkantoor (departement FB).
- Er wordt 116 k.euro VAK/VEK gecompenseerd naar PH0-1PAC2ZZ-LO ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij Het Facilitair Bedrijf.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK	MAC
Koppenbesparing 2017	- 741	- 741		
TOTAAL	**- 741**	**- 741**		

- Toelichting bijstelling koppenbesparing 2017

  - Beleidszijde: het krediet wordt verminderd met 741 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de generiek opgelegde koppenbesparing.
  - Betaalzijde: idem.

LB0-1LAX4ZZ-LO – lonen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Vanuit dit begrotingsfonds worden de lonen betaald van de personeelsleden die ingezet worden ter uitvoering van door de EU gecofinancierde projecten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**960**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***- 460***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*- 460*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**500**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK	MAC
Actualisatie uitgaven ANB voor EU Life project			- 460	
TOTAAL			**- 460**	

- Actualisatie uitgaven ANB voor EU Life project

  - Beleidszijde: het krediet wordt verminderd met 460 k.euro VRK ten gevolge van het wegvallen van de eenmalige ontvangsten en uitgaven in 2016 voor het EU Life Integrated Project bij ANB.
  - Betaalzijde: idem.

LB0-1LAX2ZZ-WT – werking en toelagen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de algemene werkingsuitgaven van het departement LNE gefinancierd.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**4.788**	**4.974**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***666***	***666***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*666*	*852*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*- 186*	*0*	*0*
BO 2017	**5.454**	**5.640**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van MBU-3MFF2ZZ-PR	97	97		
Van LD0-1LAH2ZZ-WT	7	7		
Van PH0-1PLC2AY-IS	447	447		
Van LB0-1LCH2AU-IS	28	28		
Van CB0-1CAB2ZZ-WT	8	8		
Van PG0-1PAC2ZZ-WT	67	67		
Van PH0-1PAC2ZZ-WT	21	21		
Naar CB0-1CAB2ZZ-WT	- 9	- 9		
Van LBC-3LCH2AC-WT		186		
TOTAAL	**666**	**852**		

- Er wordt 97 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van MBU-3MFF2ZZ-PR in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering (VR 2016 1305 DOC.0443/1BIS) inzake de versterking van het Vlaams beleid inzake Dierenwelzijn.
- Er wordt 7 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van LD0-1LAH2ZZ-WT voor het terugdraaien van een eenmalige compensatie in 2016 richting ANB.
- Er wordt 447 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van PH0-1PLC2AY-IS ter uitvoering van de beslissing tot verdeling van de centrale trekkingsrechten inzake ICT.
- Er wordt 28 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van LB0-1LCH2AU-IS voor het terugdraaien van een eenmalige overheveling in 2016 richting de VITO-dotatie.
- Er wordt 8 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van CB0-1CAB2ZZ-WT ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Boekhoudkantoor (departement FB).
- Er wordt 67 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van PG0-1PAC2ZZ-WT ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Dienstencentrum Personeelsadministratie.
- Er wordt 21 k.euro VAK/VEK gecompenseerd van PH0-1PAC2ZZ-WT ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij Het Facilitair Bedrijf.
- Er wordt 9 k.euro VAK/VEK gecompenseerd naar CB0-1CAB2ZZ-WT ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Boekhoudkantoor (departement FB).
- Er wordt 186 k.euro VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AC-WT voor het opvangen van de doorgevoerde VEK-bijstelling (zie verder).

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
VEK-bijstelling		- 186		
TOTAAL		**- 186**		

- VEK-bijstelling

    - Betaalzijde: het VEK wordt met 186 k.euro verminderd na evaluatie van de betaalkalender.

Programma LC: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LB0-1LCH2AA-WT – werking en toelagen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel financiert het departement LNE een groot aantal diverse beleidsondersteunende en -uitvoerende uitgaven, die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het werken met eenvoudige en doeltreffende instrumenten binnen het omgevingsbeleid, en het doen doorwerken van het omgevingsbeleid in andere beleidsvelden en sectoren.

Meer in detail gaat het in hoofdzaak om volgende uitgaven:

- specifieke beleidsvoorbereidende en –uitvoerende uitgaven van de afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu & Gezondheid, de afdeling Milieu-integratie en Subsidiëring en de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid (circa 0.8 miljoen euro);
- afdelingsspecifieke werkingsuitgaven voor de afdelingen Milieuvergunningen en Milieu-inspectie (circa 2,6 miljoen euro);
- de lonen van de gedetacheerden ter beschikking gesteld vanuit het beleidsdomein Onderwijs (circa 0.9 miljoen euro);
- de werkings- en investeringskosten van projecten die overkoepelende ICT-doelstellingen en/of toepassingen hebben binnen het beleidsdomein LNE (circa 1.8 miljoen euro);
- de werkings- en investeringsbudgetten ter financiering van afdelingsspecifieke ondersteunende uitgaven, zoals de aankoop van voertuigen en specifieke grote en kleine machines (1,2 miljoen euro).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**7.516**	**7.486**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 266***	***- 80***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 266*	*- 80*	*0*	*0*
BO 2017	**7.250**	**7.406**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
VEK-bijstelling		186		
Efficiëntiemaatregelen Omgeving	- 266	- 266		
TOTAAL	**- 266**	**- 80**		

- VEK-bijstelling

    - Betaalzijde: het VEK op dit artikel werd verhoogd met 186 k.euro na evaluatie van de betaalkalender.

- Efficiëntiemaatregelen Omgeving

    - Beleidszijde: bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen het beleidsdomein Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget recurrent bijgesteld met 266 k.euro VAK.
    - Betaalzijde: idem.

LB0-1LCH4AA-WT – werking en toelagen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bundelt de uitgaven van 2 actieve begrotingsfondsen onder het beheer van het departement LNE, enerzijds het VLAREL-Fonds en anderzijds het Omgevingsfonds.

Op het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu", kortweg het VLAREL-Fonds, worden uitgaven aangerekend ter ondersteuning van het beleid inzake erkenningen leefmilieu en de bijhorende controles (355 k.euro).

Bij het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning werd het Omgevingsfonds opgericht (artikel 11). Het Omgevingsfonds start op 23/02/2017 in het kader van de inwerkingtreding van het uitvoeringsbesluit bij het Omgevingsdecreet. De ingeschreven uitgaven van het omgevingsfonds (198 k.euro) worden volledig voorzien voor flankerend beleid en digitalisering in afstemming met de entiteit Ruimte Vlaanderen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**503**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***50***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*50*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**553**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Afstemming uitgaven op ontvangstenzijde Fonds			50	
TOTAAL			**50**	

- Afstemminguitgaven op ontvangstenzijde Fonds

    - Beleidszijde: de uitgaven worden met 50 k.euro vermeerderd naar aanleiding van de extra ingeschreven ontvangsten. Deze wijziging wordt vertaald naar een toename van de uitgaven binnen het Omgevingsfonds tot 198 k.euro (+110 k.euro), en een vermindering van de uitgaven binnen het VLAREL-Fonds tot 355 k.euro (-60 k.euro).
    - Betaalzijde: idem.

LB0-1LCH4AA-LE – leningen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en maakt pro memorie deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten binnen de leefmilieubegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van uitgaven in het kader van EU-cofinancieringsprojecten (als ESR-neutrale aflossing van leningen).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-1LCH4AA-PA – participaties - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en maakt pro memorie deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten binnen de leefmilieubegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van uitgaven in het kader van EU-cofinancieringsprojecten (als ESR-neutrale participatie).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-1LCH2AB-WT – werking en toelagen - een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget op dit artikel wordt aangewend voor uitgaven in het kader van de strategische doelstellingen omtrent een doelgerichte deelname aan het internationale milieubeleid.

Meer concreet wordt er budget voorzien om vlot over externe en gespecialiseerde juridische kennis en bijstand te kunnen beschikken. Naast budget voor diepgaander studiewerk wordt het artikel ook aangewend in het kader van de correcte uitvoering van multilaterale verdragen inzake leefmilieu. Het gaat om verplichte bijdragen in multilaterale leefmilieuverdragen, die België/Vlaanderen als Partij bij een multilateraal leefmilieuverdrag als een soort 'lidgeld' dient te betalen. De Vlaamse bijdragen aan de werking van intern-Belgische samenwerkingsakkoorden inzake leefmilieu worden eveneens op dit artikel aangerekend. Vlaanderen kan naast of samen met andere gewesten of de federale overheid ook op vrijwillige basis meewerken aan de ondersteuning van een leefmilieuverdrag. In de praktijk zijn deze bijdragen dikwijls verplicht, gezien de goedkeuring ervan op de Interministeriële Conferentie Leefmilieu of door de minister.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**821**	**791**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***30***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*30*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**821**	**821**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van LBC-3LCH2AC-WT		30		
TOTAAL		**30**		

- Er wordt 30 k.euro VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AC-WT na evaluatie van de betaalkalender.

LB0-1LCH2AC-WT – werking en toelagen - vergroening van de economie

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie.

In het kader van de uitvoering van de Vlaamse Interprofessionele Akkoorden, zijnde het Vlaams akkoord voor de non-profit/social profit van 6 juni 2005 en het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social-/ non-profitsectoren voor de periode 2011 tot 2015 van 2 december 2011, is een budget voorzien van 2.660 k.euro. Voor de sector Leefmilieu bestaat dit enerzijds uit een verhoging van de eindejaarspremie tot een volwaardige dertiende maand en anderzijds uit een uitbreidingstewerkstelling. Aanvullend wordt de loonkost voor werknemers uit de leefmilieusector met het DAC-statuut ook gefinancierd vanuit dit artikel (2.180 k.euro).

Daarnaast wordt een krediet van 602 k.euro voorzien voor de terugbetaling van de loonkosten voor de provinciale begeleiders van het programma Milieuzorg op School en 105 k.euro voor de werkingskosten van het Project Milieuzorg op School. Met de subsidie ten bedrage van 335 k.euro verzorgt de vzw Milieuboot 120 educatieve vaardagen per jaar.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**6.384**	**6.351**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 502***	***- 469***	***0***	***0***
Index	*118*	*118*	*0*	*0*
Compensaties	*- 208*	*113*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 412*	*- 700*	*0*	*0*
BO 2017	**5.882**	**5.882**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van LBC-3LCH2AA-WT		113		
Naar LBC-3LCH2AA-WT	- 208			
TOTAAL	**- 208**	**113**		

- Er wordt 208 k.euro VAK gecompenseerd naar LBC-3LCH2AA-WT ter financiering van de extra uitgaven in het kader van de implementatie van de omgevingsvergunning. Het budget komt vrij aangezien in 2016 eenmalig extra budget werd voorzien voor het oplossen van de problematiek voor de KMDA binnen de context van de Vlaamse Interprofessionele Akkoorden.
- Er wordt 113 k.euro VEK gecompenseerd vanuit LBC-3LCH2AA-WT na evaluatie van de betaalkalender.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Terugdraaien eenmalige verhoging van het VIA-budget 2016	- 412	- 700		
TOTAAL	**- 412**	**- 700**		

- Terugdraaien eenmalige verhoging van het VIA-budget 2016

  - Beleidszijde: het budget wordt met 412 k.euro VAK verminderd ten gevolge het terugdraaien van de eenmalige kredietverhoging in 2016 voor het oplossen van de problematiek voor de vereniging Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen in verband met de subsidieregeling in het kader van de Vlaamse Interprofessionele Akkoorden.
  - Betaalzijde: idem, maar met 700 k.euro VEK.

LB0-1LCH2AE-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - bodem en ondergrond

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema bodem en ondergrond.

Concreet wendt de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen binnen het departement LNE dit budget aan ter subsidiëring van erosiebestrijdingsmaatregelen (1.653 k.euro) en voor haar specifieke werking in BO 2017 (736 k.euro).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**913**	**1.963**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***1.476***	***36***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*1.500*	*60*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 24*	*- 24*	*0*	*0*
BO 2017	**2.389**	**1.999**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Efficiëntiemaatregelen Omgeving	- 24	- 24		
Terugdraaien eenmalige VAK-compensatie voor de Vlaamse geotheek	1.500			
Bijstelling VEK		60		
TOTAAL	**1.476**	**36**		

- Efficiëntiemaatregelen Omgeving

    - Beleidszijde: bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen het beleidsdomein Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget recurrent bijgesteld met 24 k.euro VAK.
    - Betaalzijde: idem.

- Terugdraaien eenmalige compensatie voor de Vlaamse geotheek

    - In BO 2017 wordt het VAK voor de subsidiëring van gemeentelijke erosiebestrijding opgetrokken tot 1.653 k.euro. In BA 2016 werd het VAK voor de subsidiëring van gemeentelijke erosiebestrijdingsinstrumenten en -maatregelen eenmalig verminderd met 1.500 k.euro, als bijdrage van het beleidsdomein LNE voor de bouw van de Vlaamse geotheek in het kader van de Geïntegreerde Kennissite Depot Vilvoorde.

- Bijstelling VEK

    - Betaalzijde: In BO 2017 wordt het VEK met 60 k.euro verhoogd na evaluatie van de betaalkalender.

LB0-1LCH4AE-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - bodem en ondergrond

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit pro memorie artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen. De houders van een vergunning voor het opsporen en winnen van koolwaterstoffen of aardwarmte of voor de geologische opslag van koolstofdioxide moeten een financiële zekerheid stellen, en in sommige gevallen ook een financiële bijdrage betalen, om de kosten te garanderen die het Vlaamse Gewest kan hebben bij nalatigheid van de exploitant. Dit artikel wordt van toepassing bij terugbetaling van zekerheden voor afgeronde projecten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-1LCH2AG-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - hinder

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema hinder.

Meer concreet omvat dit artikel de uitgaven voor het project Milieu & Gezondheid (192 k.euro), uitgaven ter normering van zendantennes (331 k.euro), het steunpunt Milieu en Gezondheid (508 k.euro), het samenwerkingsakkoord milieu en gezondheid (NEHAP – 2 k.euro) en de subsidiëring van sonometers (27 k.euro).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**1.111**	**1.111**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***6***	***144***	***0***	***0***
Index	*6*	*6*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*138*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 57*	*- 57*	*0*	*0*
BO 2017	**1.060**	**1.198**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van *LBC-1LCH2AA-WT*	0	138		
TOTAAL		**138**		

- Er wordt 138 k.euro VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AA-WT na evaluatie van de betaalkalender.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Efficiëntiemaatregelen Omgeving	- 57	- 57		
TOTAAL	**1.476**	**36**		

- Efficiëntiemaatregelen Omgeving

  - Beleidszijde: bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen het beleidsdomein Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget recurrent bijgesteld met 57 k.euro VAK.
  - Betaalzijde: idem.

LB0-1LCH2AH-WT – werking en toelagen - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het uitbouwen van het partnerschap tussen landbouw en natuur in multifunctioneel landelijk gebied.

Dit begrotingsartikel is uitdovend en voorziet enkel VEK voor het betalen van overeenkomsten en subsidies, die werden gesloten of toegekend vóór 2008, voor de voorbereiding en de uitvoering van ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**10**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**10**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LB0-1LCH2AH-PA – participaties - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het uitbouwen van het partnerschap tussen landbouw en natuur in multifunctioneel landelijk gebied.

Het departement LNE heeft op dit artikel voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM in het kader van de ruilverkavelingsprojecten een budget van 300 k.euro VAK en VEK ter beschikking.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***300***	***300***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*300*	*300*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**300**	**300**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van *LBC-3LCH2AY-IS*	300	300		
TOTAAL	**300**	**300**		

- Er wordt 300 k.euro gecompenseerd van LBC-3LCH2AY-IS aangezien het budget op het variabel krediet LB0-1LCH4AH-PA (zie volgende artikel) in 2017 niet toereikend is voor de aankoop van de beoogde ca. 95 ha gronden. De vermeerdering van dit budget 'terugvorderbare voorschotten in het kader van ruilverkaveling' wordt gecompenseerd door een vermindering van het budget 'technische uitgaven ruilverkaveling' op de DAB MINAfonds.

LB0-1LCH4AH-PA – participaties - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het uitbouwen van het partnerschap tussen landbouw en natuur in multifunctioneel landelijk gebied.

Dit begrotingsartikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen en betreft het budget dat aangewend wordt voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM, om de VLM in staat te stellen haar recht van voorkoop in de ruilverkavelingsprojecten effectief uit te oefenen. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels LB0-1LCH4AY-IS en dit artikel) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (LB0-9LCHTAH-OW en LB0-9LCHTAH-OP).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**2.210**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***2.175***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*2.175*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**4.385**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Afstemming uitgaven op de ontvangstenzijde VRK			2.175	
TOTAAL			**2.175**	

- Afstemming uitgaven op de ontvangstenzijde VRK
  - De toegewezen ontvangsten van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke rijkdommen bedragen (naast een in het fonds te reserveren zekerheid van 250 k.euro) in totaal 4.405 k.euro, zijnde 2.175 k.euro meer dan in BA 2016. Daarvan wordt 4.385 k.euro toegewezen aan dit begrotingsartikel LB0-1LCH4AH-PA.

LB0-1LCH4AI-WT – werking en toelagen - naar een klimaatvriendelijke samenleving: uitvoeren en versterken korte termijn klimaatbeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel draagt het departement LNE bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid, om zo te komen tot een klimaatvriendelijke samenleving. Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. De ESR-ontvangsten op ontvangstenartikel LB0-9LCHTAI-OW (97.444 k.euro) worden in 2017 op dit artikel, en op alle andere IS-uitgavenartikels van het Vlaams Klimaatfonds (LB0-1LCH4AP-IS en de pro memorie artikelen LB0-1LCH4BB-IS, LB0-1LCH4BC-IS, LB0-1LCH4BD-IS, LB0-1LCH4BE-IS, LB0-1LCH4BF-IS, LB0-1LCH4BG-IS, LB0-1LCH4BH-IS en LB0-1LCH4BI-IS) ingezet ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het Vlaams klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern en internationaal klimaatbeleid, en eventueel de aankoop van emissierechten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**40.709**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***10.816***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*10.816*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**51.525**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Afstemming uitgaven op de ontvangstenzijde VRK			10.816	
TOTAAL			**10.816**	

- Afstemming uitgaven op de ontvangstenzijde VRK

  - Beleidszijde: concreet wordt er binnen het Vlaams Klimaatfonds in 2017 een totaal aan vastleggingen geraamd van bijna 121 miljoen euro, waarvan 75,5 miljoen euro voor intern klimaatbeleid en internationale klimaatfinanciering en 45,9 miljoen euro richting via het HERMES-fonds voor de compensatie van carbon leakage. Dit is ten opzichte van BA2016 13,6 miljoen euro meer voor carbon leakage en 30 miljoen euro meer op dit artikel i.k.v. intern klimaatbeleid en internationale klimaatfinanciering.

  - Betaalzijde: qua betaalkredieten wordt er binnen het Vlaams Klimaatfonds in 2017 een totaal van circa 97.4 miljoen euro geraamd, waarvan 51,5 miljoen euro op dit artikel en 45,9 miljoen euro richting het HERMES-fonds voor de compensatie van carbon leakage. Dit is ten opzichte van BA2016 10,8 miljoen euro extra op dit artikel als gevolg van de afstemming van de uitgavenzijde van het Fonds op de ontvangstenzijde.

LB0-1LCH4AP-IS – interne stromen - Fonds Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. De ESR-ontvangsten op ontvangstenartikel LB0-9LCHTAI-OW (97.444 k.euro) worden in 2017 op dit artikel, en op alle andere IS-uitgavenartikels van het Vlaams Klimaatfonds (LB0-1LCH4AI-WT en de pro memorie artikelen LB0-1LCH4BB-IS, LB0-1LCH4BC-IS, LB0-1LCH4BD-IS, LB0-1LCH4BE-IS, LB0-1LCH4BF-IS, LB0-1LCH4BG-IS, LB0-1LCH4BH-IS en LB0-1LCH4BI-IS) ingezet ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het Vlaams klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake carbon leakage. Zie ook toelichting bij artikel LB0-1LCH4AI-WT.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**32.291**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***13.628***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*13.628*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**45.919**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH2AT-IS – interne stromen - Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt het ILVO een dotatie van het departement LNE ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van leefmilieu.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**315**	**315**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***4***	***4***	***0***	***0***
Index	*4*	*4*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**319**	**319**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH2AU-IS – interne stromen - Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt het VITO een dotatie van het departement LNE ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van leefmilieu.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**2.511**	**2.511**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***6***	***6***	***0***	***0***
Index	*34*	*34*	*0*	*0*
Compensaties	*- 28*	*- 28*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**2.517**	**2.517**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH2AV-IS – interne stromen - Openbare Afvalmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt OVAM een werkingsdotatie van het departement LNE ter financiering van haar algemene taken.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**19.185**	**19.185**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***191***	***191***	***0***	***0***
Index	*231*	*231*	*0*	*0*
Compensaties	*196*	*196*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 236*	*- 236*	*0*	*0*
BO 2017	**19.376**	**19.376**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH5AV-IS – interne stromen - Openbare Afvalmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt OVAM een investeringsdotatie van het departement LNE ter ondersteuning van haar taken.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**234**	**234**	**0**	**234**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**234**	**234**	**0**	**234**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH2AW-IS – interne stromen - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt VMM een werkingsdotatie van het departement LNE ter financiering van haar algemene taken, en haar specifieke taken op het vlak van het operationeel beheer van watersystemen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**94.279**	**95.410**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 493***	***- 1.624***	***0***	***0***
Index	*839*	*839*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 1.332*	*- 2.463*	*0*	*0*
BO 2017	**93.786**	**93.786**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH5AW-IS – interne stromen - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt VMM een investeringsdotatie van het departement LNE ter financiering van haar algemene taken, en haar specifieke taken op het vlak van

het operationeel beheer van watersystemen en de subsidiëring van het beheer van de onbevaarbare waterlopen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**22.000**	**22.000**	**0**	**18.290**
Bijstelling BO 2017	***- 3.000***	***- 3.000***	***0***	***- 10***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*- 1.060*	*- 1.060*	*0*	*- 10*
Andere bijstellingen	*- 1.940*	*- 1.940*	*0*	*0*
BO 2017	**19.000**	**19.000**	**0**	**18.280**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH2AX-IS – interne stromen - DAB Mina-Fonds

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt de DAB Minafonds haar aanvullende dotatie van het departement LNE ter financiering van haar uitgaven (zie ook LBC-2LCHAX-OI).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**259.766**	**259.766**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***15.502***	***15.502***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*15.502*	*15.502*	*0*	*0*
BO 2017	**275.268**	**275.268**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH2AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via deze interne stroom worden door het departement LNE dotaties aan de VLM verstrekt voor de werking van de VLM (loon- en werkingskosten) en voor het uitvoeren van beleid in het kader van onderzoek naar en technische uitgaven in ruilverkaveling en landinrichtingsprojecten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**50.904**	**51.005**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***690***	***690***	***0***	***0***
Index	*827*	*827*	*0*	*0*
Compensaties	*578*	*578*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 715*	*- 715*	*0*	*0*
BO 2017	**51.594**	**51.695**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH4AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen en betreft het luik aan fondsuitgaven dat aangewend wordt voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken. De raming van deze kredietbehoefte bedraagt 20 k.euro. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikel LB0-1LCH4AH-PA en dit artikel) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (LB0-9LCHTAH-OW en LB0-9LCHTAH-OP).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**20**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**20**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH5AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel wordt een vastleggingsmachtiging aan de VLM verstrekt waarmee de VLM logistieke en ICT-investeringen of dus investeringsverbintenissen kan aangaan en wordt het correlatief krediet voor het honoreren van de verplichtingen die voortkomen uit de aangegane verbintenissen via de VLM-begroting aan de VLM overgedragen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**1.668**	**1.668**	**0**	**1.698**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***- 30***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*- 30*	*- 30*	*0*	*- 30*
Andere bijstellingen	*30*	*30*	*0*	*0*
BO 2017	**1.668**	**1.668**	**0**	**1.668**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LB0-1LCH4BB-IS – interne stromen – Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH4BC-IS – interne stromen – Het Gemeenschapsonderwijs (GO!)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH4BD-IS – interne stromen – Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH4BE-IS – interne stromen – Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH4BF-IS – interne stromen – Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH4BG-IS – interne stromen – Fonds voor Culturele Infrastructuur (FOCI)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH4BH-IS – interne stromen – Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds. Ter uitvoering van de diverse regeringsbeslissingen in het kader van het intern Vlaams klimaatbeleid dient dit artikel immers opgezet om vanaf 2017 de eventuele interne stromen te kunnen opzetten richting deze entiteit.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LB0-1LCH2ZZ-LO – lonen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de salarissen begroot van personeelsleden werkzaam binnen het departement LNE op volgende specifieke projecten: Milieuzorg op School, Natuur en Milieueducatie (voorzien in het goedgekeurde Programma Natuur- en Milieueducatie - BVR van 18 juli 2003), Ecocampus en het secretariaat van de Nationale Klimaatcommissie. Een beperkt budget van 15 k.euro wordt voorzien om de regeringscommissaris bij de VMH uit te betalen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**2.920**	**2.920**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***58***	***58***	***0***	***0***
Index	*58*	*58*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**2.978**	**2.978**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

PROGRAMMA LE: Voeren van een duurzaam energiebeleid waarbij de economische, sociale en ecologische belangen van energie optimaal samensporen

LB0-1LEB2AA-WT – werking en toelagen - de energieopwekking uit hernieuwbare energiebronnen bevorderen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget op dit begrotingsartikel dient ter financiering van de Vlaamse bijdrage voor IRENA (International Renewable Energy Agency) en het IEA (International Energy Agency).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**81**	**81**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**81**	**81**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LB0-1LEB4AC-LE – leningen - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en dient pro memorie voorzien te worden binnen de energiebegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van uitgaven in het kader van EU-cofinancieringsprojecten (als ESR-neutrale aflossing van leningen).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016				
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-1LEB4AC-PA – participaties - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuw artikel wordt gecreëerd bij BO 2017 en dient pro memorie voorzien te worden binnen de energiebegroting. Dit artikel geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van uitgaven in het kader van EU-cofinancieringsprojecten (als ESR-neutrale participatie).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016				
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-1LEB4AC-WT – werking en toelagen - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel werd gecreëerd bij BA 2016 en dient pro memorie voorzien te worden binnen de energiebegroting. Dit artikel maakt deel uit van het reeds bestaande Fonds voor de uitvoering van EU-projecten (zie ook artikel LB0-1LCH4AA-WT voor de LN-poot van het Fonds), en geeft invulling aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van de EU-subsidiestromen.

Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter boeking van uitgaven in het kader van EU-cofinancieringsprojecten, waarvoor de cofinanciering in hetzelfde jaar ontvangen wordt.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

LB0-1LEB2AD-WT – werking en toelagen - het uitwerken en uitvoeren van een actieplan Clean power for transport

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op 18 december 2015 werd het Vlaamse actieplan 'Clean power for transport' goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit actieplan kadert in de gelijknamige Europese richtlijn, die de lidstaten vraagt om inspanningen te doen voor de uitrol van clean power voer- en vaartuigen (batterij-elektrisch, brandstofcellen of aardgas). Het actieplan bevat tal van initiatieven, die de komende vijf jaar genomen moeten worden om de opgenomen doelstellingen te halen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**1.000**	**400**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**1.000**	**400**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LB0-1LEB2AS-IS – interne stromen - Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het kader van de herfinanciering van de VREG werd dit begrotingsartikel bij BA2015 op nul gezet en vervangen door het begrotingsartikel LE0-1LEB4AS-IS. Het artikel wordt nog pro memorie behouden in het kader van eventuele toekomstige herverdelingen vanuit een centrale provisie.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LB0-1LFF2AA-WT – werking en toelagen - dierenwelzijn

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden werkingsmiddelen inzake dierenwelzijn gegroepeerd. Specifiek worden de uitgaven voor studies en wetenschappelijk onderzoek inzake dierenwelzijn, deels engagementen uit het verleden en deels nieuwe studies, gefinancierd vanuit dit artikel LB0-1LFF2AA-WT. Tevens worden de bijdrage van het Vlaams Gewest in het kader van het FAVV-protocol en diverse administratie- en werkingskosten inzake dierenwelzijn aangerekend op dit artikel.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**704**	**831**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**704**	**831**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De geraamde uitgaven voor 2017 worden constant gehouden ten opzichte van de BA 2016.

LB0-1LFF4AA-WT – werking en toelagen - dierenwelzijn

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een "Vlaams Dierenwelzijnsfonds" opgericht.

De inkomsten van het Fonds mogen aangewend worden voor de financiering van administratie- en werkingskosten, kosten voor sensibilisering, kosten voor studies en wetenschappelijk onderzoek, investeringen en toezicht en alle kosten van om het even welke aard voortvloeiend uit de toepassing en de controle van de

bepalingen van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**490**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**490**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De geraamde uitgaven voor 2017 worden (net als de ontvangsten) constant gehouden ten opzichte van de BA 2016.

2. DAB MINAFONDS (PARTIM DEPARTEMENT LNE)

2.1. Ontvangstenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LBC-2LCHAAA-OW – ontvangsten werking en toelagen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel komt het dividend binnen dat de NV Vlaamse Milieuholding in 2017 aan dividend gaat uitbetalen aan het Vlaams Gewest (7.733 k.euro).

Daarnaast worden er in uitvoering van het milieuschadedecreet en het milieuhandhavingsdecreet milieuboetes ingevorderd. Wat het Milieuhandhavingsdecreet betreft, komen de vorderingen voort uit beslissingen tot oplegging van bestuurlijke geldboetes van de afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer (AMMC) van het departement LNE. De vorderingen aan boete-inkomsten voor 2016 worden geraamd op 2.250 k.euro.

De overig ontvangsten (355 k.euro) betreffen contante rechten en zijn zeer moeilijk in te schatten. Veel voorkomende ontvangsten op dit artikel worden gegenereerd door de natuureducatieve bezoekerscentra.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	Toegewezen ontvangst	Lenings-opbrengst
BA 2016	11.420		
Bijstelling BO 2017	*- 1.082*		
BO 2017	**10.338**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het dividend van de VMH wordt verminderd met 582 k.euro in functie van de raming in de VMH-begroting. Een bedrag van 500 k.euro aan inkomsten uit VLAREM-taksen worden overgeheveld naar LB0-9LCHTAA-OW, de ontvangstenzijde het nieuwe Omgevingsfonds.

LBC-2LCHAZZ-OG – saldo

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het geraamde overgedragen overschot uit de uitvoeringsrekening van het vorige begrotingsjaar wordt hier ingebracht.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	230.666		
Bijstelling BO 2017	*0*		
BO 2017	**230.666**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

LBC-2LCHAZZ-OI – ontvangsten interne stromen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het MINAfonds wordt deels gefinancierd via de eigen ontvangsten uit milieuheffingen, milieuretributies, verkoopopbrengsten en milieuboetes. Anderzijds ontvangt het MINAfonds een aanvullende dotatie vanuit artikel LB0-1LCH2X-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	259.766		
Bijstelling BO 2017	*15.502*		
BO 2017	**275.268**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Deze dotatie aan het MINAfonds wordt berekend als de sluitpost van de inkomstenzijde van het MINAfonds en bestaat (uitgaande van het constant houden van het over te dragen saldo van het MINAfonds) uit het verschil tussen het totaal aan betalingskredieten voorzien op het MINAfonds en de totale eigen ontvangsten van het MINAfonds. Voor 2017 wordt de dotatie zodoende vastgelegd op een bedrag van 275.268 k.euro.

2.2. Uitgavenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

Prestatiebegroting

De begrotingsartikels onder het programma LC (inclusief DAB MINAfonds) geven alle invulling aan de primaire beleidsopdracht die naar voor geschoven wordt in de beleidsnota en beleidsbrief "Omgeving" voor het beleidsveld Leefmilieu en Natuur: "Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving". Deze beleidsopdracht vormt dan ook de benaming van het programma LC.

In het kader van prestatiebegroting wordt er binnen het beleidsdomein LNE voor geopteerd om de begrotingsartikels onder de ESR-groepering WT inhoudelijk maximaal toe te wijzen aan de operationele doelstellingen uit de beleidsnota 2014-2019. Indien dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat de onderliggende budgetten ingezet worden op meerdere doelstellingen), wordt er geopteerd voor toewijzing van het begrotingsartikel aan een strategische doelstelling, of in laatste instantie aan een beleidsthema. Concreet wordt er aan de koppeling vorm gegeven via het opnemen van de relevante beleidsdoelstelling in de libellé van het begrotingsartikel.

Voor het beleidsveld Leefmilieu en Natuur wordt er in deze fase gekozen voor de koppeling van de begrotingsartikels aan volgende strategische doelstellingen uit de Beleidsnota en/of beleidsbrief Omgeving:

AA - WT HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN EN WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD. WE STIMULEREN DE DOORWERKING VAN HET OMGEVINGSBELEID IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN

AB - WT EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID

AC - WT VERGROENING VAN DE ECONOMIE

AD - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - WATER

AE - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - BODEM EN ONDERGROND

AF - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - NATUUR

BA - WT VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET NATUURBELEID

AG - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - HINDER

AH - WT LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED

AI - WT NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID

AJ - WT KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN

AK - WT HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND

AL - WT LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED - PARTNERSCHAPPEN VIA BEHEEROVEREENKOMSTEN

AM - WT DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN - LUCHT

AN - WT SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN

AO - WT VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE

AB - WT VERSTERKEN VAN DE KENNISBASIS VOOR HET NATUURBELEID

Voor dit beleidsveld is het mogelijk om het gros van de begrotingsartikels te koppelen aan de operationele doelstellingen uit de beleidsdocumenten. De vertikale oriëntaties naar de diverse milieuthema's (water, bodem en ondergrond, natuur, …) binnen de strategische doelstelling "Milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen" zijn daarbij als een equivalent te beschouwen van een operationele doelstelling. Voor codes AA-WT, AC-WT en AO-WT is er een te grote variëteit tussen de ingezette budgetten en de operationele doelstellingen uit de beleidsdocumenten, zodat daar gekozen wordt voor een koppeling aan een strategische doelstelling.

De stand van uitvoering van de aan de doelstellingen gekoppelde indicatoren wordt jaarlijks gerapporteerd in het Milieujaarprogramma (in bijlage) en de jaarlijkse ondernemingsplannen en jaarrapporten van de betrokken entiteiten.

LBC-3LCH2AA-WT – werking en toelagen - het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten en wordt wetenschappelijk onderbouwd - we stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel financiert het departement LNE een groot aantal diverse beleidsondersteunende en -uitvoerende uitgaven, die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het werken met eenvoudige en doeltreffende instrumenten binnen het omgevingsbeleid, en het doen doorwerken van het omgevingsbeleid in andere beleidsvelden en sectoren.

Het departement LNE financiert een groot deel van haar beleidsuitgaven via dit begrotingsartikel van het MINAfonds. Meer concreet worden volgende (beleids)uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel.

Circa 547 k.euro wordt voorzien voor een bijdrage aan een effectiever, efficiënter en/of zuiniger milieubeleid. De uitgaven zijn grotendeels te situeren op het niveau van beleidsvoorbereiding, -evaluatie en -opvolging of beleidsonderbouwing.

Een budget van 792 k.euro is in hoofdzaak bedoeld ter financiering van de erelonen van de advocaten werkzaam voor het departement LNE en aangesteld door de Juridische Dienst van het departement LNE in het kader van juridische procedures.

Een budget van 835 k.euro is voorzien voor de verdere digitale ontwikkeling van de omgevingsvergunning.

Ten slotte wordt een bedrag van 973 k.euro VAK voorzien voor natuurtechnische milieubouwprojecten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**2.558**	**3.258**		
Bijstelling BO 2017	***589***	***130***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*835*	*376*		
Andere bijstellingen	*- 246*	*- 246*		
BO 2017	**3.147**	**3.388**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van LB0-1LCH2AC-WT	208			
Van LBC-3LCH2AP-IS	62	62		
Van LBC-3LCH2AN-WT	565	565		
Naar LB0-1LCH2AC-WT		- 113		
Naar LB0-1LCH2AG-WT		- 138		
TOTAAL	**835**	**376**		

- Er wordt 208 k.euro VAK gecompenseerd van LB0-1LCH2AC-WT, 62 k.euro VAK/VEK van LBC-3LCH2AP-IS en 565 k.euro VAK/VEK van LBC-3LCH2AN-WT voor het opvangen van de meervraag voor de digitale uitbouw van de omgevingsvergunning.
- Er wordt 113 k.euro VEK gecompenseerd naar LB0-1LCH2AC-WT na evaluatie van de betrokken betaalkalenders.
- Er wordt 138 k.euro VEK gecompenseerd naar LB0-1LCH2AG-WT na evaluatie van de betrokken betaalkalenders.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
	- 246	*- 246*		
TOTAAL	**- 246**	**- 246**		

- Efficiëntiemaatregelen Omgeving

    - Beleidszijde: bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen het beleidsdomein Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget recurrent bijgesteld met 246 k.euro VAK.
    - Betaalzijde: idem.

LBC-3LCH2AB-WT – werking en toelagen - een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget op dit artikel wordt aangewend voor uitgaven in het kader van de strategische doelstellingen omtrent een doelgerichte deelname aan het internationale milieu-, natuur- en energiebeleid.

Dit artikel voorziet concreet tussenkomsten, bijdragen of subsidies voor specifieke initiatieven of projecten in het kader van het internationaal beleid. Deze kunnen

toegekend worden aan Vlaamse actoren, buitenlandse actoren of internationale organisaties. Vlaanderen draagt zo bij tot de realisatie van de op internationale, Europese, Belgische of bilaterale overheidsfora onderschreven energie- en milieudoelstellingen, met inbegrip van klimaat en biodiversiteit en de milieu- en energiecomponenten van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). De projecten die ingediend worden in het kader van het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling en die de beoordeling doorstaan, worden via dit krediet gecofinancierd.

Daarnaast zal het Departement LNE - met het oog op de continuïteit en de ondersteuning van de eerder toegetreden of kandidaat EU-lidstaten - blijven inzetten op het ondersteunen van Vlaamse bedrijven en projecten die leiden tot het versterken van de knowhow en kennis van milieu, energie en hun technologieën in de bedoelde lidstaten om het Europese acquis te bereiken. Via dit artikel kunnen eveneens in het kader van Vlaamse samenwerking met partnerregio's of partnerlanden projectsubsidies worden toegekend. Zeer concreet hangt de besteding van de middelen steeds af van een eigen evaluatie en goedkeuring door Vlaanderen van de ingediende dossiervoorstellen en de inpasbaarheid binnen het vigerende en door Vlaanderen onderschreven prioriteitencluster.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**718**	**718**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***117***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*117*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**718**	**835**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van *begrotingsartikel* LBC-3AC-WT LC039	0	117	0	0
Naar *begrotingsartikel* LBC-3LCH2AB-WT	0	117	0	0
TOTAAL	**0**	**117**	**0**	**0**

- Er wordt 117 k.euro gecompenseerd van LBC-3AC-WT na evaluatie van de betrokken betaalkalenders.

LBC-3LCH2AC-WT – werking en toelagen - vergroening van de economie

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie.

Het Departement LNE financiert het gros van haar subsidies richting haar economische e.a. partners via bovenstaand begrotingsartikel van het MINAfonds, met het oog op het verankeren en versterken van het milieubewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving.

Een deel van dit krediet (552 k.euro) wordt voorzien voor de algemene werkingskosten natuur- en milieueducatie, natuurtechnische milieubouw, doelgroepenbeleid en informatie en sensibilisering.

Verder wordt er ook krediet voorzien voor flankerende maatregelen klimaat/SDG's (lerend netwerk klimaat, lerend netwerk voedselbeleid, samenwerking publieke ruimte, doorwerking van projecten, organisatie vorming, ontwikkelen van instrumenten…).

Voor de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen in het kader van het decreet van 29 april 1991 wordt een bedrag voorzien van 5.004 k.euro.

Voor het uitvoeren van lokale projecten in verband met de draagvlakverbreding landbouw en milieu wordt een subsidie voorzien ten bedrage van 15 k.euro. Jaarlijks komen er bij de afdeling Milieu-integratie en -subsidiëringen een aantal spontane subsidievragen rond informatie, sensibilisering, natuur- en milieueducatie, doelgroepenbeleid en Natuurtechnische milieubouw binnen voor vaak interessante kortlopende projecten van een vereniging, een school, etc. Hiervoor wordt ook een klein budget (183 k.euro) voorzien.

Een bedrag van 300 k.euro wordt voorzien voor een klimaatprijs lokaal niveau en dit om originele lokale klimaatacties van steden en gemeenten aan te moedigen en bekendheid te geven.

Voor de afwerking van de afgesloten samenwerkingsovereenkomsten met de provincies en gemeenten van de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013 blijft 2,2 miljoen euro VEK behouden gebaseerd op de graad van rapportering van 2015-2016.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 houdende de toekenning van compensatie aan de verschillende actoren en aan gemeenten voor milieu gerelateerde taken, uitgevoerd door doelgroep werknemers voorziet jaarlijks een bedrag van 3.234 k. euro om 616 takenpakketen in te zetten voor de gemeenten om bedoelde werkzaamheden te ondersteunen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**9.423**	**12.622**		
Bijstelling BO 2017	***63***	***- 570***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 0*	*- 333*		
Andere bijstellingen	*63*	*- 237*		
BO 2017	**9.486**	**12.052**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar LBC-3LCH2AB-WT		- 117		
Naar LB0-1LCH2AB-WT		- 30		
Naar LB0-1LAX2ZZ-WT		- 186		
TOTAAL		**- 333**		

- Er wordt 117 k euro VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AC-WT naar LBC-3LCH2AB-WT na analyse van de betaalkalender.
- Er wordt 30 k euro VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AC-WT naar LB0-1LCH2AB-WT na analyse van de betaalkalender.

- Er wordt 186 k euro VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AC-WT naar LB0-1LCH2AB-WT na analyse van de betaalkalender.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Indexatie subsidies milieu- en natuur-verenigingen	98	98		
VEK-bijstelling		- 300		
Efficiëntiemaatregelen Omgeving	- 35	- 35		
TOTAAL	**63**	**- 237**		

- Indexatie subsidies milieu- en natuurverenigingen

  - Beleidszijde: het krediet wordt verhoogd met 98 k.euro VAK/VEK omwille van de toekenning van MINA-index op het loonaandeel van de subsidies aan milieu- en natuurverenigingen.
  - Betaalzijde: idem.

- Efficiëntiemaatregelen Omgeving

  - Beleidszijde: bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen het beleidsdomein Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget recurrent bijgesteld met 35 k.euro VAK.
  - Betaalzijde: idem.

- VEK-bijstelling

  - Het krediet wordt verminderd met 300 k.euro VEK na analyse van de betaalkalender.

LBC-3LCH2AG-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - hinder

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema hinder.

Deze middelen worden besteed aan werking en beleidsvoorbereidend onderzoek in verband met de klimaatproblematiek, luchtverontreiniging en hinderthema's. In 2017 worden prioriteiten gelegd inzake onderzoek en verdere implementatie van maatregelen en beleidsinstrumenten op het vlak van klimaatbeleid en hinderbeleid.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**638**	**610**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***28***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*28*		
	- 128	*- 128*		
BO 2017	**510**	**510**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Terugdraaien eenmaligheid BA2016	0	28		
Efficiëntiemaatregel Omgeving	- 128	- 128		
TOTAAL	**- 128**	**- 100**		

- Efficiëntiemaatregelen Omgeving

  - Beleidszijde: bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen het beleidsdomein Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget recurrent bijgesteld met 128 k.euro VAK.
  - Betaalzijde: idem.

- Terugdraaien eenmaligheid BA2016

  - Een bedrag van 28 k.euro VEK wordt teruggezet als gevolg van het terugdraaien van een eenmalige compensatie richting VITO bij BA2016.

LBC-3LCH2AH-WT – werking en toelagen - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het uitbouwen van het partnerschap tussen landbouw en natuur in multifunctioneel landelijk gebied.

Voor de subsidiëring van landinrichtingswerken die door privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen worden uitgevoerd, wordt er 193 k.euro VAK voorzien. Voor de subsidiëring van landinrichtingswerken die door provincies, gemeenten, polders, wateringen… worden uitgevoerd, wordt er 708 k.euro VAK voorzien.

De subsidies voor landinrichtingswerken passen in de realisatie van de landinrichtingsprojecten Stiemerbeekvallei, Plateau van Moorsel, Molenbeek-Maalbeek, Land van Teirlinck, de Merode, Gentse Kanaalzone en Brugse Veldzone. Voor de landinrichtingswerken die door privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen worden uitgevoerd is het grootste aandeel van de subsidies voorzien in de inrichtingsplannen Poort Averbode en Wildenburg-Aanwijs. Voor de landinrichtingswerken die door provincies, gemeenten, polders, wateringen…

worden uitgevoerd is het grootste aandeel van de subsidies voorzien in de inrichtingsplannen Groene Fietsgordel Brugge en Groenhove-Vrijgeweid.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**901**	**901**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**901**	**901**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LBC-3LCH2AI-WT – werking en toelagen - naar een klimaatvriendelijke samenleving: uitvoeren en versterken korte termijn klimaatbeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is een pro memorie artikel, waarop eventueel een beroep kan gedaan worden om bepaalde klimaatuitgaven te programmeren op het MINA-fonds.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**0**	**0**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

LBC-3LCH2AM-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - lucht

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel financiert het departement LNE uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit voor het thema Lucht.

Sinds het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 2009 tot toekenning van premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen met een dieselmotor kunnen particulieren een premie aanvragen voor de installatie van een roetfilter. Deze subsidie wordt in 2017 verder gezet.

Door de invoering van de Lage Emissie Zone (LEZ) in Antwerpen worden er nog aanvragen verwacht.

Door de aanpassing van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 2009 tot toekenning van premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen met een dieselmotor, werd een tegemoetkoming voorzien voor de garagisten van 50 euro per installatie. Deze steun wordt verder gezet in 2017.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**60**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**0**	**60**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

LBC-3LCH2AN-WT – werking en toelagen - sluitende financiering van het waterbeleid op lange termijn - overdracht aan de openbare waterdistributienetwerken

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om hun saneringsverplichting uit te voeren, hebben de drinkwatermaatschappijen een overeenkomst met de NV Aquafin. De Vlaamse Regering kent een werkingstoelage omwille van het algemeen belang toe aan de drinkwatermaatschappijen. De rest van de vergoeding die aan Aquafin NV dient betaald te worden, moeten de drinkwatermaatschappijen doorrekenen aan hun klanten.

Het regulier voorziene budget voor de werkingstoelage bedraagt 139.507 k.euro in 2017.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**146.043**	**146.043**		
Bijstelling BO 2017	***- 6.986***	***- 6.986***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 598*	*- 598*		
Andere bijstellingen	*- 6.388*	*- 6.388*		
BO 2017	**139.057**	**139.057**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar LBC-1LCH2AA-WT	- 565	- 565		
LB0-1LCH5AY-IS	- 33	- 33		
TOTAAL	**- 598**	**- 598**		

- Er wordt 565 k.euro VAK/VEK gecompenseerd naar LBC-1LCH2AA-WT in het kader van de herinvestering van de tax shift in de uitbouw van de omgevingsvergunning.
- Er wordt 33 k.euro VAK/VEK gecompenseerd naar LB0-1LCH5AY-IS in het kader van de herinvestering van de tax shift in IT voor MAP5 en MILT.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Aquafin Budgetoverleg	- 2.388	- 2.388		
Efficiëntiewinsten in het kader van de bovengemeentelijke sanering	- 4.000	- 4.000		
TOTAAL	**- 6.388**	**- 6.388**		

- Aquafin budgetoverleg

  - Beleidszijde: naar aanleiding van het Budgetoverleg met NV Aquafin wordt het budget op dit artikel verminderd met 2.388 k.euro VAK/VEK.
  - Betaalzijde: idem.

- Efficiëntiewinsten in het kader van de bovengemeentelijke sanering

  - Beleidszijde: er wordt een efficiëntiewinst van 4 miljoen euro verrekend op dit artikel naar aanleiding van een aanpassing van de inningsvergoedingen voor de drinkwatermaatschappijen.
  - Betaalzijde: idem.

- Het krediet wordt verlaagd met 2.986 k.euro VAK/VEK in functie van het resultaat van het AQUAFIN-budgetoverleg.

- Het krediet wordt verder verlaagd met 4.000 k.euro VAK/VEK ten gevolge van besparingen op de inningskosten bij de drinkwatermaatschappijen.

LBC-3LCH2AP-IS – interne stromen - Fonds Flankerend Economisch Beleid (HERMESFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt het HERMES-Fonds een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINA-fonds.

De Vlaamse Regering besliste in 2006 een ecologiepremie toe te kennen aan bedrijven die hun oudere vrachtwagens met Euro I, II of III motor uitrusten met een roetfilter of die een vrachtwagen aankopen die reeds aan de Euro V norm voldoet. Gezien het budget voor ecologiesteun reeds ontoereikend was, werd een verhoging van het budget vanuit het MINAfonds voorzien waarbij dit bedrag uitdrukkelijk bestemd is voor steun aan de installatie van roetfilters. Gezien vanaf oktober 2008 geen steun meer wordt gegeven aan Euro V motoren (vanaf dan immers standaard verplicht) werd sinds 2009 het budget stapsgewijs verminderd.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**62**	**62**		
Bijstelling BO 2017	***- 62***	***- 62***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 62*	*- 62*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**0**	**0**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar LBC-3LCH2AA-WT	62	62		
TOTAAL	**- 62**	**- 62**		

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LBC-3LCH2AQ-IS – interne stromen - EV Informatie Vlaanderen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt het EV Informatie Vlaanderen een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van het Aquafin-aandeel in de kosten m.b.t. de opmeting van de grootschalige basiskaart voor Vlaanderen voor het jaar 2017.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**253**	**253**		
Bijstelling BO 2017	***- 83***	***- 83***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 83*	*- 83*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**170**	**170**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar *LB0-1LCH5AY-IS*	- 83	- 83		
TOTAAL	**- 83**	**- 83**		

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LBC-3LCH2AV-IS – interne stromen - Openbare Afvalmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt OVAM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van een groot aantal beleidsuitgaven (onderzoeken afval, onderzoeken bodem, bodemsaneringen, convenant met Umicore).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**36.286**	**38.210**		
Bijstelling BO 2017	***- 913***	***- 863***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*79*	*129*		
Andere bijstellingen	*- 992*	*- 992*		
BO 2017	**35.373**	**37.347**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van *LBC-3LCH2AE-WT*	79	79		
Van *LBC-3LCH2AO-WT*		50		
TOTAAL	**79**	**129**		

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
terugdraaien eenmalige compensatie milieuheffingen	- 700	- 700		
Efficiëntiemaatregelen Omgeving	- 292	- 292		
TOTAAL	**- 992**	**- 992**		

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LBC-3LCH2AW-IS – interne stromen – Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt VMM een aanvullende dotatie vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van de terugbetalingen van moratoriumintresten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**156**	**156**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**156**	**156**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LBC-3LCH2AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel ontvangt VLM een aantal aanvullende dotaties vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van het plattelandsbeleid, MAP-onderzoeken, uitgaven in het kader van flankerend beleid voor IHD, de verwerving van buffergebieden, uitgaven voor ruilverkaveling, en uitgaven in kader van de werking van de Grondenbank (inclusief voorkooprecht en koopplichten).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**17.643**	**19.513**		
Bijstelling BO 2017	***5.476***	***4.404***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 1.751*	*- 1.251*		
Andere bijstellingen	*7.227*	*5.655*		
BO 2017	**23.119**	**23.917**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van *LB0-1LCH5AW-IS*		500		
Naar *LBC-3LCH2AF-WT*	- 1.451	- 1.451		
Naar *LB0-1LCH2AH-PA*	- 300	- 300		
TOTAAL	**- 1.751**	**- 1.251**		

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Efficiëntiemaatregelen Omgeving	- 273	- 273		
Leefmilieu (IHD/PAS)	7.500	7.500		
VEK-bijstelling		- 1.572		
TOTAAL	**7.227**	**5.655**		

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LBC-3LCH2ZZ-OV – saldo

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat het over te dragen saldo op het einde van het betrokken begrotingsjaar. Het saldo eind 2017 wordt ingeschat op 230.666 k.euro.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**230.666**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**0**	**230.666**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijziging.

B. IVA'S ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID

B.1. AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS (ANB)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

1.1. Ontvangstenartikelen

Programma LA

LD0-9LCHAAF-OW – ontvangsten werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat enerzijds diverse ontvangsten, zoals terugbetalingen, schade voor ongevallen en advocaatkosten, die niet vooraf geprogrammeerd kunnen worden en waarvan derhalve vooraf ook geen exacte bedragen gekend zijn. Een ander deel van de ontvangsten komt voort uit de verkoop van investeringsgoederen, voornamelijk van de verkoop van wagens die uit gebruik genomen worden.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	Toegewezen ontvangst	Lenings-opbrengst
BA 2016	115	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**115**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

LD0-9LCHTAF-OW – ontvangsten werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle ontvangsten binnen de begrotingsfondsen onder het beheer van het ANB, concreet het Bossencompensatiefonds, het Visserijfonds en het Fonds voor de financiering van LIFE en andere EU-projecten. Het ontvangstenartikel is, net als ontvangstenartikels LD0-9LCHTAF-OI en LB0-9LCHTAA-OL, gekoppeld aan de uitgavenartikelen LD0-1LCH4AF-WT, LD0-1LCH4AY-IS en LB0-1LAX4ZZ-LO.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	4.760	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*2.295*	*0*
BO 2017	**0**	**7.055**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2016 zullen de ontvangsten in de buurt liggen van 3.000 k.euro. Mede gelet op de verhoging van de bosbehoudsbijdrage wordt er vanuit gegaan dat de ontvangsten in 2017 2 miljoen euro hoger kunnen geraamd worden (4.500 k.euro) dan wat geraamd werd bij BA2016. Deze ontvangsten vallen voor 4.430 k.euro binnen dit artikel LD0-9LCHTAF-OW en voor 70 k.euro binnen artikel LD0-9LCHTAF-OI.

De ontvangsten van de verkoop van visverloven komen integraal ten goede aan het Visserijfonds. De verkoop van visverloven vertoont een stijgende trend. Ook de voorlopige ontvangsten in 2016 wijzen op een stijging van de verkoop van de visverloven t.o.v. 2015. Daarom wordt de raming van de ontvangsten voor 2017 (in vergelijking met 2016) met 25 k.euro opgetrokken tot 1.125 k.euro.

Onderhavig artikel omvat tevens de inkomsten van het Fonds voor de EU cofinanciering van LIFE en andere EU projecten. Deze inkomsten mogen aangewend worden voor uitgaven voor diensten, werking, exploitatie en uitrusting van de door de EU mede gefinancierde projecten. De inkomsten worden in schijven toegekend afhankelijk van de voortgang van de werken. In de optiek om maximaal alternatieve financieringsbronnen aan te spreken voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos samen met haar partners zeer intensief ingezet op de cofinancieringsmogelijkheden door de EU in het kader van Life, INTERREG, PDPO en andere programma's. Voor 2017 worden de ontvangsten geraamd op 2.250 k.euro (+270 k.euro), waarvan 1.500 k.euro op LD0-9LCHTAF-OW en 750 k.euro op artikel LB0-9LCHTAA-OL.

LD0-9LCHTAF-OI – ontvangsten interne stromen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de ontvangsten van bosbehoudbijdragen van andere entiteiten van de Vlaamse overheid. Het ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel LD0-1LCH4AF-WT. De ontvangsten voor 2017 worden geraamd op 70 k.euro.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	70	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**70**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2. Uitgavenartikelen

Programma LA

LD0-1LAH2ZZ-LO – lonen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, toelagen en vergoedingen en het woon-werkverkeer van de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos aangerekend.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**35.558**	**35.558**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***82***	***82***	***0***	***0***
Index	*711*	*711*	*0*	*0*
Compensaties	*- 27*	*- 27*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 602*	*- 602*	*0*	*0*
BO 2017	**35.640**	**35.640**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar CB0-1CAB2ZZ-LO	- 27	- 27		
TOTAAL	**- 27**	**- 27**		

- Het krediet wordt verminderd met 27 k.euro VAK/VEK ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Boekhoudkantoor.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Koppenbesparing 2017	- 602	- 602		
TOTAAL	**- 602**	**- 602**		

- Toelichting bijstelling koppenbesparing 2017

    - Beleidszijde: het krediet wordt verminderd met 602 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de generiek opgelegde koppenbesparing.
    - Betaalzijde: idem.

LD0-1LAH2ZZ-WT – werking en toelagen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de financiering van de algemene werkings- en investeringskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit omvat onder andere kosten voor IT-infrastructuur, investeringskosten zoals meubilair en dienstvoertuigen en werkingskosten zoals kosten voor vorming, energie en telefonie.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**3.418**	**3.418**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***534***	***534***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*534*	*534*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**3.952**	**3.952**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van CB0-1CAB2ZZ-WT	4	4		
Van PH0-1PLC2AY-IS	541	541		
Naar LB0-1LAX2ZZ-WT	- 7	- 7		
Actieplan Energie-efficiëntie	- 4	- 4		
TOTAAL	**534**	**534**		

- Er wordt 4 k.euro VAK en VEK gecompenseerd vanuit CB0-1CAB2ZZ-WT ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Boekhoudkantoor.
- Er wordt 541 k.euro VAK en VEK gecompenseerd van PH0-1PLC2AY-IS ter uitvoering van de beslissing tot verdeling van de centrale trekkingsrechten inzake ICT.
- Er wordt 7 k.euro VAK en VEK gecompenseerd naar LB0-1LAX2ZZ-WT (Dep LNE) voor het terugdraaien van een eenmalige compensatie uit BA2016.
- Er wordt 4 k.euro gecompenseerd in het kader van de globale doelstellingen voor het actieplan Energie-efficiëntie.

Programma LC: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LD0-1LCH2AF-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

Onder dit begrotingsartikel ressorteren een brede waaier van subsidies ter ondersteuning van de burger, lokale besturen en verenigingen, naast een aantal specifieke werkingskosten van het ANB. Deze middelen worden ingezet onder de grote noemer van biodiversiteitsbeleid. De focus van inzet van de middelen wordt gelegd bij de implementatie van de Europese natuurdoelen op eigen terreinen en in samenwerking met de partners. Daarnaast wordt ingezet op de verdere uitbouw van groen-blauwe netwerken, van stadsrandbossen en van toegankelijk (rand)stedelijk groen, onder meer in de Vlaamse Rand, conform strategische doelstelling 6 in de Beleidsnota Omgeving 2014-2019, nl. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen.

De grote pijlers waarvoor deze middelen ingezet worden zijn de volgende:

- Toekenning van een subsidie aan verenigingen die actief zijn op het gebied van natuurbeheer, bosbouw, wildbeheer en faunabeheer en die met hun werking een wezenlijke bijdrage leveren aan het verhogen van de biodiversiteit. De focus van deze bijdrage wordt voor een groot deel ge(her)oriënteerd naar de realisatie van de Europese natuurdoelen.
- Het bevorderen van de toestand van kritische soorten en soortengroepen door via een bepaalde ondersteuning partners zoals de Vlaamse Vogelopvangcentra en de Hubertusvereniging te faciliteren een bijdrage te leveren aan het soortenbeleid.
- De ondersteuning van de talrijke initiatieven van privé eigenaars en openbare besturen gericht op het verhogen van de biodiversiteit, de realisatie van de natuurdoelen en de toegankelijkheid van natuur-, bos- en groengebieden.
- Ondersteuning van innoverende, voorbeeld stellende projecten van openbare besturen inzake de uitbouw van (rand)stedelijk groen. Een deel van de middelen wordt gereserveerd voor de flankerende maatregelen voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel.
- Specifieke (meerjarige) onderzoeksopdrachten ten behoeve van kennisopbouw binnen de thema's van (rand) stedelijk groen en natuur in de buurt, beleving en ecosysteemdiensten, voor opdrachten inzake beleidsevaluatie en beleidsuitvoering, alsook voor monitoring van het beheer.
- Een waaier aan specifieke werkingskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos, waaronder communicatie, kledij, beheer van het wagenpark en ICT.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**5.714**	**5.714**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**5.714**	**5.714**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LD0-1LCH4AF-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel heeft net als artikel LD0-1LCH4AY-IS betrekking op de uitgavenzijde van de diverse begrotingsfondsen onder het beheer van het ANB, en is gekoppeld aan de ontvangstenartikelen LD0-9LCHTAF-OW en LD0-9LCHTAF-OI.

De budgetten op dit begrotingsartikel dat dus bestaat uit de uitgavenartikelen van 3 begrotingsfondsen, worden dan ook ingezet voor drie pijlers:

- Investeringen in bebossingsprojecten met de ontvangsten van het Bossencompensatiefonds (6.500 k.euro);
- Werkingskosten en kapitaaluitgaven ter ondersteuning van de activiteiten van de visserijcommissies door visserijdeskundigen met de ontvangsten binnen het Visserijfonds (1.325 k.euro);
- Uitgaven binnen het fonds voor door de EU gecofinancierde projecten (1.500 k.euro).

Meer in detail worden volgende uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel:

De totale ontvangst van de bosbehoudbijdragen op de ontvangstenartikelen LD0-9LCHTAF-OW en LD0-9LCHTAF-OI wordt voor 2017 geraamd op 4.500 k.euro. De geraamde betaaluitgaven voor bebossingsprojecten bedragen echter 6.500 k.euro, gelet dat er bekomen werd dat het saldo van het bossencompensatiefonds volledig kan aangewend worden. Er wordt ingeschat dat de aanwending van het saldo leidt tot 2 miljoen euro extra betaaluitgaven in 2017.

Met de middelen van het Visserijfonds worden verdere initiatieven genomen om rekening houdend met de ecologische draagkracht, de beleefbaarheid en de toegankelijkheid van de natuurgebieden verder te verbeteren. De responsabilisering van de riviervisserij draagt ertoe bij dat de toestand van kritische soorten en soortengroepen en de biodiversiteit in Vlaanderen algemeen sterk verbetert. Voor de werkingskosten en kapitaaluitgaven ter ondersteuning van de activiteiten van de visserijcommissies door visserijdeskundigen wordt 1.325 k.euro voorzien.

De inkomsten uit EU-gecofinancierde projecten op artikel LD0-9LCHTAF-OW mogen aangewend worden voor uitgaven voor diensten, werking, exploitatie en uitrusting van de door de EU mede gefinancierde projecten. Deze projecten worden onder andere ingezet voor de realisatie van de Europese natuurdoelen, door de uitbreiding van gebieden onder effectief natuurbeheer. Waar mogelijk sporen de projecten samen met beveiliging tegen overstromingen en bevaarbaarheid van waterlopen (onder meer Sigmaplan en Zwinproject) en de realisatie van (rand)stedelijke groengebieden. De bestedingen hangen samen met de voortgang van deze projecten. Voor de uitgaven binnen deze projecten wordt 1.500 k.euro ingeschreven.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**6.080**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***2.395***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*2.395*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**8.475**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Afstemming uitgaven VRK op ontvangstenzijde VRK			2.395	
TOTAAL			**2.395**	

- Afstemming uitgaven op ontvangstenzijde VRK

  - Beleidszijde: in overeenstemming met de gewijzigde ontvangsten op de artikels LD0-9LCHTAF-OW en LD0-9LCHTAF-OI worden de uitgaven op een analoge manier aangepast. Dit leidt tot een positieve bijstelling van 2.295 k.euro. Daarnaast wordt er een extra intering binnen het visserijfonds toegestaan van 100 k.euro in het kader van het behoud van de viskwekerij van Linkebeek.
  - Betaalzijde: idem.

LD0-1LCH4AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel betreft een dotatie vanuit ANB aan de VLM ten behoeve van compenserende bebossing, en maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Bossencompensatiefonds. De uitgave staat bijgevolg ook in relatie tot het ontvangstenartikel LD0-9LCHTAF-OW waarop de bosbehoudsbijdragen ontvangen worden.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**850**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**850**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LD0-1LCH5AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel betreft een vastleggingsmachtiging vanuit ANB aan VLM ten behoeve van uitgaven voor natuurinrichting.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**1.395**	**1.395**	**0**	**3.603**
Bijstelling BO 2017	***1.339***	***1.339***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*1.339*	*1.339*	*0*	*0*
BO 2017	**2.734**	**2.734**	**0**	**3.603**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van het correlatief krediet en de vastleggingsmachtigingen die opgenomen worden in de begrotingen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

2. DAB MINAFONDS (PARTIM ANB)

2.1. Ontvangstenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LBC-2LCHAAF-OW – ontvangsten werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

De inkomsten op dit begrotingsartikel zijn overwegend afkomstig uit de verkoop van jachtverloven en de inschrijvingsgelden voor deelname van kandidaat-jagers aan het jachtexamen. De reglementaire basis voor deze ontvangst zijn artikel 17 van het Jachtdecreet en artikel 50 van het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014. De raming van de ontvangsten voor 2017 wordt constant gehouden en er wordt hiervoor 1.988 k.euro ingeschreven in de begroting.

Daarnaast zijn er diverse ontvangsten, die moeilijk vooraf geraamd kunnen worden en waarvan vooraf ook geen exacte bedragen gekend zijn. Deze ontvangsten betreffen de occasionele vervreemding van onroerende goederen en de verkoop na afschrijving van investeringsgoederen die aangekocht zijn met middelen van het MINA-fonds. In totaal wordt hiervoor 50 k.euro ingeschreven.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	Toegewezen ontvangst	Lenings-opbrengst
BA 2016	2.038		
Bijstelling BO 2017	*0*		
BO 2017	**2.038**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

2.2. Uitgavenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LBC-3LCH2AF-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

Onder dit begrotingsartikel ressorteert het leeuwendeel van de middelen van het Agentschap voor Natuur en Bos op het Minafonds. De middelen worden in hoofdzaak aangewend voor de ondersteuning van de burger, lokale besturen en verenigingen voor initiatieven op het vlak van biodiversiteitsbeleid, voor beleidsvoorbereiding en voor de aankoop, inrichting en het beheer van het patrimonium van het ANB. Dit alles in functie van de realisatie van de Europese natuurdoelen die, in uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn, op 23 april 2014 door de Vlaamse regering definitief zijn goedgekeurd.

Op basis van de Europese Biodiversiteitsstrategie mikt Vlaanderen op een gunstige of verbeterde regionale staat van instandhouding voor 16 habitats tegen 2020. Daarenboven moet volgens de Beleidsnota Omgeving 70% van alle vereiste instandhoudingsmaatregelen genomen zijn in 2020 en is Vlaanderen verplicht maatregelen te nemen die nodig zijn om achteruitgang te vermijden. De wijze waarop deze taakstelling gerealiseerd dient te worden, is eveneens door de Vlaamse regering bekrachtigd. Het principe "sterkste schouders, zwaarste lasten" is daarbij heel belangrijk, waarbij lopende inspanningen maximaal op de Europese natuurdoelen gericht worden. Daarnaast wordt ook ingezet op vrijwillige natuurontwikkeling. De in het natuurdecreet voorziene instrumenten worden ingezet om zowel overheden en verenigingen als gezinnen of bedrijven te betrekken.

De taakstelling van Europese natuurdoelen die aan het ANB toegemeten zijn, stelt het ANB voor een grote uitdaging. Voor de realisatie van de nodige maatregelen voor het behoud en de versterking van de Europese en Vlaams beschermde habitats en soorten is een behoorlijke financiële inspanning nodig.

Een eerste stap naar de realisatie was het focussen van het beheer en de inrichting, waar mogelijk, op de implementatie van de instandhoudings-doelstellingen. Er werd over een tijdsspanne van 10 jaar een evolutie afgelegd van algemeen beheer en inrichting in functie van het verhogen van de biodiversiteit naar beheer en inrichting gericht op de realisatie van de Europese natuurdoelen en het behoud en de bescherming van regionaal belangrijke natuur, waaronder Vlaams prioritaire soorten. Concreet wordt voor de uitgaven op de betreffende begrotingsartikels het percentage van de werkings- en investeringskredieten van het ANB dat gaat naar werken in uitvoering van de instandhoudingsdoelstellingen systematisch opgetrokken. Eenzelfde heroriëntering van de bestaande kredieten, resulterend in een verhoging van de middelen die ingezet worden voor de concrete realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, wordt ook van de partners gevraagd. Concreet worden zowel de kredieten voor aankoop, inrichting en beheer als de subsidies voor terreinbeherende verenigingen en andere initiatiefnemers waar mogelijk en nodig geheroriënteerd naar en gefocust op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen.

Daarnaast is er ook het geactualiseerde Sigmaplan, dat een onderdeel is van de Ontwikkelingsschets 2010 (Langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium). Vanuit de vaststelling dat op de Zee- en Westerschelde inrichtingswerken met impact op Speciale Beschermingszones nodig zijn voor toegankelijkheid van de Antwerpse haven en veiligheid, is beslist op diverse niveaus dat ook een stevig natuurpakket als mitigatie nodig was. De langetermijnvisie voorziet daarom in een piste naar een gunstige staat van zowel de toegankelijkheid, de veiligheid als van de natuurlijkheid tegen 2030. De realisaties binnen het project geven invulling aan de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen zoals voorzien in het regeerakkoord en ook hoger aangehaald. De degelijkheid van deze aanpak werd door Europa al erkend. Deze werkwijze bood ook de mogelijkheid om over langere termijn voor sectoren als landbouw en plattelandsrecreatie duidelijkheid te brengen i.v.m. de verwachte evoluties qua grondinname en om daarbij een passend flankerend beleid op te maken.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 wordt er verder ingezet op een verbetering van de beleving en de toegankelijkheid van groene domeinen en de realisatie van multifunctionele stadsbossen. Deze taak wordt opgenomen door het Agentschap voor Natuur en Bos zelf als door de subsidies die worden toegekend vanuit dit begrotingsartikel. De uitbreiding van de te beheren oppervlakte en ook de taakstelling inzake realisatie van een duurzame instandhouding leggen extra druk op de budgetten voor het uitvoeren van werken, waardoor derhalve door het ANB continu ingezet wordt op efficiëntiewinsten.

Naast de bestedingen vernoemd in bovenstaande tekst, wordt het budget binnen dit begrotingsartikel onder andere besteed aan de volgende doelstellingen:

- Het beleid inzake groenjobs is decretaal en bij Besluit van de Vlaamse Regering en Ministerieel Besluit geregeld. Vanuit de natuursector (natuurverenigingen, terreinbeherende verenigingen, bosgroepen, regionale landschappen, maar ook lokale besturen die natuurgebied bezitten) bestaat een belangrijke behoefte aan kwaliteitsvol natuur- en bosbeheer. Omdat dergelijke ecologisch waardevolle werken vaak arbeidsintensief en vanuit louter (micro)economisch perspectief verlieslatend zijn, én de beheerders over onvoldoende eigen middelen beschikken om zelf de werken te laten uitvoeren, heeft het beleid er voor gekozen om deze actoren geldelijk te ondersteunen door subsidies in het leven te roepen die ertoe strekken dergelijke werken financieel mogelijk te maken.
- Voor de erkende natuurreservaten worden subsidies toegekend voor de huur, het beheer, de eerste inrichting, de monitoring, de openstelling en het onthaal in de bezoekerscentra. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 voorziet in een indexering van de beheersubsidies. Hierdoor kunnen terreinen onder effectief natuurbeheer geplaatst worden, wat nodig is voor de realisatie van de IHD. Op vraag van alle sectoren dienen deze IHD immers maximaal te worden gerealiseerd op terreinen die eigendom zijn van de zogenaamde sterkste schouders.
- De Beleidsnota Omgeving voorziet de uitbreiding van de gebieden onder effectief natuurbeheer (erkende, Vlaamse of bosreservaten, andere natuurgebieden onder vergelijkbaar beheerplan) . Eén manier om dit te realiseren betreft de subsidiëring van de verwerving van percelen door derden met als doel ze te laten erkennen als reservaat. Volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot regeling van het Vlaams Natura 2000-programma, de managementplannen Natura 2000, de zoekzones en de actiegebieden voor de specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats moet minstens 75% van dit krediet aangewend worden voor het instandhoudingsbeleid. Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vormt de rechtsgrond voor het aankoopbeleid van natuurgebieden.

- De realisatie van de IHD veronderstelt een forse investering in inrichtingswerken: afgraven, ontbossen, bosomvorming, hermeanderen, baggeren, exoten bestrijden… Een aantal van deze werken zal via grootschalige natuurinrichtings-projecten moeten verlopen. Maar er zijn ook tal van kleine inrichtingen noodzakelijk die snel en op maat afgesproken kunnen worden. Er wordt hiervoor door het ANB maximaal ingezet op samenwerking met partners. Naast de interne integratie in het beleid van andere entiteiten, zijn deze samenwerking en partnerschappen met lokale actoren essentieel om de planvorming op Vlaams niveau inzake instandhoudingsdoelstellingen en soortenbescherming te laten resulteren in effectieve realisaties op terrein. Er wordt hierbij sterk ingezet op de projectmatige ondersteuning van alle partners in het natuurbeleid, zoals vzw's, bosgroepen, regionale landschappen en private personen voor beheer- en inrichtingswerken met het oog op de realisatie van de IHD.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**55.461**	**55.841**		
Bijstelling BO 2017	***11.381***	***11.751***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*1.081*	*1.451*		
Andere bijstellingen	*10.300*	*10.300*		
BO 2017	**66.842**	**67.592**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van LBC-3LCH2AY-IS	1.451	1.451		
Naar LDC-3LCH2AF-WT	- 370			
TOTAAL	**1.081**	**1.451**		

- Er wordt 1.451 k.euro VAK en VEK gecompenseerd van LBC-3LCH2AY-IS om de eenmalige compensatie van ANB uit 2016 in het kader van landinrichtingsprojecten die VLM in opdracht van ANB heeft uitgevoerd, terug te draaien.
- Er wordt 370 k.euro VAK gecompenseerd naar LDC-3LCH2AF-WT om de efficiënte werking van arbeidersploegen te garanderen. Door het grotere areaal om te beheren en de stijging van een aantal courante uitgaven zijn er meer werkingsmiddelen nodig.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Leefmilieu IHD/PAS	7.500	7.500		
Stadsbos Gent	2.800	2.800		
TOTAAL	**10.300**	**10.300**		

- Leefmilieu IHD/PAS

  - Beleidszijde: Er wordt bijkomend 7.500 k.euro VAK en VEK voorzien voor de realisatie van IHD/PAS. Dit budget zal besteed worden om de noden inzake beheersmaatregelen en inrichtingsinvesteringen en bijhorende projectkosten voor de Europese natuurdoelen in te vullen.
  - Betaalzijde: idem.

- Stadsbos Gent

    - Beleidszijde: er wordt bijkomend 2.800 k.euro VAK en VEK voorzien voor de realisatie van Parkbos Gent.
    - Betaalzijde: idem.

LDC-3LCH2AF-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - natuur

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor uitgaven voor de inrichting en het beheer van het patrimonium van het Agentschap voor Natuur en Bos. Meer specifiek betreft het hier uitgaven voor kleinere onderhoudswerken die uitbesteed worden, alsook werkingskosten voor de eigen arbeidersploegen, de aankoop en onderhoud van materieel en werktuigen. Daarnaast worden op dit begrotingsartikel de onroerende voorheffing en belastingen die geheven worden op het patrimonium van het ANB, aangerekend.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**4.026**	**4.026**		
Bijstelling BO 2017	***370***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*370*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**4.396**	**4.026**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van LBC-3LCH2AF-WT	370			
TOTAAL	**370**			

- Er wordt 370 k.euro VAK gecompenseerd vanuit LBC-3LCH2AF-WT om de efficiënte werking van arbeidersploegen te garanderen. Door het grotere areaal om te beheren en de stijging van een aantal courante uitgaven zijn er meer werkingsmiddelen nodig.

B.2. INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK (INBO)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

1.1. Ontvangstenartikelen

Programma LC: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LC0-9LCHTBA-OW – ontvangsten werking en toelagen - versterken van de kennisbasis voor het natuurbeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel maakt deel uit van het begrotingsfonds onder beheer van INBO en is gelinkt aan uitgavenartikel LC0-1LCH4BA-WT van hetzelfde Fonds. Via dit ontvangstenartikel draagt INBO bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen ter versterking van de kennisbasis voor het natuurbeleid. INBO vordert via deze weg de kosten die het maakt voor de ondersteuning van het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek terug.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	39	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**39**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

1.2. Uitgavenartikelen

Programma LA

LC0-1LAH2ZZ-LO – lonen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de kredieten op dit begrotingsartikel worden de salarissen en de sociale lasten betaald van de personeelsleden in dienst bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Deze personeelsleden voeren wetenschappelijk onderzoek uit of geven er technische ondersteuning aan.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**11.113**	**11.113**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***33***	***33***	***0***	***0***
Index	*222*	*222*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 189*	*- 189*	*0*	*0*
BO 2017	**11.146**	**11.146**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Koppenbesparing 2017	- 189	- 189		
TOTAAL	**- 189**	**- 189**		

- Toelichting bijstelling koppenbesparing 2017

    - Beleidszijde: het krediet wordt verminderd met 189 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de generiek opgelegde koppenbesparing.
    - Betaalzijde: idem.

LC0-1LAH2ZZ-WT – werking en toelagen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget op dit begrotingsartikel wordt door INBO gebruikt voor de uitbetaling van schadevergoedingen aan derden.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**12**	**12**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**12**	**12**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

<u>Programma LC: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving</u>

LC0-1LCH2BA-WT – werking en toelagen - versterken van de kennisbasis voor het natuurbeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel draagt INBO bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen ter versterking van de kennisbasis voor het natuurbeleid. Hier financiert het INBO haar interne werking, zowel inzake werkingskosten en investeringskosten als inzake het inhuren van externe (studie)expertise.

Meer in detail worden volgende uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel.

Een groot deel van de werkingsuitgaven betreft ICT en databeheer waarin ook de vernieuwing zit van software licenties. Ook labo-kosten nemen een groot deel van het budget in. Daarnaast zijn er onder meer diverse gebouwgebonden (vaste) kosten, en een groot aantal kleinere uitgaven.

De kredieten op dit begrotingsartikel worden eveneens gebruikt voor het uitbesteden van beleidsvoorbereidend onderzoek dat omwille van het ontbreken van de nodige kennis binnenhuis niet kan worden gerealiseerd in het wetenschappelijk werkprogramma van het INBO.

Verder wordt dit budget aangewend voor verbeteringswerken aan de gebouwen en terreinen van of in beheer bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, en

investeringen in ICT, laboratoriumapparatuur, de aankoop van duurzaam veldmateriaal en de verbeteringen aan de bestaande apparatuur.

Met ingang van 2015 heeft het INBO een relatief groot pakket nieuwe opdrachten gekregen in het kader van PAS (Programmatorische Aanpak Stikstof) en PPB (Platform Passende Beoordeling, voorheen Databank Passende Beoordeling). Aldus wordt ingezet op volgende taken: De opdrachten betreffende IHD's (instandhoudingsdoelstellingen), PAS-gerelateerde opdrachten en de bijdragen (monitoringdata biota en milieu) tot het PPB, en tenslotte ook klantgerichte (ANB, VMM, VLM, dLNE, L&V, RWO, MOW, Maatschappelijk Middenveld) enveloppeprojecten. Hiermee geeft het INBO maximale invulling aan de huidige beleidsprioriteiten.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**4.042**	**4.286**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***1***	***- 243***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*1*	*1*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*- 244*	*0*	*0*
BO 2017	**4.043**	**4.043**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van PH0-1PLC2AY-IS	1	1		
TOTAAL	**1**	**1**		

- Er wordt 1 k.euro VAK en VEK gecompenseerd van PH0-1PLC2AY-IS ter uitvoering van de beslissing tot verdeling van de centrale trekkingsrechten inzake ICT.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
VEK-bijstelling		- 244		
TOTAAL		**- 244**		

- VEK bijstelling

    - Betaalzijde: het VEK wordt met 244 k.euro verminderd na evaluatie van de betaalkalender.

LC0-1LCH4BA-WT – werking en toelagen - versterken van de kennisbasis voor het natuurbeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit uitgavenartikel maakt deel uit van het begrotingsfonds onder beheer van INBO en is gelinkt aan ontvangstenartikel LC0-9LCHTBA-OW van hetzelfde Fonds. Via dit artikel worden de vaste werkingskosten die het INBO gemaakt heeft voor het Eigen Vermogen INBO doorgerekend (o.a. energiekosten, kosten aan gebouwen en terreinen,…).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**39**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**39**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

B.3. VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP (VEA)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

1.1. Ontvangstenartikelen

Programma LE: Voeren van een duurzaam energiebeleid waarbij de economische, sociale en ecologische belangen van energie optimaal samensporen

Prestatiebegroting

De begrotingsartikels onder het programma LE geven alle invulling aan de primaire beleidsopdracht die naar voor geschoven wordt in de beleidsnota en beleidsbrief voor het beleidsveld Energie: "Voeren van een duurzaam energiebeleid waarbij de economische, sociale en ecologische belangen van energie optimaal samensporen". Deze beleidsopdracht vormt dan ook de benaming van het programma LE.

In het kader van prestatiebegroting wordt er binnen het beleidsdomein LNE voor geopteerd om de begrotingsartikels onder de ESR-groepering WT inhoudelijk maximaal toe te wijzen aan de operationele doelstellingen uit de beleidsnota 2014-2019. Indien dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat de onderliggende budgetten ingezet worden op meerdere doelstellingen), wordt er geopteerd voor toewijzing van het begrotingsartikel aan een strategische doelstelling, of in laatste instantie aan een beleidsthema. Concreet wordt er aan de koppeling vorm gegeven via het opnemen van de relevante beleidsdoelstelling in de libellé van het begrotingsartikel.

Voor het beleidsveld Energie wordt er in deze fase gekozen voor de koppeling van de begrotingsartikels aan volgende strategische doelstellingen uit de Beleidsnota en/of beleidsbrief Energie:

AA - WT DE ENERGIEOPWEKKING UIT HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN BEVORDEREN

AB - WT HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN

AD - WT HET UITWERKEN EN UITVOEREN VAN EEN ACTIEPLAN "CLEAN POWER FOR TRANSPORT"

AE - WT UITGAVEN TER FINANCIERING VAN DE GROENE STROOMDOELSTELLINGEN

In afwijking hiervan worden de begrotingsartikels van het gediversifieerde Energiefonds toegewezen aan de code AC-WT onder de brede term "Impulsprojecten energiebeleid".

De keuze voor een koppeling (in hoofdzaak) aan strategische doelstellingen is dat er binnen het beleidsveld Energie een te grote variëteit is tussen de ingezette budgetten en de operationele doelstellingen uit de beleidsdocumenten.

De stand van uitvoering van de aan de doelstellingen gekoppelde indicatoren wordt jaarlijks gerapporteerd in de jaarlijkse ondernemingsplannen en jaarrapporten van de betrokken entiteiten.

Toelichting per begrotingsartikel

LE0-9LEBAAB-OP – ontvangsten participaties - het eindenergieverbruik efficienter maken

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaamse Gewest ontvangt terugbetalingen van energieleningen toegekend via het toenmalige FRGE (tot 31/12/2014), alsook op de energieleningen die door het Vlaamse Gewest zijn toegekend na de zesde staatshervorming (vanaf 1/1/2015). Zie ook uitgavenartikel 'LE0-1LEB2AB-PA – PARTICIPATIES – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN' voor de uitgaven aan energieleningen.

Op dit artikel wordt het aandeel kapitaal van de terugbetaalde energieleningen gebudgetteerd. Zie ontvangstenartikel LE0-9LEBAAB-OW voor de renteontvangsten.

Behoudens de link met de uitgaven aan energieleningen, zijn terugbetalingen ook nog te linken aan volgende uitgavenartikels:

- Artikel LE0-1LEB2AB-WT: Vanuit dat artikel worden ook uitgaven gefinancierd zoals de renteaflossingen aan de Federale Thesaurie voor de trekkingen aangegaan vóór 2015 en de uitgaven verbonden aan de samenwerkingsovereenkomsten met de energiehuizen en het Participatiefonds-Vlaanderen.
- Artikel LE0-1LEB2AB-LE (nieuw): Vanaf 2017 moet het Vlaamse Gewest bijkomend ook de kapitaalaflossingen aan de Federale Thesaurie betalen voor de trekkingen aangegaan voor 2015.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	29.500	0	0
Bijstelling BO 2017	*1.236*	*0*	*0*
BO 2017	**30.736**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De kapitaalontvangsten uit toegekende energieleningen worden beperkt omhoog bijgesteld op basis van simulaties van het Participatiefonds-Vlaanderen en waarbij ook rekening gehouden wordt met de nieuwe leningen 2017. Deze inkomsten gaan naar de algemene middelen.

LE0-9LEBAAB-OW – ontvangsten werking en toelagen - het eindenergieverbruik efficienter maken

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaamse Gewest ontvangt terugbetalingen van energieleningen toegekend via het toenmalige FRGE (tot 31/12/2014), alsook op de energieleningen die door het Vlaamse Gewest zijn toegekend na de zesde staatshervorming (vanaf 1/1/2015). Zie ook uitgavenartikel 'LE0-1LEB2AB-PA – PARTICIPATIES – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN'.

Op dit artikel wordt het aandeel renteontvangsten van de terugbetaalde energieleningen gebudgetteerd. Zie ontvangstenartikel LE0-9LEBAAB-OP voor het aandeel terugbetaald kapitaal.

Zoals ook uiteengezet onder LE0-9LEBAAB-OP, zijn dergelijke terugbetalingen niet enkel te linken aan de uitgaven aan energieleningen (LE0-1LEB2AB-PA), maar ook aan uitgaven op artikel LE0-1LEB2AB-WT (rentevergoeding Federale Thesaurie en enkele ondersteuningsbudgetten) en artikel LE0-1LEB2AB-LE (nieuw vanaf 2017: kapitaalaflossingen aan de Federale Thesaurie).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	1.400	0	0
Bijstelling BO 2017	*100*	*0*	*0*
BO 2017	**1.500**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dergelijke renteontvangsten uit toegekende energieleningen gaan naar de algemene middelen en worden beperkt omhoog bijgesteld op basis van simulaties van het Participatiefonds-Vlaanderen. Er wordt ook rekening gehouden met de nieuwe leningen 2017.

LE0-9LEBTAC-OW – ontvangsten werking en toelagen - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Energiefonds is een begrotingsfonds met eigen inkomsten (Energiedecreet van 8 mei 2009) in de zin van artikel 12 van het Rekendecreet. Uitgaven op basis van een begrotingsfonds zijn mogelijk op basis van de inkomsten die dergelijk fonds realiseert.

Het Energiefonds wordt hoofdzakelijk gefinancierd door de energieheffing. Vanaf 1 januari 2015 wordt er in het Vlaamse Gewest een heffing op afnamepunten elektriciteit aangerekend aan klanten op het distributienet en het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit. De heffing (Bijdrage Energiefonds) wordt door de toegangshouder (meestal de elektriciteitsleverancier) aangerekend op de afrekenings- en slotfacturen van de afnemers. Vanaf 2016 is de energieheffing substantieel bijgestuurd en de werking van het Energiefonds verder uitgebreid o.a. met het oog op de aanpak van het historisch certificatenoverschot van groenestroomcertificaten tegen 2021 en de financiering van de impulsprojecten op

het Energiefonds. Ook de VREG wordt sinds 2015 gefinancierd met de energieheffing.

De energieheffing wordt geïnd via de toegangshouders en doorgestort aan Vlabel. Het VEA is beheerder van het Energiefonds (toewijzing inkomsten en spijziging van de energieheffing over de drie verschillende uitgangen van het Energiefonds). De aanrekening op het Energiefonds gebeurt op basis van de inning door Vlabel.

Ten slotte worden er door het VEA ten gunste van het Energiefonds inkomsten gegenereerd uit een aantal administratieve boetes (sluitstuk handhavingsbeleid energieprestaties van gebouwen). Deze inkomsten zorgen voor een eerder beperkte bijkomende financiering van de impulsprojecten van het energiebeleid.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	309.934	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*170.174*	*0*
BO 2017	**0**	**480.108**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2017 wordt geraamd dat er 478.608 k.euro vorderingen zullen ontstaan met betrekking tot de energieheffing. Aangezien de toegangshouders meestal jaarafrekeningen hanteren zullen de inkomsten van de energieheffing, zowel ESR-matig als kasmatig, pas in de loop van 2017 volledig op kruissnelheid komen.

In de opstartfase (2015-2017) van dergelijke regeling liggen de kasinkomsten lager dan de vorderingen die ontstaan waardoor deze vorderingen niet volledig kunnen worden gespijzigd naar de uitgavenkant van het Energiefonds. Zie hiervoor de ESR-correctie die werd ingeschreven in het uitgavenluik.

Er wordt ook rekening gehouden met de voorziene wijzigingen die met ingang van 1 januari 2017 de verbruikerscategorieën zullen aanpassen waardoor voornamelijk personen die hun woning verwarmen door middel van elektrische accumulatieverwarming niet langer het tarief van € 770 moeten betalen, maar € 290 per jaar.

De inkomsten uit de administratieve boetes en retributies van het VEA worden geraamd op 1,5 miljoen euro.

De totale kasinkomsten voor het Energiefonds worden geraamd op 475.921 k.euro en worden gespijzigd naar de volgende uitgangen van het Energiefonds:

- Afbouw historisch certificatenoverschot (LE0-1LEB4AE-WT): 458.882 k.euro;
- Impulsprojecten op het Energiefonds (LE0-1LEB4AC-WT): 12.000 k.euro;
- VREG-dotatie (LE0-1LEB4AS-IS): 5.039 k.euro.

Het verschil tussen de ESR-inkomsten van de energieheffing en de kasinkomsten (4.187 k.euro) wordt als ESR-correctie ingeschreven op het uitgavenartikel LE0-1LEB2AE-WT.

1.2. Uitgavenartikelen

Programma LA

LE0-1LAB2ZZ-LO – lonen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Vlaams Energieagentschap (VEA) is een IVA zonder rechtspersoonlijkheid en heeft als opdracht uitvoering te geven aan de beleidsinstrumenten van het Vlaamse energiebeleid. Onder dit artikel vindt u de lonen terug van het personeel.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**4.852**	**4.852**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***457***	***457***	***0***	***0***
Index	*97*	*97*	*0*	*0*
Compensaties	*440*	*440*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 80*	*- 80*	*0*	*0*
BO 2017	**5.309**	**5.309**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Vanuit CE0-1CAB2ZZ-LO	440	440		
TOTAAL	440	440		

Er wordt 440 k.euro VAK/VEK gecompenseerd vanuit de loonbudgetten van Vlabel (CE0-1CAB2ZZ-LO – LONEN) om samen met de gerelateerde koppencorrectie (+8 koppen) het VEA toe te laten om haar beleidsvoorbereidende (o.a. in kader van het proces van de Stroomversnelling) en beleidsuitvoerende rol adequaat te kunnen opnemen. Vooral omwille van verschillende nieuwe Europese richtlijnen die sinds het begin van deze eeuw werden uitgevaardigd (richtlijn energieprestaties van gebouwen, richtlijn hernieuwbare energie, richtlijn energie-efficiëntie), is het takenpakket van het VEA sterk toegenomen.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Koppenbesparing 2017 (-)	- 80	- 80		
TOTAAL	- 80	- 80		

- Toelichting bijstelling koppenbesparing 2017

  - Beleidszijde: het krediet wordt verminderd met 80 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de generiek opgelegde koppenbesparing.
  - Betaalzijde: idem.

LE0-1LAB2ZZ-WT – werking en toelagen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel met beperkt budget (262 k.euro VAK in 2017) omvat alle overige apparaatskredieten van het VEA. Het betreft de algemene werkingskosten

van het VEA, een beperkt aantal persoonsgebonden ICT-middelen voor personeelsleden en een zeer beperkt aantal middelen voor investeringen in het apparaat.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**1.177**	**1.414**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 915***	***- 870***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*- 915*	*- 870*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**262**	**544**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar *LE0-1LEB2AB-WT* (-)	- 915	- 870		
TOTAAL	- 915	- 870		

Er wordt 915 k.euro VAK gecompenseerd naar 'LE0-1LEB2AB-WT – WERKING EN TOELAGEN – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN' om uitvoering te geven aan de basisprincipes van (de eerste opstap naar) een prestatiebegroting waarbij ICT-kredieten die worden ingezet voor uitvoering van kernprocessen van het energiebeleid (handhavingsprocessen en het organiseren van centrale examens), correct worden ingeschreven op beleidskredieten in de plaats van op apparaatskredieten. Overeenkomstig wordt er ook 870 k.euro VEK gecompenseerd naar hetzelfde artikel op basis van een evaluatie van de betaalkalender.

De overige apparaatskredieten van het VEA die ingezet worden voor de algemene werking van het agentschap bedragen dan nog 262 k.euro.

Behoudens de bovenvermelde overhevelingen, is op basis van de betaalkalenders het VEK constant gehouden.

<u>Programma LE: Voeren van een duurzaam energiebeleid waarbij de economische, sociale en ecologische belangen van energie optimaal samensporen</u>

LE0-1LEB2AA-WT – werking en toelagen - de energieopwekking uit hernieuwbare energiebronnen bevorderen

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Europese richtlijn hernieuwbare energiebronnen stelt voor elke lidstaat een bindende doelstelling voorop. Zo moet België tegen 2020 een aandeel van 13% hernieuwbare energie bereiken. In oktober 2016 is een volledig akkoord bereikt over de verdeling van deze doelstelling tussen de federale overheid en de gewesten. Voor 2030 heeft de Europese Unie zich als doelstelling een aandeel van 27% hernieuwbare energie gesteld. Om deze doelstelling (samen met de klimaat- en energiebesparingsdoelstellingen) te bereiken, verwacht de EU dat de lidstaten een geïntegreerd klimaat/energieplan voorleggen.

Verder zal in het kader van de energietransitie en de omschakeling naar een koolstofvrij energiesysteem (Stroomversnelling en Visie 2050), het aandeel hernieuwbare energie zo snel mogelijk en zo veel als haalbaar moeten worden verhoogd.

Op dit uitgavenartikel worden enkele flankerende uitgaven ter ondersteuning van deze doelstelling aangerekend. Voor 2017 wordt 202 k.euro VAK/VEK uitgetrokken voor twee nominatieve subsidies aan vzw's, met name ODE Vlaanderen (hernieuwbare energie) en Cogen Vlaanderen (warmte-krachtkoppeling).

Op dit artikel wordt tevens 2.413 k.euro VEK voorzien om de vroeger aangegane engagementen aangaande de calls groene warmte te kunnen honoreren (financiering intussen overgenomen door het Energiefonds) op basis van een evaluatie van de betaalkalender (betalingsprognose opgesteld op basis van de planning die de projectontwikkelaars hebben doorgegeven).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**912**	**3.925**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 710***	***- 1.310***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*- 400*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 710*	*- 910*	*0*	*0*
BO 2017	**202**	**2.615**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar LE0-1LEB2AB-WT (-)		- 400		
TOTAAL		- 400		

Er wordt 400 k.euro VEK gecompenseerd naar 'LE0-1LEB2AB-WT - WERKING EN TOELAGEN - HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN' om de meervraag in VEK op te vangen voor het ondersteuningsbudget energieleningen.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Einde bankingsregeling	- 710	- 710		
Bijstelling betaalkalender		- 200		
TOTAAL	- 710	- 910		

- Toelichting bijstelling wegens einde bankingsregeling

    - Beleidszijde: de regeling tot toekenning van marktconforme kapitaalkostvergoedingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor het verplicht immobiliseren (openbaredienstverplichting) van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten liep ten einde op 1 juli 2016 (Energiebesluit van 19 november 2010, artikelen 6.4.14/1 en 6.4.14/2). De overeenstemmende beleidskredieten van 710 k.euro VAK worden niet meer voorzien.
    - Betaalzijde: idem.

- Toelichting bijstelling betaalkalender

    - Betaalzijde: dit artikel wordt verminderd met 200 k.euro VEK in functie van een evaluatie van de betaalkalender.

LE0-1LEB2AB-LE – leningen - het eindenergieverbruik efficienter maken

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft een nieuw uitgavenartikel dat bijdraagt aan de energie-efficiëntiedoelstellingen van het Vlaamse energiebeleid beschreven in uitgavenartikel LE0-1LEB2AB-WT.

Met de zesde staatshervorming (1/1/2015) is de bevoegdheid over de energieleningen overgedragen aan het Vlaamse Gewest. De continuïteit ervan wordt sinds 1 januari 2015 verzekerd door het VEA met ondersteuning van het Participatiefonds-Vlaanderen. Zie in het bijzonder uitgavenartikel 'LE0-1LEB2AB-PA – PARTICIPATIES – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN' met daarop het budget voor de Vlaamse energieleningen.

Het Vlaamse Gewest moet vanaf 2017 de nodige budgetten voorzien om bij de Federale Thesaurie de oude energieleningen (bulletleningen) aangegaan door het intussen vereffende FRGE vóór 2015 (meer bepaald in 2012, met een looptijd van 5 jaar), af te lossen. Deze kapitaalaflossingen werden reeds meermaals aangekondigd tijdens vorige begrotingsrondes en in de beleidsbrief Energie.

De renteaflossingen worden al sinds 2015 aangerekend op 'LE0-1LEB2AB-WT - WERKING EN TOELAGEN - HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN'.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***44.438***	***44.438***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*44.438*	*44.438*	*0*	*0*
BO 2017	**44.438**	**44.438**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Kapitaalaflossingen Federale Thesaurie	44.438	44.438		
TOTAAL	**44.438**	**44.438**		

- Toelichting bijstelling kapitaalaflossingen Federale Thesaurie

  - Beleidszijde: de nodige kapitaalaflossingen aan de Federale Thesaurie voor de oude energieleningen aangegaan vóór de zesde staatshervorming leiden in 2017 tot bijkomende uitgaven van 44.438 k.euro in VAK. Deze raming is afkomstig van de Federale Thesaurie. In 2018 moeten de laatste terugbetalingen gebeuren voor de leningen aangegaan door het FRGE in 2013, voor een totaalbedrag van 5,882 miljoen euro. In 2019 zijn geen verdere terugbetalingen meer vereist.
  - Betaalzijde: idem.

LE0-1LEB2AB-PA – participaties - het eindenergieverbruik efficiënter maken

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft een uitgavenartikel dat bijdraagt aan de energie-efficiëntiedoelstellingen van het Vlaamse energiebeleid beschreven in uitgavenartikel LE0-1LEB2AB-WT.

In het kader van de zesde staatshervorming heeft de Vlaamse Regering vanaf 1 januari 2015 de energielening geoperationaliseerd. Voordien werden deze leningen toegekend door het intussen vereffende FRGE (Fonds ter reductie van de globale energiekost). Deze energieleningen financieren energiebesparende investeringen in woningen. Een energielening kan worden aangevraagd bij het energiehuis van de gemeente. Hoe meer woningen energiezuiniger worden, hoe meer gezinnen ook kunnen besparen op hun energiefactuur.

De Vlaamse energielening werd uitgebouwd tot een belangrijke hoeksteen van de Vlaamse beleidsinstrumentenmix ter ondersteuning van energetische renovatiewerken. De energielening is ondertussen beschikbaar in zowat alle steden en gemeenten in Vlaanderen en de lijst met energie-investeringen waarvoor de lening kan aangewend worden, is uitgebreid en geharmoniseerd, waardoor het aanbod in alle energiehuizen gelijk is. Beide elementen, alsook de ruimere bekendheid die het instrument onderhand verworven heeft, hebben er toe bijgedragen dat het aantal toegekende leningen een substantiële groei is beginnen kennen vanaf 2015. In 2015 (na de staatshervorming) werden 90% meer kredieten toegekend dan in 2014.

Vanaf begin 2015 tot midden oktober 2016 werden al 7.785 leningen toegekend. Hoe meer woningen energiezuiniger worden, hoe meer gezinnen ook kunnen besparen op hun energiefactuur. Zie laatste stand van zaken: http://energiesparen.be.

Het budget voor 2017 wordt behouden op 55.000 k.euro.

Voor de terugbetaling van energieleningen, zie middelenbegroting:

- Voor het aandeel kapitaal dat wordt terugbetaald, zie inkomstenartikel 'LE0-9LEBAAB-OP – ONTVANGSTEN PARTICIPATIES – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN';
- Voor het aandeel rente dat wordt terugbetaald, zie inkomstenartikel 'LE0-9LEBAAB-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN – HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIËNTER MAKEN'.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**55.000**	**55.000**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**55.000**	**55.000**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LE0-1LEB2AB-WT – werking en toelagen - het eindenergieverbruik efficienter maken

Korte inhoud begrotingsartikel:

Prioriteit voor het Vlaamse energiebeleid is het inzetten op meer energie-efficiëntie. In ons energiesysteem van de toekomst beperken we zoveel mogelijk het energieverbruik. Doorgedreven energie-efficiëntie helpt de broeikasgasemissies op een kostenefficiënte manier te verminderen en zo de klimaatverandering te temperen evenals de luchtkwaliteit te verbeteren. Het verbetert onze energievoorzieningszekerheid doordat het primaire energieverbruik en de energie-invoer dalen. Daardoor vergemakkelijkt ook de omschakeling naar een koolstofvrij energiesysteem waarbij het aandeel hernieuwbare energie zo snel mogelijk en zo veel als haalbaar wordt verhoogd. Energie-efficiëntie is een doeltreffende manier om de energiekosten te beperken van de huishoudens en de bedrijven. De verschuiving naar een energie-efficiënte economie versnelt de verspreiding van innovatieve producten en diensten, kan exportmogelijkheden creëren en zorgt voor lokale omzet en aangepaste banen die daarmee verband houden.

Dit artikel omvat:
- het ondersteuningsbudget voor het operationaliseren van de energieleningen (LE0-1LEB2AB-PA);
- de vergoedingen voor de acties van de netbeheerders inzake energie-efficiëntie (REG-openbaredienstverplichtingen);
- de reguliere werkings- en investeringskosten van het energiebeleid en één of twee projectsubsidies.

De bevoegdheid over de energieleningen is met de zesde staatshervorming overgedragen aan het Vlaamse Gewest. De continuïteit ervan wordt sinds 1 januari 2015 verzekerd door het VEA met ondersteuning van het Participatiefonds-Vlaanderen. Zie in het bijzonder ook uitgavenartikel 'LE0-1LEB2AB-PA – PARTICIPATIES - HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN' met daarop de enveloppe aan Vlaamse energieleningen.

Voor het operationaliseren van de energieleningen worden ondersteunende beleidskredieten uitgetrokken van 5.226 k.euro VAK en 5.270 k.euro VEK. Enerzijds betreft het hier budgetten voor de renteaflossingen van het Vlaamse Gewest aan de Federale Thesaurie voor de energieleningen aangegaan door het toenmalige FRGE, anderzijds betreft het kosten van de samenwerkingsovereenkomsten die het Vlaamse Gewest heeft lopen met de energiehuizen en het Participatiefonds-Vlaanderen voor het verstrekken en beheren van de energieleningen. Een aantal van deze kredieten werden initieel overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming. Zie het nieuwe uitgavenartikel LE0-1LEB2AB-LE voor de kapitaalaflossingen aan de Federale Thesaurie.

Een budget van 1.590 k.euro VAK/VEK wordt ingeschreven om de kosten van de REG-openbaredienstverplichtingen van de netbeheerders (verenigd in de koepels Infrax en Eandis) enigszins te beperken. Deze REG-openbaredienstverplichtingen worden opgelegd met het Energiedecreet van 8 mei 2009 (en onderliggende Energiebesluit van 19 november 2010) en hebben betrekking op de bevordering van REG-investeringen en energiebesparing bij de gezinnen, bedrijven, lokale overheden en organisaties door het laten uitvoeren van energiescans en sociale dakisolatieprojecten en vanaf 2017 sociale hoogrendementsbeglazingsprojecten en sociale spouwmuurisolatieprojecten.

Op dit begrotingsartikel wordt ten slotte de aanrekening van de gewone werkingsmiddelen van het REG-beleid (inclusief communicatie en

studies/overeenkomsten, excl. ondersteuning energieleningen) en één à twee projectsubsidies voorzien. Dit alles wordt geraamd op 820 k.euro VAK en 1.014 k.euro VEK.

Zoals besproken onder artikel LE0-1LAB2ZZ-WT (apparaatswerking VEA), worden vanaf 2017 de ICT-beleidskredieten (externe toepassingen die uitvoering geven aan specifieke kernprocessen van het REG-beleid) verschoven naar dit begrotingsartikel (prestatiebegroting). Voor 2017 worden deze gebudgetteerd op 1.065 k.euro VAK en 1.020 k.euro VEK.

Tenslotte is er een beperkt budget van 162 k.euro VEK uitgetrokken in het kader van de nog lopende maar uitdovende subsidieregelingen van het verleden (demonstratieprojecten en subsidies aan sociale verhuurkantoren).

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**7.636**	**7.836**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***1.065***	***1.220***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*1.065*	*1.420*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*- 200*	*0*	*0*
BO 2017	**8.701**	**9.056**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Vanuit LE0-1LAB2ZZ-WT	915	870		
Vanuit PH0-1PLC2AY-IS	150	150		
Vanuit LE0-1LEB2AA-WT		400		
TOTAAL	**1.065**	**1.220**		

Er wordt 915 k.euro VAK en 870 k.euro VEK gecompenseerd vanuit artikel 'LE0-1LAB2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN' als eerste opstap naar een correctzetting van kredieten vanuit het oogpunt van prestatiebegroting.

Het krediet wordt vermeerderd met 150 k.euro VAK en VEK ter uitvoering van de beslissing tot verdeling van de centrale trekkingsrechten inzake ICT (vanuit artikel PH0-1PLC2AY-IS).
Er wordt 400 k.euro VEK gecompenseerd vanuit 'LE0-1LEB2AA-WT – WERKING EN TOELAGEN - DE ENERGIEOPWEKKING UIT HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN BEVORDEREN' voor de afstemming met de betaalkalenders van de bestaande en toekomstige engagementen aangaande de ondersteuningsbudgetten voor de energieleningen zodat de aanrekening op het VEK conform de bepalingen in het Rekendecreet kunnen gebeuren.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Bijstelling betaalkalender		- 200		
TOTAAL		**- 200**		

- Toelichting bijstelling betaalkalender

    - Betaalzijde: er wordt een vermindering doorgevoerd met 200 k.euro VEK in functie van een evaluatie van de betaalkalender.

LE0-1LEB2AD-WT – werking en toelagen - het uitwerken en uitvoeren van een actieplan clean power for transport

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Regering werkte haar ambitie om het Vlaamse wagenpark te vergroenen, concreet uit met een uitvoeringsbesluit dat op 8 januari 2016 definitief werd goedgekeurd. Dit besluit voorziet in de toekenning van een premie 'zero-emissie voertuigen' aan wie een nieuwe 100% elektrische of waterstofwagen koopt. De premie wordt voorbehouden voor wagens ingeschreven op naam van natuurlijke personen.

Voor deze maatregel wordt in de begroting 2017 (idem als 2016) een gesloten enveloppe van 5 miljoen euro voorzien. Via een online registratiemodule op het ogenblik van de bestelling van de wagen, wordt de benutting van de gesloten budgettaire enveloppe opgevolgd door het VEA. Het VEA behandelt tevens de premie-aanvragen en betaalt deze uit.

Zie laatste stand van zaken op http://energiesparen.be.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**5.000**	**5.000**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**5.000**	**5.000**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LE0-1LEB2AE-WT – werking en toelagen - uitgaven ter financiering van de groene stroomdoelstellingen

Korte inhoud begrotingsartikel:

In de opstartfase (2015-2017) van de energieheffing liggen de kasinkomsten lager dan de vorderingen die ontstaan, waardoor maar een deel kan worden gespijzigd naar de uitgavenkant van het Energiefonds. Om de ESR-uitgaven gelijk te laten lopen met de ESR-ontvangsten is hier een uitgavenartikel voorzien buiten het Energiefonds met dezelfde doelstelling als uitgavenpost LE0-1LEB4AE-WT. Zie bespreking onder het ontvangstenartikel 'LE0-9LEBTAC-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID'.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**37.076**	**37.076**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***- 32.889***	***- 32.889***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*- 32.889*	*- 32.889*	*0*	*0*
BO 2017	**4.187**	**4.187**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
ESR-correctie energieheffing	- 32.889	- 32.889		
TOTAAL	**- 32.889**	**- 32.889**		

Toelichting bijstelling ESR-correctie energieheffing

- Beleidszijde: deze post wordt omlaag bijgesteld op basis van de herziene inkomstenraming op voormelde ontvangstenpost (ESR-ontvangst 480.108 k.euro, kasontvangst 475.921 k.euro). Raming is dus dat op jaarbasis 4.187 k.euro ESR-ontvangsten in het Energiefonds zonder dit artikel niet zouden kunnen worden omgezet in ESR-uitgaven aangezien zij kasmatig nog niet zullen zijn ontvangen.
- Betaalzijde: idem.

LE0-1LEB4AC-WT – werking en toelagen - impulsprojecten energiebeleid

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft hier een uitgavenartikel van het Energiefonds (VRKo) aangaande impulsprojecten voor het energiebeleid (Energiedecreet van 8 mei 2009). Voor de overeenstemmende ontvangsten wordt verwezen naar het ontvangstenartikel 'LE0-9LEBTAC-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID'.

De impulsprojecten op het Energiefonds dragen bij aan de hoofddoelstellingen van het energiebeleid, in het bijzonder energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. Zie bespreking van deze doelstellingen onder respectievelijk uitgavenartikel 'LE0-1LEB2AB-WT – WERKING EN TOELAGEN - HET EINDENERGIEVERBRUIK EFFICIENTER MAKEN' en uitgavenartikel 'LE0-1LEB2AA-WT – WERKING EN TOELAGEN - DE ENERGIEOPWEKKING UIT HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN BEVORDEREN'.

Deze uitgavenkant van het Energiefonds (impulsprojecten energiebeleid entiteit VEA) wordt gespijzigd door zowel de toegewezen ontvangsten afkomstig van de energieheffing (vooral calls groene warmte) en een beperkt aantal handhavingsinkomsten van het VEA.

De reserveringen (VRKv) op het Energiefonds voor 2017 liggen op hetzelfde niveau van de spijzingen, namelijk 10,5 miljoen euro voor de calls 2017 (energieheffing) en op 1,5 miljoen euro vanuit de overige inkomsten van het Energiefonds (VEA).

Behoudens de calls groene warmte, hebben de impulsprojecten op het Energiefonds voor 2017 betrekking op uitgaven binnen volgende thema's die zeer selectief zullen moeten worden toegepast:
• Uitvoering acties Vlaams actieplan hernieuwbare energie 2020
• Uitvoering Renovatiepact (renovatieadvies / EPC en woningpas)
• EPC residentieel en EPC niet-residentieel
• EPB/EPN en EPB/EPC-consortium
• Energiekennisplatform
• Communicatiecampagnes
• Sensibiliseren en informeren van bedrijven aangaande energie-efficiëntie

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**0**	**0**	**8.000**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***4.000***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*4.000*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**12.000**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Bijstelling betaalkalender			+ 4.000	
TOTAAL			**+ 4.000**	

Toelichting bijstelling betaalkalender

- Betaalzijde: gezien het hoge encours op deze uitgang van het Energiefonds en op basis van een evaluatie van de betaalkalender, worden de betalingen op dit artikel voor 2017 omhoog bijgesteld tot 12 miljoen euro.

LE0-1LEB4AE-WT – werking en toelagen - uitgaven ter financiering van de groene stroomdoelstellingen

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft hier een uitgavenartikel van het Energiefonds (VRKo)(Energiedecreet van 8 mei 2009). Voor de overeenstemmende ontvangsten wordt verwezen naar het ontvangstenartikel 'LE0-9LEBTAC-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID'.

Het probleem van de certificatenoverschotten in het Vlaamse Gewest wordt opgelost. De overschotten worden aangepakt via verhoogde quota en het rechtstreeks uit de markt halen van certificaten (aanpak historisch certificatenoverschot). Daarenboven worden toekomstige overschotten vermeden door een continue aanpassing of afschaffing van onnodige certificatensteun.

Op deze uitgang van het Energiefonds worden de uitgaven aangerekend die specifiek betrekking hebben op het rechtstreeks uit de markt halen van certificaten (aanpak historisch certificatenoverschot) op basis van inkomsten uit de energieheffing.

Het Vlaamse Gewest heeft in juli 2016 een DAEB-steunmaatregel aangemeld bij de Europese Commissie betreffende het inleveren van bepaalde groenestroomcertificaten door de Vlaamse distributienetbeheerders bij de VREG en het vergoeden van deze ingeleverde certificaten door de Vlaamse overheid aan de distributienetbeheerders.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**252.920**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***205.962***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*205.962*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**458.882**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Bijstelling aanpak historisch certificatenoverschot			*+ 205.962*	
TOTAAL			***+ 205.962***	

- Toelichting bijstelling aanpak historisch certificatenoverschot

  - Beleidszijde: In het Energiefonds komen alle energieheffingen en inkomsten uit de energiehandhaving binnen via het bovenvermelde ontvangstenartikel. Op basis van de te spijzigen kasinkomsten van 475.921 k.euro worden voor de aanpak van het historische certificatenoverschot alle middelen ingezet die beschikbaar zijn na verrekening van alle verplichtingen ten aanzien van de VREG-financiering (zie uitgang van het Energiefonds op artikel LE0-1LEB4AS-IS), de calls groene warmte evenals de klassieke impulsprojecten van het Energiefonds (zie uitgang van het Energiefonds op artikel LE0-1LEB4AC-WT). Raming is dat hierdoor in 2017 een budget van 458.882 k.euro VRKv (vastleggingen) beschikbaar zou komen voor de afbouw van het vermelde historisch certificatenoverschot.
  - Betaalzijde: idem.

LE0-1LEB4AS-IS – interne stromen - Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Sinds 2015 verloopt de financiering van de werking van de VREG via dit uitgavenartikel van het Energiefonds (Energiedecreet van 8 mei 2009).

Zie ook ontvangstenartikel LE0-9LEBTAC-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**4.969**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***70***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*70*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**5.039**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Dotatiebijstelling VREG			+ 70	
TOTAAL			**+ 70**	

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LE0-1LEB4ZZ-PR – provisies

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de invoering van het Rekendecreet werd dit artikel met betrekking tot het Energiefonds vervangen door het uitgavenartikel 'LE0-1LEB4AC-WT – WERKING EN TOELAGEN - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID'. Om technische redenen moet dit artikel wel worden behouden zolang er inkomsten uit oude vorderingen (tot 2011) mogelijk zijn ten gunste van het Energiefonds.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***	***0***	***0***
Index	*0*	*0*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

C. IVA'S MET RECHTSPERSOONLIJKHEID

C.1. OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de OVAM-begroting 2017 op het niveau van de ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR 08.211 Overgedragen werkingssaldo

Het saldo wordt aangepast aan de begrotingsaanpassing 2016.

ESR 16 Verkoop van goederen en diensten

De inkomsten stijgen met 360 k.euro.

Belangrijkste inkomsten op dit artikel zijn de ontvangsten bodemattesten. Er wordt uitgegaan van een stijging van het aantal bodemattesten t.o.v. BA2016. Door de historisch lage rente op leningen, wordt er veel meer gekocht en verkocht. Vanaf 1 juni 2017 wordt de prijs per bodemattest met 2 euro geïndexeerd. De inkomsten stijgen met 622 k.euro.

Het deel van de inkomsten die voortvloeien uit de invoering van de cofinancieringsregeling worden doorgestort aan het Bodembeschermingsfonds. Voor 2017 wordt dit bedrag ingeschat op 3.867 k.euro. Bij BA2016 werd een éénmalige opbrengst van 786 k.euro opgenomen op ontvangsten bodemattesten en doorgestort aan het Bodembeschermingsfonds. Hierdoor dalen de inkomsten bodemattesten in totaliteit met 164 k.euro.

De Ovam ontvangt middelen van Fost Plus (220 k.euro) voor een medewerker evenementen en het Netheidsloket bij het team Lokale Besturen van de OVAM in het kader van de overeenkomst 0,5 euro tussen Fost Plus en het Vlaams gewest met betrekking tot de besteding van de middelen voorzien in artikel 13, §1, 12° van het interregionaal samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

In januari 2016 sloot de minister van Omgeving een overeenkomst met het bedrijfsleven (Fost Plus, Comeos en Fevia) over bijkomende financiële middelen voor het realiseren van een integraal zwerfvuilbeleid. Hierdoor kunnen nog meer maatregelen worden genomen en kan het team van het netwerk worden uitgebreid naar 10 personen: 7 mensen van de OVAM, 2 van FostPlus, 1 van VVSG. Het Netheidsnetwerk is een samenwerking tussen de OVAM, het verpakkend bedrijfsleven (Fost Plus) en de lokale besturen (VVSG). Samen pakken we al enkele jaren het zwerfvuil in Vlaanderen grondig aan. Het Netheidsnetwerk organiseert onder meer de acties en de campagnes van Indevuilbak.be. Er worden middelen voor lonen en werkingsmiddelen voorzien +393k.euro.

Daarnaast worden de ontvangsten opgenomen o.a verhuur van gebouw, opvragen digitale informatie e.d. +61 k.euro. De ontvangsten gedetacheerd personeel worden geactualiseerd +12k.euro.

ESR 38 Inkomensoverdrachten

In het kader van de convenant met UMICORE is voorzien dat UMICORE voor 50% tussenkomt in de gedane uitgaven. Het bedrag stijgt met 250 k.euro naar 685 k.euro rekening houdend met de verwachte uitgaven in het kader van de convenant (zie uitgaven artikel 1211.90 en 73.4 die gedeeltelijk zijn bestemd voor UMICORE).

Daarnaast worden inningen m.b.t. teruggevorderde uitgaven m.b.t. verwijderingen en saneringen 500 k.euro en bodemonderzoeken 100 k.euro voorzien. (-31k.euro)

ESR 39.10 Financiering – EU / 3920 Financiering - andere Lidstaten

De inkomsten uit Europese projecten ETC, FISSAC, Inspiration, Urbanrec en Repair worden ingeschat op 208 k.euro. Er worden overdrachten voorzien voor personeelskosten en reis-en verblijfkosten.

European Topic Centre: 30 k.euro

Het Europees Milieu Agentschap (EMA) besteedt opdrachten uit aan verschillende 'European Topic Centra' (ETC's) rond diverse milieu-aangelegenheden. Eind 2013 lanceerden ze een call voor de oprichting van een European Topic Centre for Materials and Waste in a Green Economy (ETC/WMGE). Een consortium onder leiding van VITO werd geselecteerd en vanaf 1 juli 2014 is dit ETC gestart voor een periode van 4 jaar. Inhoudelijk zal het ETC beleidsevaluaties uitvoeren en indicatoren op Europees niveau ontwikkelen in de domeinen afval(preventie)beleid en groene economie. De OVAM heeft afgesproken dat jaarlijks gemiddeld 50 mandagen ondersteuning door de OVAM geleverd zullen worden in de domeinen afvalbeheer en afvalpreventie.

FISSAC: 52 k.euro

Het EU-project FISSAC (Horizon 2020) bekijkt de mogelijkheden voor toepassingen in bouwmaterialen van grondstoffen die afkomstig zijn van afvalstoffen binnen en buiten de bouwsector. Om dit proces te versterken wil het project op Europese schaal kijken naar de mogelijke samenwerking en symbiose van verschillende economische sectoren. Het project wil met proefprojecten aantonen welke bijkomende mogelijkheden bestaan om industriële afvalstoffen in te zetten als grondstoffen voor de productie van bouwmaterialen en –toepassingen. Een optimale en hoogwaardige toepassing wordt daarbij nagestreefd voor afvalstoffen van de staalindustrie, de non-ferro, de mijnbouw en de bouwsector. Het project betrekt de verschillende economische sectoren maar wil ook verder bouwen op de ervaring qua regelgeving van openbare entiteiten en regelgevers.

INSPIRATION: 13 k.euro

Op 1 maart 2015 werd de aftrap gegeven voor INSPIRATION, een drie jaar durend onderzoeksproject waaraan de OVAM samen met 20 partners uit 16 Europese landen deelneemt. INSPIRATION wordt gefinancierd door het Europese Horizon 2020-programma voor onderzoek en innovatie. Veranderende maatschappelijke noden en uitdagingen zetten natuurlijke hulpbronnen en het natuurlijk kapitaal (zoals bodem en land) steeds meer onder druk. Er is nood aan een nieuwe aanpak om die hulpbronnen op een duurzame manier te beheren en te gebruiken. Daardoor worden ook nieuwe eisen aan het onderzoek naar bodem- en landgebruik gesteld. INSPIRATION wil daarom een strategische onderzoeksagenda voor bodem- en landgebruik opstellen die vertrekt vanuit de noden van eindgebruikers en financiers - de bottom-up-benadering. Zowel het verwerven van nieuwe kennis als de verspreiding en de toepassing ervan zullen aan bod komen. Een andere belangrijke doelstelling is een netwerk op te zetten over de financiering, zodat de onderzoeksagenda ook effectief kan worden uitgevoerd.

Urbanrec: 81 k.euro

Het doel van URBANREC is het ontwikkelen van een integrale aanpak voor grofvuil (verbetering van preventie en hergebruik, verbetering van logistiek, testen van nieuwe afvalverwerkingstechnieken om producten met een hogere toegevoegde waarde te bekomen) en het aantonen van de effectiviteit ervan in verschillende regio's met verschillende recyclagepercentages. URBANREC zal zich richten op de volgende stromen: PU-schuim, gemengde harde kunststoffen en gemengd textiel – nu niet gerecycleerd omwille van het ontbreken van kosten-efficiënte recyclagetechnieken en afzetproblemen – en hout, de grootste fractie binnen het grofvuil. URBANREC streeft voor deze stromen naar een verbetering van de logistiek (inzameling en hergebruik), uitsortering, en demontage (door het inzetten van geavanceerde technologie zoals fragmentatie) om grondstoffen van hoge kwaliteit te verkrijgen zoals metaal, kunststoffen, hout, textiel, … en om

innovatieve valorisatieroutes te vinden voor die outputs die als problematisch worden beschouwd. Deze technieken zullen worden geoptimaliseerd en toegepast op industrieel niveau.

Repair: 32 k.euro

Resource Management in Peri-urban Areas : Going Beyond Urban Metabolism. De bijdrage van de OVAM in het project is gefocust op de case Gent, één van zes steden in het project waarvoor men het grondstoffen- en materialenbeheer wil optimaliseren. UGent zal de binnen- en buitenkomende materiaalstromen gedetailleerd in kaart brengen, maar ook ruimtelijke aspecten analyseren en gedrag van consumenten in kaart brengen. Op deze analyse van 'flows', 'place' en 'behaviour' wordt een nulmeting uitgevoerd en wordt onderzocht wat de impact is van het huidig materiaalverbruik in Gent op het leefmilieu, grondstoffenvoorraden, de menselijke gezondheid, welvaart / economische bedrijvigheid, sociaal welzijn. Vervolgens kunnen eco-innovatieve oplossingen in het model ingebracht worden. Op basis van de resultaten van de analysefase worden pilootprojecten / living labs opgezet om bepaalde eco-innovatieve oplossingen ook echt uit te testen. De focus van de Gentse case zal liggen op verdere reductie van de hoeveelheid restafval door een betere selectieve inzameling van GFT en daarnaast op inzameling van minerale glaswol uit afbraak- of renovatiewerken.

ESR 46.1 Inkomensoverdrachten

Het betreft hier de werkingsdotatie voor de OVAM bestemd voor de financiering van de personeelskosten en de overheadkosten. (LB0-1LCH2AV-IS).

Het krediet wordt vermeerderd met 231 k.euro indexering loonkredieten. Het krediet wordt verminderd met 397 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de opgelegde koppenbesparing. Het krediet wordt vermeerderd met 11 k.euro ter uitvoering van de beslissing tot verdeling van de centrale trekkingsrechten inzake ICT.

Er wordt 346 k.euro voorzien, waarvan 185 k.euro gecompenseerd vanuit het budget subsidies Plan C op het Minafonds (LBC 3LCH2AO-WT), voor het Vlaams Materialenprogramma (VMP) om ze in lijn te brengen met de startnota voor de transitieprioriteit Circulaire Economie (Plan Van Aanpak transitieprioriteit Circulaire Economie) zoals bepaald in de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016. De trekkende ministers hebben de OVAM aangeduid als de entiteit die de transitie vorm moet geven en hiervoor onder meer de inkanteling van Plan C tegen 1 januari 2017 voor te bereiden en de 5 personeelsleden van Plan C over te nemen.

ESR 46.3 Overdrachten uit het MINA-fonds (niet-investeringen)

Ontvangsten vanuit het MINA-fonds (LBC-3LCH2AV-IS) voor verschillende uitgaven OVAM-begroting: communicatie, onderzoeken, expertise en in het kader van de overeenkomst met Umicore (werking).

Bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen de bevoegdheid van de minister van Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het studiebudget bijgesteld met 292 k.euro VAK en VEK.(zie ESR 12.118) Vanuit het Mina LBC-3LCH2AO-WT wordt 50 k.euro gecompenseerd voor het VMP. Voor het luik voorkoming en beheer van afvalstoffen wordt 3.269 k.euro voorzien, voor het luik m.b.t overdracht werking en attestering bodemonderzoek 5.357 k.euro en 60 k.euro voor Umicore (werking).

ESR 66.11 Kapitaal overdrachten

Het betreft hier de investeringsdotatie (vereffening) voor de OVAM voor de aankoop van installaties, machines en uitrusting, kantoormeubilair, hardware en

software. De kapitaalsoverdracht (LB0-1LCH5AV-IS) blijft met 234 k.euro op hetzelfde niveau als bij BA2016.

ESR 66.31 Overdrachten MINA-fonds

Betreft overdrachten uit het MINA-fonds voor saneringen, verwijderingen afvalstoffen en in het kader van de overeenkomst met UMICORE (investeringen), (LBC-3LCH2AV-IS). Het krediet verwijderingen en saneringen daalt met 871 k.euro: (zie ESR 73.412). Het budget verwijderingen en saneringen Umicore stijgt met 250 k.euro. (zie ook ESR 73.412).

ESR 08.10 Opname uit het reservefonds (BBF)

Ter financiering van ambtshalve sanering en saneringen en in het kader van het dossier UMICORE (zie ESR 03.10).

1.2. Uitgavenartikelen

ESR 03.22 Over te dragen werkingssaldo:

Het over te dragen werkingssaldo wordt afgeleid van het overgedragen saldo van de begrotingsaanpassing 2016 na vermindering met een gedeelte van de huur (967 k.euro).

ESR 11 Lonen en sociale lasten

De personeelskosten worden gefinancierd met de werkingsdotatie en de inzet van eigen middelen. Het krediet stijgt met 745 k. euro.

Het krediet wordt vermeerderd met 231 k.euro indexering loonkredieten. Het krediet wordt verminderd met 397 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de opgelegde koppenbesparing.

Er wordt 160 k.euro toegevoegd vanuit de extra opbrengsten bodemattesten om het gedeelte van de indexering en endogene groei buiten de werkingsdotatie te financieren.

Voor de Europese projecten Inspiration, Fissac, Urbanrec en Repair wordt in 2017 een bedrag van 157 k.euro als subsidie voorzien voor de personeelskredieten of +45 k.euro in vergelijking met BA2016.

Het bedrag gedetacheerden en medewerkers Netheidsloket en evenementen (budget 0,5 euro Fost Plus) wordt geactualiseerd +35 k.euro.

Vanuit het Netheidsnetwerk wordt 325 k.euro toegekend voor personeelskredieten.

Voor de verderzetting van het Vlaams Materialenprogramma ziet Ovam zich genoodzaakt om de inkanteling van Plan C tegen 1 januari 2017 voor te bereiden en de 5 personeelsleden van Plan C over te nemen, gelet op de specifieke expertise van deze medewerkers: +346 k euro.

ESR 1211.10 Huisvestingskosten, 1211.20 Kantoorkosten, 1211.30 Reis- en representatiekosten, 1211.40 Exploitatiekosten wagenpark, 1211.50 Overige algemene werkingskosten

Deze uitgaven worden gefinancierd via de werkingsdotatie en de eigen inkomsten.

De kredieten stijgen met 91 k.euro: de huisvestingskosten stijgen met +13 k.euro vanuit de extra inkomsten uit verhuur gebouw. Voor het Netheidsnetwerk wordt +34 k.euro voorzien voor diverse kantoorkosten o.a. telefoon, gsm, internet, onderhoud informatica. Het krediet wordt vermeerderd met 11 k.euro ter uitvoering van de beslissing tot verdeling van de centrale trekkingsrechten inzake ICT. Er wordt 10 k.euro extra krediet toegevoegd bij de reis- en verblijfkost vanuit de financiering van enkele EU-projecten en 8 k.euro voor het Netheidsnetwerk.

Voor het Netheidsnetwerk worden 3 nieuwe leasingwagens voorzien +15 k.euro.

ESR 12.20 Huur gebouwen

Krediet voor de huur van het OVAM-gebouw. Er wordt 55 k.euro extra voorzien voor indexering van de huur.

ESR 1211.6 Specifieke aankopen – werking

Het betreft uitgaven voor voornamelijk geschillen, uitbesteding verwerking meldingsgegevens, specifieke (juridische) expertise: o.a. studieopdrachten gericht op de analyse van lokale hergebruiksdoelstellingen, een bevraging van de kringloopsector, de actualisatie van educatief materiaal, de ontwikkeling van een symbioseplatform om nevenstromen aan te wenden als grondstoffen, analyse en verfijning materialenkringlopen, een duurzaam beheer van biomassareststromen en het verder uitwerken van tools inzake materiaalbewust en veranderingsgericht bouwen. Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds in het kader van bodemsanering en voorkoming en beheer van afvalstoffen. (LBC-3LCH2AV-IS). Er wordt 50 k.euro extra voorzien voor een expertise-opdracht omtrent de mogelijke introductie van statiegeld.

ESR 1211.7 Sensibilisering en informatievoorziening

Het betreft diverse uitgaven voor communicatie en informatievoorziening: algemeen, sectorspecifiek, in het kader van UMICORE,… Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds in het kader van bodemsanering, de convenant UMICORE en voorkoming en beheer van afvalstoffen. (LBC-3LCH2AV-IS).

Dit krediet blijft op hetzelfde niveau als bij BA2016.

Voor 2017 worden er middelen ingezet op het corporate communicatiebeleid (OVAM.link, OVAM-nieuwsbrief en OVAM Activiteitenoverzicht, beperkte advertentiecampagne, ...).

Om bodemverontreiniging maximaal te voorkomen en te beperken en het bodembeleid maximaal af te stemmen op de maatschappelijke behoeften, wordt enerzijds een doelgroepgerichte communicatie voorzien ten aanzien van publieke instellingen inzake de rol van OVAM als huissaneerder, stakeholderscommunicatie met betrekking tot waterbodemsanering, deskundigen rond de risico's van restverontreiniging, het flankerend brownfieldbeleid en rond de bodemkwaliteit in volkstuinen. Binnen het strategisch project Ruimte zal er een communicatieopdracht worden uitgevoerd over de resultaten van proefprojecten rond de begeleide ontwikkeling van een site of regio richting duurzaamheid waarbij ook aandacht is voor Enhanced Landfill Mining. Voor de ondersteuning van het asbest(afbouw)beleid wordt een asbestherkennings-app ontwikkeld.

Om de doelstellingen uit het ondernemingsplan rond het afval- en materialenbeleid te realiseren, worden volgende communicatie-acties gepland: communicatie en sensibiliseringsacties richting bedrijven ter realisatie van de doelstellingen uit het nieuwe uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval, de uitreiking van de Groene Vent Award als aansporing tot een duurzaam afvalbeleid op evenementen, specifieke mediaruimte voor de zwerfvuilcampagne, het stimuleren van eco-innovatie, doelgroepgerichte communicatie in verband met voedselverlies, de lancering van de ontwerptool voor duurzaam materialengebruik voor bouwprofessionals en het internationaal stakeholdersevent in verband met het Vlaams Materialenprogramma, ter invulling van de transitie Circulaire Economie (één van transitieprioriteiten uit de Visie 2050 van de Vlaamse regering).

ESR 1211.8 Studies en onderzoeken

Uitgaven voor onderzoeken sector afval, sector bodem en materialenbeleid. Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds in het kader van bodemsanering en voorkoming en beheer van afvalstoffen. (LBC-3LCH2AV-IS).

Bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen de bevoegdheid van de minister van Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het onderzoeksbudget bijgesteld met 292 k.euro VAK en VEK.

Voor 2017 wordt een budget van 395 k.euro VAK geraamd voor het onderzoeksprogramma bodembeheer. Hiermee worden verschillende onderzoeken gefinancierd rond o.a.: een pilootproject voor de sanering van een waterbodemverontreiniging, de beleidsondersteuning inzake duurzaam beheer van restverontreiniging, het hanteren van gepast instrumentarium om bodeminformatie mee te nemen bij aanvragen van stedenbouwkundige vergunningen, de cofinancieringsregeling, de uitwerking van richtlijnen en pilootproeven voor innovatieve saneringstechnieken (tijdelijk gebruik, toegepaste fytoremediatie, bioremediatie, …), de diffuse verontreinigingen bij stadslandbouw en moestuinen.

Binnen de strategisch projecten 'ruimte' is er nood aan de uitvoering van pilootprojecten en verder onderzoek over de koppeling tussen bodemsanering en circulaire economie (enhanced landfill mining, territoriale ontwikkelingsprogramma's,...).

In het kader van het afval- en materialenbeleid wordt een budget van 682 k.euro VAK voorzien voor onderzoeken rond o.a.: de implementatie van het nieuwe uitvoeringsplan selectieve inzameling van papier en karton bij bedrijven, het uitvoeren van een sorteeranalyse bedrijfsrestafval, de doorstart van het Symbiose-netwerk voor de valorisatie van nevenstromen van bedrijven als grondstof, het ecodesignpotentieel in verschillende sectoren, waaronder de textielsector in het project Fashion Flows, de ontwikkeling van indicatoren voor duurzaam materialenbeheer, proefprojecten voor de recuperatie van waardevolle metalen uit afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, de potentieelinschatting voor de recyclage van composieten (kunststoffen), de koppeling van de EPD-databank met 'Materialenmethodiek in de bouw', begeleiding van innovatieve bouwprojecten die veranderingsgericht bouwen in de praktijk toepassen, de analyse van de evolutie van afzetmarkten van toepasbare bagger- en ruimingsspecie.

In het strategisch project 'Ruimte' worden de pilootprojecten “Terug in Omloop” – Team Vlaamse bouwmeester – en “Labo XX” verder ondersteund om na te gaan hoe herontwikkeling van verontreinigde terreinen in Vlaanderen samen met intelligente materiaalkringlopen en een nieuwe stedelijke economische ontwikkeling kan functioneren als een motor van een vernieuwende maatschappelijke en ruimtelijke evolutie.

ESR 1211.9 Werkingskosten saneringen en attesteringen

Betreft uitgaven voor onder meer OBO’s, BBO’s in het kader van het bodemsaneringsdecreet. Ook de niet-investeringsuitgaven UMICORE vallen onder dit krediet. Deze uitgaven worden gefinancierd via het MINA-fonds (LBC-3LCH2AV-IS), UMICORE en via het Bodembeschermingsfonds.

Voor 2017 wordt voor bodemonderzoeken een budget geraamd van 1.471 k.euro VAK om onder meer de inspanningen rond de inventarisatie en sanering in kwetsbare gebieden (vb. drinkwater-wingebieden, brownfields, ...) en van woonzone-projecten verder te zetten: doelgroepgerichte preventie van bodemverontreiniging, aanlevering en verwerken van gegevens i.v.m. gebruik van uitgegraven bodem (grondverzet) voor het monitoringssysteem MDO, de kwaliteitsborging bij grondreinigingscentra, de inventarisatie en ondersteuning gemeentelijke inventaris, het inventariseren van type-dossiers met problematisch saneringsdraagvlak (kosten/baten) en het zoeken naar algemene oplossingstrajecten, de begeleiding en uitvoering van onderzoeken en saneringsprojecten met OVAM als huissaneerder, het maximaal faciliteren van de herontwikkeling van brownfields en andere verontreinigde terreinen, de ondersteuning van de taken van de sectorfondsen en bij de oprichting van nieuwe

sectorfondsen, inventarisaties en siteonderzoeken bij woonzoneprojecten, het uitbesteden van het corrigeren van dossiers en kadastrale wijzigingen, en de verlenging van het contract callcenter.

Voor ambtshalve bodemonderzoeken wordt een budget van 1.800 k.euro VAK voorzien. Dit budget draagt zowel bij aan de realisatie van de verschillende programma's inzake ambtshalve saneringen als aan de realisatie van het asbest-afbouwbeleid, één van de doelstellingen uit het ondernemingsplan van de OVAM en de beleidsnota Omgeving. In de beleidsnota Omgeving is ook de doelstelling om de historische bodemverontreiniging versneld te inventariseren en ambtshalve te saneren opgenomen. In 2016 worden hiertoe de bodemdossiers versneld verder gedigitaliseerd en worden naar schatting 75-100 bodemonderzoeken extra uitgevoerd bovenop de lopende onderzoeksprogramma's voor onschulddossiers, ingebrekeblijvenden, scholen en gemeentelijke gasfabrieken.

Verder wordt 200 k.euro VAK voorzien voor de uitvoering van ondersteuning, onderzoek en studies in kader van de convenant afgesloten met Umicore met betrekking tot de wijdere omgeving.

Het VEK houdt rekening met de engagementen m.b.t. het competitiviteitspact 2014. Voor de herschikking in 2014 en 2015 van de middelen van het Bodembeschermingsfonds van cofinanciering naar bodemonderzoeken in kwetsbare gebieden en de 786 k.euro VAK voor inventarisatie bij BA2016 wordt in 2017 1.486 k.euro VEK voorzien vanuit het Bodembeschermingsfonds.

ESR 31.322 Werkingsbijdragen inzameling en afzet

De OVAM ondersteunt een aantal organisaties en platformen die haar beleid mee helpen organiseren, in hun werking door het toekennen van een werkingsbijdrage: Interregionale Verpakkingscommissie (IVC) 544 k.euro; VZW VLACO 532 k.euro; UNEP 40 k.euro; cofinanciering Recy-Composite 38 k.euro . (LBC-3LCH2AV-IS) .

Het Interreg project Recy-Composite kadert binnen het grensoverschrijdend programma 'Interreg V France-Wallonie-Vlaanderen'. Het werd goedgekeurd in maart 2016.

Het betreft een grensoverschrijdende samenwerking om te komen tot een verbetering van de recyclagemogelijkheden voor vezelversterkte kunststofcomposieten, waarbij zowel onderzoek zal gebeuren naar mechanische en chemische recyclage, als energetische valorisatie.

De OVAM werd door Centexbel gevraagd om het eigen aandeel van Centexbel voor dit project te co-financieren en ook deel uit te maken van de stuur/werkgroepen.

Het project kadert binnen de realisatie van de operationele doelstellingen uit het Strategisch Plan 2015-2020 van de OVAM rond het stimuleren van onderzoek naar einde levenscyclusopties voor moeilijk recycleerbare kunststofstromen zoals glasvezelversterkte thermohardende kunststoffen (composieten). In de eerdere planning ging de OVAM dit soort onderzoek volledig op eigen budget en op kleinere schaal realiseren. Binnen het Interreg-project wordt dit echter opengetrokken naar de ons omringende regio's en wordt de kostprijs gedrukt. Het Interreg-project sluit verder vrijwel naadloos aan op de aanbevelingen vanuit een lopend onderzoek om in de toekomst diepgaander toegepast onderzoek te verrichten naar zowel mechanische als chemische recyclage.

ESR 31.324 Cofinanciering bodemsaneringswerken

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (VLAREBO) geeft uitvoering aan artikel 15 van het Bodemdecreet en voert een cofinancieringsregeling in voor bodemsaneringswerken. Er wordt verwacht dat jaarlijks een 40-tal

subsidieaanvragen ingediend zullen worden. Hiervoor wordt bij BO2017 een VAK van 3.867 k.euro en VEK van 2.600 k.euro voorzien.

ESR 32.000 Annulatie terugvorderingen ambtshalve tussenkomsten

Er wordt een voorstel tot decreetsbepaling m.b.t. de annulatie van ambtshalve terugvorderingen ingediend bij BA2017. Door het advies van het INR en de aanpassing van het ESR-vorderingensaldo in september 2011 heeft de annulatie van deze terugvorderingen geen impact meer op de OVAM-begroting.

ESR 33.000 vzw Sociale Dienst

Bijdrage voor de personeelsleden van de OVAM aan de VZW sociale dienst.

ESR 41.50 Inkomstenoverdrachten aan onderwijsinstellingen van de institutionele overheid

Om het Vlaams Materialenprogramma verder te kunnen zetten en op een gedegen manier de transitie naar een circulaire economie te kunnen invullen, is nood aan een nieuw steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek binnen deze materie. We werken hierbij graag verder op de sterktes van het vorige steunpunt, waarbij interdisciplinair werken en probleemgericht onderzoek centraal staat. De interdisciplinaire werking zorgt ervoor dat het consortium een bepaalde grootte moet hebben om succesvol te zijn. Bij BO2017 wordt een bedrag van 192k. euro voorzien zodat een gedegen werking in functie van de uitdagingen van de transitieprioriteit circulaire economie kan worden gewaarborgd.

ESR 71 Aanschaffingen terreinen

In het protocolakkoord met de curatoren is voorzien dat de OVAM vervuilde gronden kan overnemen. Deze uitgaven geraamd op 30 k.euro worden gefinancierd met eigen inkomsten.

ESR 7340.Verwijderingen en saneringen (BBF):

Middelen voor (ambtshalve) saneringen, inclusief saneringen in het kader van de overeenkomst met UMICORE. Deze uitgaven worden gefinancierd via het Mina-fonds. (LBC-3LCH2AV-IS) en via het Bodembeschermingsfonds.

Voor 2017 verwachten we saneringsprojecten te kunnen opstarten voor een totaal van 27.112 k.euro VAK. Hierbij inbegrepen is 800 k.euro uit het Bodembeschermingsfonds. Momenteel beheert de OVAM het ambtshalve onderzoek en de ambtshalve sanering van 754 bodemdossiers. Voor 144 van deze dossiers worden in 2017 acties gepland waarbij nieuwe vastleggingen worden voorzien. Bij heel wat van deze dossiers zijn in het verleden reeds engagementen genomen, zoals gesloten overeenkomsten, brownfieldconvenanten, verwerving, een dading, ...

In andere dossiers is er dan weer sprake van tijdsdruk om de herontwikkeling mogelijk te maken en zo de bodemsanering te laten bijdragen aan economische ontwikkeling of een betere ruimtelijke invulling. Het VEK houdt rekening met de engagementen m.b.t. het competitiviteitspact 2014.

De verwijderingen en saneringen Umicore stijgt in VAK met 2.350 k.euro tot 3.000 k.euro voor saneringen omgeving en terrein arseenfabriek Bocholt. In VEK wordt 1.250 k.euro voorzien.

In 2015 ontvingen we een vrijwillige financiële bijdrage van 300 k.euro voor de verwijdering van asbestcementdraailingen, ook in 2016 wordt een gelijkaardige bijdrage verwacht. De voorbije jaren werden nog verschillende kleinere bedragen aan terugvorderingen geïnd o.a. via protocol scholen. Al deze bedragen worden opgenomen in het Bodembeschermingsfonds. In 2017 wordt 800 k.euro opnieuw aangewend in VAK voor verdere saneringsprojecten in het kader van de verwijdering en sanering van asbestproductieafval en asbestcementdraailingen, het bijhorende VEK zal in 2018 worden voorzien. In VEK wordt eveneens een

bedrag van 700 k.euro voorzien voor de vastleggingen op BBF van 2015 (VAK2015 bedrag 1.735 k.euro waarvan reeds 1.000 k.euro VEK werd voorzien in 2016).

ESR 74 Verwerving overige investeringsgoederen

Middelen (vereffeningen) voor verschillende investeringen o.a. installaties, machines en uitrusting, hardware en software. Deze uitgaven worden gefinancierd via de investeringsdotatie en via de eigen middelen. Het krediet (LB0-1LCH5AV-IS) blijft op hetzelfde niveau als bij BA2016: 234 k.euro. Een deel van de bijkomende eigen middelen wordt toegevoegd aan hardware +108 k.euro en software +195 k.euro.

ESR 0310 Spijziging BBF

De spijziging BBF bedraagt voor BO2017 in totaal 31.273 k.euro. Dit betreft 26.221 k.euro vanuit het MINA-fonds, 500 k.euro via terugvorderingen inzake ambtshalve bodemsaneringen, 685 k.euro rechtstreeks vanuit UMICORE en 3.867 k.euro van de cofinanciering bodemattesten. In 2017 wordt er anderzijds voor 31.692 k. euro aan middelen opgenomen uit het BBF: 1.370 k.euro in het kader van de uitvoering van de UMICORE-convenant, 26.236k.euro voor saneringen, gefinancierd via het MINA-fonds en teruggevorderde bedragen, 2.600 k.euro voor cofinanciering bodemsaneringswerken en 1.486 k.euro voor bodemonderzoeken.

2. DAB MINAFONDS (PARTIM OVAM)

2.1. Ontvangstenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LBC-2LCHAAO-OW – ontvangsten werking en toelagen - Vlaanderen op weg zetten naar een kringloopeconomie

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het kader van de milieuheffingen wordt voor de begroting 2017 uitgegaan van ramingen conform begrotingsaanpassing 2016. Door de afschaffing van de fiscale compensatie en de in het kader van een taxshift verhoging van de heffingstarieven met 50 % werden de inkomsten begroot op 38.622 k.euro in 2015 en 52.607 k.euro in 2016. Voor 2017 worden de inkomsten op hetzelfde niveau gehouden.

Op grond van artikel 13, §1, 12° van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval van 4 november 2008 moet FOST Plus jaarlijks, na indexering 55 eurocent per inwoner aan het Vlaamse Gewest ter beschikking stellen voor het beleid rond verpakkingsafval. Voor 2017 wordt het totale bedrag geraamd op 3.526 k.euro. Op grond van het decreet van 19 december 2008 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafvalstoffen, zoals gewijzigd door het programmadecreet van december 2009, wordt op basis van een werkprogramma het deelbedrag bepaald dat gestort wordt in het MINA-fonds.
Pas wanneer dit bedrag gestort wordt door Fost Plus, kunnen de middelen hiervoor aangewend worden en kunnen de middelen ingezet worden door de OVAM voor investeringssubsidies aan lokale overheden.
De beheersorganismen Recupel en Bebat hebben in het verleden grote reserves opgebouwd. Bij de begrotingsaanpassing 2015 werd een heffing ingevoerd op deze reserves teneinde deze sneller af te bouwen. Ook voor 2017 blijft deze heffing behouden op 6.000 k.euro.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	Toegewezen ontvangst	Lenings-opbrengst
BA 2016	62.133		
Bijstelling BO 2017	*0*		
BO 2017	**62.133**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

2.2. Uitgavenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LBC-3LCH2AE-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - bodem en ondergrond

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel financiert OVAM uitgaven die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit binnen het thema Bodem en ondergrond.

De uitgaven hebben concreet betrekking op de werking van een bodemsaneringsorganisatie voor de droogkuissector. Dit fonds heeft als doel om bodemverontreiniging te voorkomen, evenals het begeleiden, uitvoeren en stimuleren van de sanering van bodemverontreiniging binnen de droogkuissector. Deze subsidie is noodzakelijk om de door de OVAM goedgekeurde saneringsprogramma's volgens de vooropgestelde planning uit te voeren en kadert in het subsidiëringsprogramma voor de periode van 2013 tot en met 2017 van VLABOTEX vzw, waarin dit bedrag werd goedgekeurd.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**1.219**	**1.420**		
Bijstelling BO 2017	***- 79***	***- 280***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 79*	*- 79*		
Andere bijstellingen	*0*	*- 201*		
BO 2017	**1.140**	**1.140**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar *LBC-3LCH2AV-IS*	- 79	- 79		
TOTAAL	**- 79**	**- 79**		

- Er wordt 79 k.euro VAK/VEK gecompenseerd naar LBC-3LCH2AV-IS voor de uitvoering van bodemsaneringswerken.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK	MAC
VEK-bijstelling FFEU-encours		- 201		
TOTAAL		**- 201**		

- VEK-bijstelling FFEU-encours

    - Betaalzijde: het krediet wordt verminderd met 210 k.euro VEK na analyse van de betaalkalender voor de ingekantelde FFEU-kredieten.

LBC-3LCH2AO-WT – werking en toelagen - Vlaanderen op weg zetten naar een kringloopeconomie

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel van de DAB MINAfonds financiert OVAM uitgaven gericht op de uitvoering van het afvalstoffen- en materialenbeleid, en de strategische doelstelling om Vlaanderen op weg te zetten naar een kringloopeconomie.

Meer in detail worden volgende uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel.

De benodigde kredieten inzake de verwerking van dierlijk afval, dierenmeel en slachtafval hangen af van de hoeveelheid opgehaalde krengen en de verwerkingskost. Uitgangspunt voor het gebudgetteerde bedrag (8.150 k.euro in VAK en 8.176 k.euro in VEK) is een tussenkomst van 50% door de overheid voor de bijdrageplichtigen en 100 % voor de niet-bijdrageplichtigen.

Subsidies aan de 31 erkende kringloopcentra (808 k.euro) worden toegekend op basis van het subsidiebesluit van 20 mei 2005. De subsidie per kringloopcentrum wordt berekend op basis van het aantal kilo hergebruikte goederen (theoretisch hergebruik) en rekening houdend met de grootte en het aantal inwoners dat in het verzorgingsgebied van elk kringloopcentrum ligt.

Aan lokale overheden wordt financiële steun gegeven voor de uitvoering van het lokale huishoudelijk afvalstoffenbeleid. Dit kadert in de doelstelling de effectiviteit van het afvalstoffenbeleid te verhogen en het SUP Huishoudelijke afvalstoffen. De procedures voorzien in dit besluit (ontwerp-, toewijzings- en betalingsfase) en het feit dat de betalingsaanvragen ingediend moeten worden door de lokale overheden via de OVAM geven aanleiding tot een gespreide uitbetaling van de subsidies. Deze middelen dienen voor de subsidies voor investeringen in diftar huis aan huis, diftar containerparken, projecten openbare reinheid, ondergrondse containers en sorteerstraatjes. In 2017 wordt 9.533 k.euro aan vastleggingskrediet en 8.918 k.euro aan vereffeningskrediet voorzien. Voor de uitbetaling niet-investeringsgebonden subsidies wordt in 2017 5 k.euro vereffeningskrediet voorzien.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**18.676**	**18.142**		
Bijstelling BO 2017	***- 185***	***- 235***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 185*	*- 235*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**18.491**	**17.907**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Naar *LB0-1LCH2AV-IS*	- 185	- 185		
Naar *LBC-3LCH2AV-IS*		-50		
TOTAAL	**- 185**	**- 235**		

- Er wordt 185 k.euro gecompenseerd naar LB0-1LCH2AV-IS voor het personeelsluik van de inkanteling van Plan C.
- Er wordt 50 k.euro gecompenseerd naar LBC-3LCH2AV-IS voor het Vlaams Materialenprogramma na de inkanteling van Plan C.

C.2. VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de VMM-begroting 2017 op het niveau van de ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR 08.1 Opnemingen uit reservefondsen
Het betreft het fonds "Fonds voor de waterhuishouding" dat in 2006 naar de VMM-begroting is overgekomen in het kader van de overdracht van de afdeling Water naar het IVA VMM. Budget wordt behouden op 1.900 k.euro.

ESR 08.21 Overgedragen overschot vorige boekjaren
Betreft het saldo dat volgens de BA 2016 wordt overgedragen naar 2017.

ESR 16.11/ESR 16.20/ESR 28.30/ESR 38.10 Inkomsten in het kader van de waterhuishouding (Fonds voor de waterhuishouding)
De inkomsten op ESR-codes 16.11, 16.20, 28.30 en 38.10 zijn op niveau van BA 2016 behouden.

ESR 16.11 Verkopen niet-duurzame goederen en diensten aan bedrijven
Budget wordt verminderd met 11 k.euro als gevolg van een daling van de inkomsten in het kader van de samenwerkingsovereenkomsten lucht.

ESR 16.12 Verkopen niet-duurzame goederen en diensten aan vzw's ten behoeve van gezinnen en aan gezinnen
Budget wordt behouden op 42 k.euro.

ESR 16.20 Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten binnen de overheidssector
Budget wordt behouden op 512 k.euro.

ESR 38.10 Inkomensoverdrachten van bedrijven
Budget wordt behouden op 100 k.euro.

ESR 38.30 Inkomensoverdrachten van verzekeringsmaatschappijen
Budget wordt behouden op 131 k.euro.

ESR 39.10 Inkomensoverdrachten van EU-instellingen
De inkomsten op artikel 39.10 stijgen met 1.827 k.euro.
Als gevolg van aanpassingen aan de projectbegrotingen worden bij BO 2017 de ontvangsten voor de Europese projecten Building With Nature, Ecosystem, Lyse, BeGood en Life Grote Nete bijgesteld en het project EcoWins geschrapt. Daarnaast worden er bij BO 2017 een aantal nieuwe Europese projecten ingeschreven voor een totaal bedrag van 1.721 k.euro. Het betreft hier de projecten Life Delta (1.484 k.euro) en Impakt (237 k.euro). Bijgevolg worden langs de uitgavenkant de betreffende loonkredieten verminderd met 26 k.euro en de werkings- en investeringskredieten overeenkomstig verhoogd met respectievelijk 43 k.euro en 1.810 k.euro.

ESR 46.10 Bijzondere dotatie aan de VMM
Bij BO 2017 wordt in de VMM-begroting een bedrag van 53 k.euro ingeschreven voor de financiering van onderling afgesproken projecten m.b.t. water en gezondheid die de VMM voor het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid (VAZG) uitvoert.
Dit bedrag is ook opgenomen in de begroting van het VAZG.

ESR 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM (LB0-1LCH2AW-IS)
De algemene werkingsdotatie aan de VMM wordt verminderd met 151 k.euro VAK/VEK.
Het krediet wordt verminderd met 985 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de opgelegde koppenbesparing. Daarnaast zijn er nog volgende dalingen: 24 k.euro voor het aan Aquafin ter beschikking gesteld personeel dat op pensioen gaat en wordt vervangen en 12 k.euro in het kader van het actieplan Energie-efficiëntie. Het krediet wordt vermeerderd met 21 k.euro ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Dienstencentrum Personeelsadministratie (terugdraaien eenmalige rugzak – compensatie vanuit PG0-1PA2ZZ-WT). Daarnaast zijn er nog volgende stijgingen: 839 k.euro ten gevolge van de indexatie van de loonkredieten en 10 k.euro herschikking voor juridische expertise van investeringen SW naar specifieke werkingskosten binnen het AWIS-project via compensatie vanuit artikel 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM (LB0-1LCH5AW-IS).

ESR 46.10 Werkingsdotatie aan de VMM voor het operationeel beheer van watersystemen (LB0-1LCH2AW-IS)
De werkingsdotatie aan de VMM voor het operationeel beheer van watersystemen wordt verminderd met 19 k.euro VAK en 1.150 k.euro VEK.
Het krediet wordt verminderd met 19 k.euro VAK/VEK in het kader van het actieplan Energie-efficiëntie. Omdat de extra toegekende VAK's uit het verleden in het kader van de noodprogramma's nagenoeg volledig zijn vereffend, wordt bij BO 2017 het VEK gelijkgesteld aan het VAK. Hierdoor kan er vanuit de werkingsdotatie voor het operationeel waterbeheer 1.131 k.euro VEK herschikt worden voor ESR-intering Grondenbanken VLM.

ESR 46.30 Dotatie terugbetalingen sociale vrijstellingen en moratoriumintresten heffingen en rechtsplegingsvergoeding i.k.v. wet van 21/04/2007 en terugbetalingen van gearchiveerde ontvangsten
Het bedrag van deze dotatie vanuit het Minafonds (artikel LBC-3LCH2AW-IS) wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM (LB0-1LCH5AW-IS)
Ingevolge het nieuwe rekendecreet werd deze voorwaardelijke toelage vanaf 2012 opgesplitst in een vastleggingsmachtiging en een bijbehorend correlatief krediet.
Het MAC en VEK wordt verminderd met 10 k.euro als gevolg van een herschikking voor juridische expertise binnen het AWIS-project via compensatie naar de algemene werkingsdotatie aan de VMM (LB0-1LCH2AW-IS).

ESR 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM voor het operationeel beheer van watersystemen (LB0-1LCH5AW-IS)
Ingevolge het nieuwe rekendecreet werd deze voorwaardelijke toelage vanaf 2012 opgesplitst in een vastleggingsmachtiging en een bijbehorend correlatief krediet.
Het MAC wordt behouden op het niveau van BA 2016.
Het VEK wordt verlaagd met 2.990 k.euro. Omdat de extra VAK's uit het verleden in het kader van de noodprogramma's grotendeels zijn vereffend, kan het VEK verminderd worden tot 12.587 k.euro. Enerzijds wordt een bijstelling van 690 k.euro doorgevoerd en anderzijds herschikkingen van 1.250 k.euro voor ESR-intering Grondenbanken VLM, 550 k.euro naar LBC-3LCH2AD-WT (tekort aan VEK 2017 voor de StroomGebiedBeheerPlannen) en 500 k.euro naar LBC-3LCH2AY-IS (VLM grondverwervingen).

ESR 66.11 Investeringsdotatie aan de VMM voor subsidies aan polders en wateringen voor de verbetering van de onbevaarbare waterlopen en van de waterhuishouding, en voor de aankoop van en infrastructuurwerken aan administratieve gebouwen (LB0-1LCH5AW-IS)
Ingevolge het nieuwe rekendecreet werd deze voorwaardelijke toelage vanaf 2012 opgesplitst in een vastleggingsmachtiging en een bijbehorend correlatief krediet.
Bij BO 2017 wordt het MAC en het VEK behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 76.11 Verkoop van gronden binnen de overheidssector
ESR 76.12 Verkoop van gronden aan andere sectoren dan de overheidssector
Bij BA 2016 werden er twee eenmalige verkopen ten bedrage van 17 k.euro ingeschreven. De verkopen in 2017 zijn nog niet gekend en worden desgevallend bij BA 2017 ingeschreven.

ESR 76.22 Verkoop van bestaande wegen- en waterbouwkundige werken aan andere sectoren dan de overheidssector
De vierde fase van de verkopen van RWZI's aan de NV Aquafin werd afgerond in 2015. Net zoals voor 2016 worden er voor 2017 geen verkopen verwacht.

ESR 76.32 Verkoop van bestaande gebouwen aan andere sectoren dan de overheidssector
De voor 2017 ingeschreven ontvangst van 1.450 k.euro betreft de verkoop van het kantoorgebouw te Mechelen. Om de noodzakelijke renovatie van het technische gebouw te Herentals te kunnen financieren zal het gebouw van de vestiging Mechelen verkocht worden. Het gebouw in Mechelen (Van Benedenlaan) is namelijk vrij ruim geworden ten gevolge van de opgelegde personeelsbesparingen en op termijn aan een opfrisbeurt toe. In Mechelen heeft de VMM de mogelijkheid om in de gebouwen van de OVAM de vereiste kantooroppervlakte te huren aan dezelfde voorwaarden van de OVAM t.a.v. de gebouweigenaar Cofinimmo. De samenwerking met de OVAM op het vlak van huisvesting biedt de VMM tevens de mogelijkheid om haar facilitaire diensten in Mechelen te optimaliseren, in uitvoering van de opdracht om de MOF-inzet te rationaliseren tot 6 % en het personeelsbestand verder af te bouwen tegen eind 2019. Langs de uitgavenkant wordt deze ontvangst toegewezen aan artikel 73.20 Waterbouwkundige werken in het kader van het operationeel beheer van watersystemen waarop de investeringen met betrekking tot waterbeheer evenals eventuele renovatiewerken aan gebouwen die worden ingezet voor het operationeel waterbeheer, aangerekend worden. De kasontvangst wordt geraamd

op 1.450 k.euro. Dit bedrag zal langs de uitgavenkant volledig worden vastgelegd in 2017 op artikel 73.20. Hiervan zal 500 k.euro in 2017 worden vereffend en 950 k.euro in 2018. Vandaar dat deze eigen kasontvangst wordt gerecupereerd via "saldo-opbouw of intering binnen de eigen ESR-begroting op basis van recuperatie omzetbare eigen ontvangsten"

ESR 77.10 Verkoop van vervoermaterieel
De verkoopopbrengst van rollend materieel wordt behouden op 40 k.euro.

ESR 86.10 Recuperatie van waarborgen
Budget wordt behouden op 27 k.euro.

1.2. Uitgavenartikelen

ESR 03.1 Dotaties aan reservefondsen
Het betreft het fonds "Fonds voor de waterhuishouding" dat in 2006 naar de VMM-begroting is overgekomen in het kader van de overdracht van de afdeling Water naar het IVA VMM.
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 03.22 Over te dragen overschot van het boekjaar
Het betreft het saldo dat naar raming eind 2017 overgedragen zal worden naar de begroting van 2018.
De stijging met 950 k.euro is een gevolg van recuperatie van eigen kasontvangsten via "saldo-opbouw of intering binnen de eigen ESR-begroting op basis van recuperatie omzetbare eigen ontvangsten" (zie tabblad Recuperatie Eigen Ontvangsten bij VMM-begroting).

ESR 11 Lonen en sociale lasten
De daling met 242 k.euro VAK/VEK ten opzichte van BA 2016 is als volgt te verklaren.
Het krediet wordt verminderd met 985 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de opgelegde koppenbesparing. Daarnaast zijn er nog volgende dalingen: 24 k.euro voor het aan Aquafin ter beschikking gesteld personeel dat op pensioen gaat en wordt vervangen, 11 k.euro ten gevolge van de aanpassing van de samenwerkingsovereenkomsten lucht, 26 k.euro ten gevolge van gewijzigde inkomsten van Europese projecten (tegenpost artikel 39.10) en 35 k.euro voor de indexatie van het artikel 43.52 Tegemoetkomingen aan polders en wateringen in het kader van de regularisatie van de DAC-statuten (10 k.euro index niet ingeschreven bij BA 2016 en 25 k.euro index BO 2017). Het krediet wordt vermeerderd met 839 k.euro ten gevolge van de indexatie van de loonkredieten.

ESR 12.11 Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten – Algemene werkingskosten
De daling van 284 k.euro VAK/VEK is als volgt te verklaren. Het krediet wordt vermeerderd met 21 k.euro ter uitvoering van de beslissingen omtrent de centralisatie van de dienstverlening bij het Dienstencentrum Personeelsadministratie (terugdraaien eenmalige rugzak – compensatie vanuit PG0-1PA2ZZ-WT). Daarnaast zijn er nog volgende budgetverminderingen: 12 k.euro in het kader van het actieplan Energie-efficiëntie, 168 k.euro als gevolg van de wijzigingen in de ingeschreven Europese projecten (tegenpost artikel 39.10), 60 k.euro herschikkingen tussen de algemene en specifieke werkingskosten (10 k.euro terugzetten herschikking bij BA 2016 ikv van AWIS-project en 50 k.euro terugzetten herschikking bij BA 2016 ikv Mira-website), 17 k.euro schrapping eenmalige verkopen van gronden en 48 k.euro herschikking naar 12.12 Huur gebouwen privé voor de huur van een gedeelte van het OVAM-gebouw na de verkoop van het kantoorgebouw Mechelen.

ESR 12.11 Geschillen
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 12.11 Technologisch onderzoek en studieopdrachten privésector
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 12.11 Milieurapport
Budget wordt verhoogd met 50 k.euro ten gevolge van het terugzetten van de herschikking bij BA 2016.

ESR 12.11 Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten – Exploitatiekosten meetnetten, inningskosten milieuheffing, economisch en ecologisch toezicht en integraal waterbeleid
Het bedrag wordt verhoogd met 171 k.euro VAK/VEK als gevolg van wijzigingen in de ingeschreven Europese projecten (+ 151 k.euro - tegenpost artikel 39.10), herschikking tussen de algemene en specifieke werkingskosten (+ 10 k.euro terugzetten herschikking bij BA 2016 ikv van AWIS-project), 10 k.euro herschikking van artikel 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen (terugzetten herschikking bij BA 2016 ikv van AWIS-project).

ESR 12.11 Specifieke werkingsuitgaven voor het operationeel beheer van watersystemen
Dit is de tegenpost van het VMM-ontvangstenartikel 46.10 en verwijst naar artikel LB0-1LCH2AW-IS van het programma LC.
Het VAK wordt verhoogd met 41 k.euro en het VEK verminderd met 1.090 k.euro. Enerzijds is er een stijging van 60/60 k.euro VAK/VEK als gevolg van de wijzigingen in de ingeschreven projecten (tegenpost artikel 39.10) en anderzijds zijn er dalingen van 19 k.euro VAK/VEK in het kader van het actieplan Energie-efficiëntie en 1.131 k.euro VEK herschikking voor ESR-intering Grondenbanken VLM (zie ook artikel 46.10).

ESR 12.11 Specifieke werkingsuitgaven voor het operationeel beheer van watersystemen – Fonds voor de waterhuishouding
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 12.12 Huurgelden van gebouwen
Budget wordt verhoogd met 48 k.euro als gevolg van een herschikking van 12.11 Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten – Algemene werkingskosten. Deze budgetverhoging is nodig voor de huur van een gedeelte van het OVAM-gebouw na de verkoop van het kantoorgebouw Mechelen.

ESR 12.21 Technologisch onderzoek en studieopdrachten overheidssector
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 12.21 Milieurapport overheidssector
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 12.50 Belastingen
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 21.40 Rente op commerciële schuld
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 24.10/24.20 Huurgelden van gronden
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 32.00 Inkomensoverdrachten aan bedrijven
en ESR 34.41 Geldelijke uitkeringen aan gezinnen als verbruikers
Betreft de tegenposten van artikel 46.30 ""Dotatie Minafonds (artikel LBC/3LC-H-2-W/IS)"" voor terugbetalingen van sociale vrijstellingen en moratoriumintresten in het kader van de afvalwaterheffing en de grondwaterheffing, de rechtsplegingsvergoeding in toepassing van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat en terugbetalingen van gearchiveerde ontvangsten. Het bedrag van deze dotatie vanuit het Minafonds (artikel LBC/3LC-H-2-W/IS) wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 33.00 Bijdrage aan vzw Sociale Dienst
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 41.10 Doorstorting van opbrengst vervreemding onroerende goederen aan Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (LB0-9LCHAAD-OI)
De vierde fase van de verkopen van RWZI's aan de NV Aquafin werd afgerond in 2015. Net zoals voor 2016 worden er voor 2017 geen verkopen verwacht. Zie ook artikel 76.22.

ESR 43.52 Tegemoetkomingen aan polders en wateringen in het kader van de regularisatie van de DAC-statuten
Budget wordt verhoogd met 35 k.euro als gevolg van indexatie van de loonkredieten (10 k.euro index niet ingeschreven bij BA 2016 en 25 k.euro index BO 2017).

ESR 51.22 Overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven in het kader van het Fonds voor het grondwaterbeheer (incl. studies voor schadebepaling)
Aangezien dit fonds momenteel niet operationeel is, wordt het budget behouden op 0 k.euro.

ESR 63.59 Subsidies aan polders en wateringen voor de verbetering van de onbevaarbare waterlopen en van de waterhuishouding, en voor de aankoop van en infrastructuurwerken aan administratieve gebouwen
Tegenpost is ontvangstenartikel 66.11 (artikel LB0-1LCH5AW-IS). Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016.

ESR 61.41/71.12/73.20/74.40 Investeringsuitgaven in het kader van het operationeel beheer van watersystemen
Dit zijn de tegenposten van het VMM-ontvangstenartikel 66.11 en verwijzen naar begrotingsartikel LB0-1LCH5AW-IS van het programma LC.
Het MAC voor artikel 61.41 wordt verhoogd met 320 k.euro als gevolg van een interne herschikking vanuit artikel 73.20. Het VEK blijft behouden op het niveau van BA 2016.
Het MAC voor artikel 71.12 wordt verhoogd met 400 k.euro als gevolg van een interne herschikking vanuit artikel 73.20. Het VEK blijft behouden op het niveau van BA 2016.
De verhoging van 2.420 k.euro MAC op artikel 73.20 is een gevolg van 720 k.euro interne herschikkingen naar de artikels 61.41, 71.12, 1.690 k.euro wijziging in de ingeschreven Europese projecten (tegenpost 39.10) en 1.450 k.euro ten gevolge van de verkoop van het kantoorgebouw te Mechelen. Het benodigd VEK daalt met 800 k.euro. Deze dalingen zijn mogelijk omdat de extra VAK’s uit het verleden in het kader van de noodprogramma’s grotendeels zijn vereffend.
De verhoging van 50 k.euro MAC/VEK op artikel 74.40 is een gevolg van de wijziging in de ingeschreven Europese projecten (tegenpost 39.10).

ESR 71.12 Aankoop van gronden in het kader van de waterhuishouding
ESR 73.20 Waterbouwkundige werken - Fonds voor de waterhuishouding
Het totaal van de budgetten op deze artikels worden behouden op het niveau van BA 2016. Er is wel een verschuiving van 140 k.euro VAK/VEK van artikel 71.12 naar artikel 73.20.

ESR 74.10 Aankoop van vervoermaterieel
ESR 74.22 Verwerving van overig materieel
en ESR 74.40 Verwerving van patenten, octrooien en andere immateriële goederen
Dit zijn de tegenposten van het VMM-ontvangstenartikel 66.11 en verwijzen naar begrotingsartikel LB0-1LCH5AW-IS van het programma LC.
Het MAC en VEK van artikel 74.10 blijft behouden op het niveau van BA 2016.
Het MAC en VEK van artikel 74.22 stijgt met 70 k.euro ingevolge de wijziging in de ingeschreven Europese projecten (tegenpost 39.10).
Het MAC en VEK van artikel 74.40 is verminderd met 10 k.euro als gevolg van compensatie naar artikel 12.11 Specifieke werkingskosten (LB0-1LCH2AW-IS) voor de juridisch expert in het kader van het AWIS-project.

ESR 81.12 Waarborgen
Budget wordt behouden op het niveau van BA 2016. Tegenpost is ontvangstenartikel 86.10.

2. ALGEMENE UITGAVENBEGROTING (PARTIM VMM)

2.1. Ontvangstenartikelen

LB0-9LCHAAD-OI – ontvangsten interne stromen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - water

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit pro memorie artikel kwam in 2010 (eerste fase), 2011 (tweede fase) en 2012 (derde fase) de doorstorting binnen vanuit de VMM van de inkomsten uit de verkoop van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) die nu in eigendom zijn van de VMM, aan de NV Aquafin die ze nu reeds beheert. De vierde fase werd gedeeltelijk gerealiseerd in 2014 en afgerond in 2015.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	0	0	0
Bijstelling BO 2017	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**0**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

2.2. Uitgavenartikelen

LB0-1LCH2AD-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - water

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel wordt uitvoering gegeven aan de strategische doelstelling om de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema water te verhogen.

Dit budget valt onder het beheer van de VMM. Naast de dotaties aan de Internationale Schelde- en Maascommissie heeft dit artikel betrekking op de aflopende betalingsverplichtingen voor investeringsbijdragen aan de gemeenten voor rioleringen.

Meer in detail worden volgende VMM-uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel.

Er wordt ter ondersteuning van de Internationale Scheldecommissie en de Internationale Maascommissie 174 k.euro VAK/VEK voorzien.

Voor ondersteunende tewerkstellingsmaatregelen en overige provisieverdelingen ten gunste van De Watergroep wordt er een budget voorzien van 336 k.euro VAK/VEK.

In 2004 werd bij uitzonderingsmaatregel eenmalig op de algemene uitgavenbegroting 50.000 k.euro vastgelegd voor subsidiedossiers ressorterend onder het subsidiebesluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002. Voor de vereffening van hogergenoemde (aflopende) dossiers wordt 314 k.euro VEK voorzien.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**505**	**819**	**0**	**0**
Bijstelling BO 2017	***5***	***5***	***0***	***0***
Index	*5*	*5*	*0*	*0*
Compensaties	*0*	*0*	*0*	*0*
Andere bijstellingen	*0*	*0*	*0*	*0*
BO 2017	**510**	**824**	**0**	**0**

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

3. DAB MINAFONDS (PARTIM VMM)

3.1. Ontvangstenartikelen

LBC-2LCHAAD-OW – ontvangsten werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - water

Korte inhoud begrotingsartikel:

De totale raming voor de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater bedraagt 59.151 k.euro: de heffing op de waterverontreiniging betreft 36.356 k.euro, de heffing op de winning van grondwater 22.795 k.euro.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	59.037		
Bijstelling BO 2017	*114*		
BO 2017	**59.151**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De beperkte stijging ten opzichte van BA 2016 is te wijten aan enerzijds een stijging van 1.550 k.euro van de heffing op de waterverontreiniging en anderzijds een daling van 1.436 k.euro van de heffing op de winning van grondwater.

De stijging van de heffing op de waterverontreiniging is voornamelijk te wijten aan een stijging van het eenheidstarief van heffingsjaar 2016. De daling van de heffing op de winning van grondwater ten opzichte van BA2016 heeft te maken met de invoering van de bovengemeentelijke saneringsvergoeding waarbij de inkohiering van 2015 eenmalig werd uitgesteld naar 2016.

3.2. Uitgavenartikelen

LBC-3LCH2AD-WT – werking en toelagen - de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen - water

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit begrotingsartikel draagt VMM bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema Water.

VMM financiert rechtstreeks beleidsuitgaven (VAK) gericht op het uitvoeren van het integraal waterbeleid. Dit omvangrijke budget wordt nagenoeg volledig ingezet op de subsidiëring van de aanleg van gemeentelijke rioleringen en de bouw van kleinschalige (individuele en private) waterzuiveringsinstallaties. Bij BO 2017 wordt 126.169 k.euro VAK en 86.187 k.euro VEK voorzien voor subsidiedossiers ressorterend onder het subsidiebesluit van de Vlaamse Regering van 1 februari 2002, d.i. voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen en de bouw van kleinschalige (individuele en private) waterzuiveringsinstallaties.

Daarnaast wordt voor de financiering van de StroomGebiedBeheerPlannen (SGBP) een VAK van 2.450 k.euro en VEK van 1.000 k.euro voorzien. Bij BA 2016 werd hiervoor een eerste maal extra budget ingeschreven. Bij de voorbereiding van de plannen voor de tweede periode 2016-2021 werden alle maatregelen geïnventariseerd die nodig geacht worden om de goede toestand te realiseren. Op basis van de reacties uit het openbaar onderzoek over de stroomgebiedbeheerplannen, de resultaten van de disproportionaliteitsanalyse en rekening houdend met de budgettaire context is gekozen voor een geoptimaliseerd scenario 'speerpuntgebieden en aandachtsgebieden en klasse I-acties voor grondwater' (SPG/AG-scenario). Voor 2017 zal het VAK ten bedrage van 2.450 k.euro besteed worden aan concrete projecten die resulteren uit de projectwerking en een meerwaarde opleveren in functie van het realiseren van het doelbereik binnen de speerpunt- en aandachtsgebieden.

Via de integratie van het FFEU op dit artikel werd bij BO 2016 het openstaand encours van 661 k.euro van het betrokken FFEU-project m.b.t. waterbeheersing toegevoegd. Ter vereffening van dit encours wordt bij BO 2017 een VEK van 622 k.euro voorzien.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**138.619**	**78.273**		
Bijstelling BO 2017	***- 10.000***	***9.536***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*550*		
Andere bijstellingen	*- 10.000*	*8.986*		
BO 2017	**128.619**	**87.809**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van LB0-1LCH5AW-IS		- 550		
Naar LBC-3LCH2AD-WT		550		
TOTAAL		**0**		

- Er wordt 550 k.euro VEK gecompenseerd van LB0-1LCH5AW-IS naar LBC-3LCH2AD-WT voor het tekort aan VEK 2017 voor de StroomGebiedBeheerPlannen.

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
RIO-dossiers	- 10.000	8.403		
Vereffening openstaand encours FFEU-middelen		583		
TOTAAL	**- 10.000**	**8.986**		

- Toelichting bijstelling RIO-dossiers

    - Beleidszijde: bij BO 2016 werd ter versterking van het investeringsbeleid met betrekking tot de aanleg van gemeentelijke rioleringen en de bouw van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties een investeringsimpuls van 60 miljoen euro aan beleidskrediet ingeschreven. Bij BO 2017 wordt deze investeringsimpuls doorgezet met 50 miljoen euro.
    - Betaalzijde: het VEK stijgt met 8.403 k.euro als gevolg van de VAK-verhoging bij BO 2016 en een evaluatie van de betaalkalender.

- Toelichting bijstelling FFEU-middelen

Betaalzijde: na evaluatie van de betaalkalender wordt het VEK verhoogd met 583 k.euro

D. VLAAMSE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT, CATEGORIE A

D.1. GRINDFONDS

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2017 van het Grindfonds op het niveau van de ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

De heffingsinkomsten 2017 omvatten de heffingen op de grindwinning van het 2de semester van 2016 en het 1ste semester van 2017. Vermits de heffingsplichtige grindwinning midden 2016 ten einde is, worden de heffingsinkomsten voor 2017 geraamd op 0 euro.

Er wordt uitgegaan van volgende geraamde inkomsten die langs de uitgavenzijde worden verdeeld volgens de nieuwe ESR-codes:

ESR 2610
Inkomsten uit intrestopbrengsten bedragen 35 k.euro.

ESR 0821
Overgedragen saldo eind 2016 wordt geraamd op 17.636 k.euro.

1.2. Uitgavenartikelen

T.o.v. de begrotingsaanpassing 2016 worden enkel wijzigingen voorgesteld voor ESR-code 12.50, ESR-code 51.12-0 en ESR-code 51.12-2.

ESR 1211-0
Algemene werkingskosten van de verschillende comités niet vergoed binnen de sector overheid, inclusief presentiegelden en werkingskosten verbonden aan studies en herinrichtingsprojecten: 300 k.euro.

ESR 1211-2
Financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het projectgrindwinningscomité: 60 k.euro.

ESR 1221
Algemene werkingskosten van de verschillende comités vergoed binnen de sector overheid o.a. ingevolge overeenkomsten: 40 k.euro.

ESR 1250
Indirecte belastingen betaald aan subsectoren van de overheidssector. De uitgaven voor ESR-code 12.50 worden voor 2017 t.o.v. de begrotingsaanpassing 2016 bijgesteld van 15 k.euro naar 9 k.euro, omwille van de dalende inkomsten uit intrestopbrengsten.

ESR 3200-1
Financiering van het Applicatiecentrum Beton van de Universiteit Hasselt: 409 k.euro.

ESR 3431
Uitvoering van het sociaal begeleidingsplan van het Sociaal Comité: 261 k.euro.

ESR 4312
Werkingskosten POM Limburg: 300 k.euro.

ESR 5112-0
Herstructureringskosten van de grindwinningszones: 2.138 k.euro.
De uitgaven voor ESR-code 51.12-0 worden voor 2017 t.o.v. de begrotingsaanpassing 2016 bijgesteld van 2.107 k.euro naar 2.138 k.euro. De meest recente herziene uitgavenbegroting van het Herstructureringscomité raamt de reguliere uitvoeringskosten van de herinrichting van de grindwinningsgebieden voor 2016 en 2017 samen op circa 4.000 k.euro. Omwille van de beoogde ESR-impact worden deze reguliere uitvoeringskosten voor 2017 beperkt tot 1.213 k.euro. Voorts moet rekening worden gehouden met een bedrag van 925 k.euro, conform de contractueel vastgelegde spreiding in de tijd van het bijkomend bedrag van 6.850 k.euro voor het uitrusten van de valleigrindgebieden in de gemeenten Kinrooi, Maaseik en Dilsen-Stokkem.

ESR 5112-1
Financiering van het project Rivierpark Maasvallei: 272 k.euro.

ESR 5112-2
Financiering van het Reconversieproject in de landbouw: 139 k.euro. De uitgaven voor ESR-code 51.12-2 worden voor 2017 t.o.v. de begrotingsaanpassing 2016 bijgesteld van 120 k.euro naar 139 k.euro, conform de contractueel vastgelegde spreiding in de tijd van de financiering van het Reconversieproject in de landbouw ten bedrage van 1.200 k.euro.

ESR 03.22
Over te dragen overschot van het boekjaar: 13.743 k.euro.

E. EVA's

E.1. VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2017 van de VLM-begroting op het niveau van de ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR klasse 1: Lopende ontvangsten van goederen en diensten
2016 BA: 1.621 2017 BO: 1.300
De inkomsten uit verkopen van goederen en diensten worden geraamd op 950 k.euro (-321 k.euro t.o.v. BA2016) wegens de huidig geraamde inkomsten uit verkopen en allerlei landbouweconomische studies en niet instrument gebonden opdrachten die de VLM uitvoert voor derden, zowel binnen als buiten de sector overheid. De opbrengst op het toezicht op de ruilverkavelingswerken wordt t.o.v. BA2016 constant geraamd op 350 k.euro.

ESR klasse 2: Rentes
2016 BA: 577 2017 BO: 633
De inkomsten uit rentes (gemak van betaling bij verkoop domeingoederen, ruilverkaveling en grondenbanken) worden op 68 k.euro geraamd (-44 k.euro t.o.v. BA2016). De verwachte inkomsten uit pachten worden geraamd op 565 k.euro (+ 100 k.euro t.o.v. BA2016), en dit op basis van de realisaties uit 2015.

ESR klasse 3: Inkomensoverdrachten van andere sectoren
2016 BA: 4.159 2017 BO : 7.864
Er worden bij BO2017 4.908 k.euro inkomsten uit "nadelige saldi" verwacht binnen de entiteit ruilverkaveling t.o.v. 1.002 k.euro bij BA2016. Dit omwille van de eindrekening ten gevolge van de aanvullende akte in ruilverkaveling Zondereigen. Vanuit verzekeringsmaatschappijen wordt 40 k.euro verwacht (constant). Voor recuperaties vanuit vzw's wordt de raming op 9 k.euro gebracht (-76 k.euro t.o.v. BA2016). De raming van de inkomsten uit projecten met Europese cofinanciering wordt bijgesteld van 3.021 k.euro naar 2.907 k.euro (- 144 k.euro). Er worden geen inkomsten verwacht uit terugvordering van uitbetaalde gebruikersschade, daar waar dit bij BA2016 11 k.euro was.

ESR klasse 4: Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid
2016 BA: 64.260 2017 BO: 56.941

Via begrotingsartikel LB0-1LCH2AY-IS
Voor de werkingsdotatie VLM wordt het krediet bij begrotingsopmaak 2017 met volgende bedragen aangepast. Een verhoging met 827 k.euro voor loonindexering en een verhoging met 595 k.euro vanuit het terugdraaien van een herverdeling via compensatie van artikel LB0-1LCH5AY-IS bij BA2016. Verder wordt er 17 keuro gecompenseerd naar begrotingsartikel PG0-1PAC2ZZ-WT voor de overstap naar VLIMPERS fase 2. Het krediet wordt verminderd met 715 k.euro ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de opgelegde koppenbesparing. Als dus is er een krediet van 47.671 k.euro.

Vanuit de afdeling ALBON van het departement LNE worden de inkomende werkkredieten voor studies in de ruilverkaveling voorzien. Het budget voor de voorbereiding en de ecologische monitoring van ruilverkavelingsprojecten bedraagt 100 k.euro VAK en 106 k.euro VEK (-25 k.euro VEK t.o.v. BA2016).

Via begrotingsartikel LD0-1LCH5AY-IS
Vanuit ANB wordt een vastleggingsmachtiging van 726 k.euro VAK voorzien (constant beleid). Het correlatief krediet, dat 0 k.euro bedroeg bij BA2016, ten gevolge het kunnen benutten van gevormde saldi, wordt op 526 k.euro gebracht. Deze kredieten zijn voorzien voor studies en vergoedingen in de natuurinrichting die door de VLM gefinancierd worden.

Via begrotingsartikel KB0-1KDH5AV-IS
In het Vlaams regeerakkoord werd de oprichting van het investeringsfonds aangekondigd waarin de middelen van het federale grootstedenbeleid, de stadsvernieuwingsprojecten en het Plattelandsfonds gebundeld zullen worden. De vooropgestelde timing voor de invoering is 2017 en dit werd inmiddels beslist door de Vlaamse Regering. In tegenstelling tot BA2016, waarbij er nog 8.010 k.euro VAK en 8.003 k.euro correlatief krediet was voorzien, is er dus voor 2017 geen inkomst voor de VLM voorzien ten gevolge hiervan.

Via begrotingsartikel LBC-3LCH2AR-IS
Er wordt uitgegaan van constant beleid. 2.550 VAK en 275 VEK voor gebruikersschade en 910 VAK en VEK voor kapitaalschade.

Via begrotingsartikel LBC-3LCH2AY-IS
Dotatie aan de VLM voor plattelandsbeleid:

VAK BO2017:
Voor het VAK wordt er uitgegaan van constant beleid op 511 k.euro en dit voor de dossiers van Dorpenbeleid, IPO werking en nog onbepaalde dossiers.

VEK BO2016:
Het VEK daalt tot 1.556 k.euro (1.986 k.euro bij BA2016) obv betaalkalenders van de subsidiedossiers waarvoor de dotatie plattelandsbeleid wordt aangewend.

Dotatie aan de VLM voor uitgaven in het kader van het MAP (onderzoeken):

Op basis van constant beleid wordt er voor 2017 900 k.euro VAK ingeschreven, het VEK wordt bijgesteld naar 1.070 k.euro.
Bij BO 2017 wordt er verder werk gemaakt van een aantal efficiëntiemaatregelen binnen de bevoegdheid van de minister van Omgeving. In dat kader wordt op dit artikel het studiebudget bijgesteld met 273 k.euro VAK en VEK tot 627 k.euro VAK en 797 k.euro VEK.

Dotatie aan de VLM voor uitgaven in het kader van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS):

Dit artikel omvat het budget voor de uitvoering van een aantal maatregelen die zijn goedgekeurd ikv het herstructureringsprogramma PAS – rode bedrijven. Meer concreet wordt het budget aangewend voor de uitbetaling van studies en vergoedingen bij de inzet van de volgende maatregelen: bedrijfs-verplaatsing, bedrijfsreconversie, bedrijfsbeëindiging en bedrijfsbegeleiding.

Tov BA2016 wordt het VAK verlaagd met 150 k.euro in compensatie naar basisallocatie LBC LC085 6141 tot 5.100 k.euro. De verlaging van 150 k.euro vindt plaats omdat er voor 150 k.euro minder uitgaven aan studiebureaus worden geraamd dan aanvankelijk gepland.

Het VEK wordt evenredig met de vermindering aan VAK verlaagd met 150 k.euro tot 5.100 k.euro.

Vanuit provincies en gemeenten wordt er geen inkomst verwacht. Bij BA2016 was 12 k.euro voorzien.

<u>ESR klasse 5: Kapitaalsoverdrachten van andere sectoren</u>
2016 BA: 296 2017 BO: 421
Vanuit Europa worden er bij BO2017 329 k.euro aan recuperaties verwacht (+ 125 k.euro t.o.v. BA2016) als bijdrage in de inrichtingswerken. Het betreft inkomsten van het project Green4Grey ter financiering van investeringen binnen de landinrichting. Vanuit het SALK-project verwacht de VLM 93 k.euro voor grondenbank Noord-Oost Limburg voor grondverwerving en ruilverkaveling (constant t.o.v. BA2016).

<u>ESR klasse 6: Kapitaalsoverdrachten binnen de sector overheid</u>
2016 BA: 34.018 2016 BO: 33.556

<u>Via begrotingsartikel LB0-1LCH5AY-IS</u>
Bij begrotingsaanpassing 2016 werd de vastleggingsmachtiging bepaald op 1.698 k.euro, met een daaraan gekoppeld correlatief krediet van 1.668 k.euro. Er is een bijstelling in min met 595 k.euro ten gevolge het terugdraaien van een herverdeling via compensatie bij BA2016 naar begrotingsartikel LB0-1LCH2AY-IS. Verder wordt 33 k.euro VAK en VEK gecompenseerd van begrotingsartikel LBC-3LCH2AN-WT, wordt er 83 k.euro VAK en VEK gecompenseerd van begrotingsartikel LBC-3LCH2AQ-IS en wordt er 449 k.euro VAK en VEK gecompenseerd van de MINA-index. Deze laatste drie compensaties dienen voor de informatiseringskost MAP5 bij de VLM en de investeringskost voor vernieuwen van MTIL. In het kader van het terugzetten van een eenmalige intering op het saldo van de VLM-begroting in 2016 wordt 30 k.euro VAK en VEK aan het

correlatief krediet toegevoegd. Als dus bedraagt het krediet 1.668 k.euro voor de vastleggingsmachtiging en een zelfde bedrag voor het correlatief krediet.

Via begrotingsartikel LB0-1LCH2AY-IS
Het budget voor de subsidiëring van landinrichtingswerken die door de Vlaamse Landmaatschappij worden uitgevoerd bedraagt 3.823 k.euro VAK en 3.450 k.euro VEK. Dit is 25 k.euro VEK meer dan bij BA2016.

Het budget voor het betalen van de subsidies voor ruilverkavelingswerken is uitdovend op de algemene uitgavenbegroting. Er blijft 468 k.euro VEK beschikbaar, op basis van constant beleid.

Via begrotingsartikel LB0-1LCH4AY-IS
Een variabel krediet wordt aangewend voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken. De raming van de kredietbehoefte bedraagt 20 k.euro VRVAK en is gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (zie Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen).

Via begrotingsartikel LD0-1LCH4AY-IS

Met deze kredieten treedt de VLM op voor de aankopen ten behoeve van compenserende bebossing. In 2017 zullen de kredieten ingezet worden in de werking van lokale grondenbanken in functie van bebossingsprojecten, meer bepaald het project 'Groenpool Vinderhoutse Bossen'.

Via begrotingsartikel LD0-1LCH5AY-IS
Vanuit ANB wordt een vastleggingsmachtiging van 2.877 k.euro VAK voorzien. Het correlatief krediet, dat 1.395 k.euro bedroeg bij BA2016, wordt op 2.208 k.euro gebracht. Deze kredieten zijn voorzien voor de afhandeling van investeringsprojecten inzake natuurinrichting.

Via begrotingsartikel LBC-3LCH2AY-IS

Dotatie aan de VLM voor grondverwerving buffergebieden:

Dit artikel omvat het budget voor de verwerving van de woningen en bedrijfszetels die gelegen zijn in het Seveso-buffergebied te Overdam (Gent) ingevolge beslissing van de Vlaamse Regering van 21 april 2006. Ook de afbraak, na verweving, van de woningen en bedrijfszetels in het gebied worden met voornoemde budget gefinancierd.

Op basis van bovenvermelde beslissing van de Vlaamse Regering werd in het verleden reeds voldoende VAK voorzien. Het VAK voor 2017 blijft net als in 2016 bijgevolg op 0 k.euro.

Begin 2016 bedroeg de totaal nog geraamde kost voor grondverwerving 2.000 k.euro. Voor 2016 werd 1. 500 k.euro VEK ingeschreven. De resterende 500 k.euro VEK wordt voorzien voor 2017. Met dit budget wordt de aankoop van de woning gelegen te Overdam 11 én de afbraak van de reeds verworven woningen en/bedrijfszetels gefinancierd.

Dotatie aan de VLM voor uitgaven in het kader van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS):

Dit artikel omvat het budget voor enerzijds de aankoop van ruilgronden voor landbouwers die worden getroffen door de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en anderzijds de aankoop van gronden en gebouwen ikv het herstructureringsprogramma PAS – rode bedrijven. Tov 2016

wordt het VAK verhoogd met 150 k.euro, via compensatie op basisallocatie LBC LC081 4140.

Verder wordt het VAK verhoogd met 7.500 k.euro ter financiering van dit flankerend beleid voor de rode bedrijven. Het VAK voor 2017 bedraagt aldus 10.420 k.euro. Het VEK wordt evenredig met de verhoging aan VAK verhoogd met 150 k.euro via dezelfde compensatie en met 7.500 VEK ingevolge het te voeren beleid tot 9.518 k.euro.

Dotatie aan de VLM voor technische uitgaven met betrekking tot de toepassing van de wetten op de ruilverkaveling van landeigendommen, eventueel door toekenning van voorschotten:

Voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken wordt er 3.961 k.euro VAK voorzien. Het VEK bedraagt 3.946 k.euro (-300 k.euro VAK en VEK tov BA2016).

Dotatie aan de VLM voor voorkooprecht natuur en de werking van de grondenbanken:

Op dit begrotingsartikel is bij BO2017 2.500 k.euro VAK en k.euro VEK beschikbaar voor de projectgewijze overdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de uitoefening van het voorkooprecht, de koopplichten in het kader van het Natuurdecreet, de verwerving via overbedeling in ruilverkavelingsprojecten en de verwerving via de grondenbanken. Dit is -1.451 k.euro VAK en VEK tov BA2016.

Via begrotingsartikel MDU-3MHF2AW-IS
Vanuit AWV wordt 50 k.euro VAK en 139 k.euro VEK aan de VLM gedoteerd, en dit voor diverse ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten.

Via begrotingsartikel MBU-3MIF2AU-IS
Vanuit AMT wordt bij constant beleid 3.577 k.euro VAK en VEK aan de VLM gedoteerd, en dit voor de projecten grondenbanken LSO, IP Rieme-Zuid Doornzele-Noord en IP Langerbrugge-Zuid.

Vanuit de VMM wordt voorzien in een inkomst van 320 k.euro VEK (constant beleid k.euro t.o.v. BA2016) in het kader van het recht van voorkoop en de koopplicht Integraal Waterbeleid. Het VAK wordt van 0 k.euro terug op 320 k.euro gebracht.

De bijdrage van de provincies en de gemeenten in de inrichtingswerken werd berekend op respectievelijk 593 k.euro (+ 417 k.euro t.o.v. BA2016) en 3.759 k.euro (+1.246 k.euro t.o.v. BA2016).

De bijdragen van gemeenten in lokale grondenbanken wordt bij BO2076 berekend op 0 k.euro (- 7.000 k.euro t.o.v. BA2017).

Vanuit vzw's wordt 40 k.euro voorzien voor hun bijdrage in inrichtingswerken (+31 k.euro t.o.v. BA2016).

ESR klasse 7: Desinvesteringen
2016 BA: 7.115 2017 BO: 28.124
De geraamde opbrengsten uit de verkoop van gronden worden bijgesteld van 7.115 k.euro naar 10.220 k.euro. Het gaat om volgende bedragen: 5.000 k.euro voor de entiteit grondenbanken, 500 k.euro voor de entiteit landinrichting en 4.045 k.euro voor de entiteit ruilverkaveling. Verder zijn er nog voor 675 k.euro verkopen van het patrimonium van de VLM gepland. De sterke stijging van verkopen in de entiteit ruilverkaveling is het gevolg van de geplande aanvullende ruilverkavelingsakte Zondereigen.

De VLM plant in 2017 zijn gebouw te Brussel te verkopen, dit met het oog op een verhuis naar de Noordwijk in 2018 in het huidige Consciencegebouw en raamt de opbrengst op 17.900 k.euro.

De VLM verwacht in 2017 voor 4 k.euro ontvangsten uit verkoop van voertuigen afgeschreven laptops en pc's. Dergelijke ontvangst werd nog niet geraamd in 2016.

ESR klasse 8: Kredietaflossingen en vereffeningen
2016 BA: 2.595 2017 BO: 4.962
Dit betreft de raming van de ontvangsten van de hypothecaire debiteuren ruilverkaveling en ontvangsten vanuit de verkoop van domeingoederen van de VLM en gronden uit de grondenbankwerking via gemak van betaling evenals de leningen van de sociale dienst. De raming wordt op 277 k.euro berekend (-108 k.euro t.o.v. BA2016). Ook het begrotingsartikel LB0-1LCH4AH-PA, een variabel krediet ter financiering van het recht van voorkoop in de ruilverkaveling (terugvorderbaar voorschot) wordt bij ontvangst door de VLM hierop aangerekend. De raming bij ALBON voor de ontvangst bij de VLM is begroot op 4.385 k.euro (+ 2.175 k.euro t.o.v. BA2016). Tenslotte wordt ook begrotingsartikel LB0-1LCH2AH-PA in deze ESR-klasse bij ontvangst aangerekend. Bij ALBON is 300 k.euro voorzien bij BO2017.

1.2. Uitgavenartikelen

ESR klasse 11: Lonen en sociale lasten
2016 BA: 43.642 2017 BO: 43.362
De loonkredieten werden voor BO2017 geactualiseerd en berekend op basis van de kost van het personeelsplan. Er wordt 827 k.euro toegevoegd aan de loonkredieten ten gevolge de indexering wegens overschrijding van de spilindex. Er wordt respectievelijk 17 k.euro en 715 k.euro van de loonkredieten afgetrokken voor enerzijds de overstap naar VLIMPERS fase 2 en anderzijds ter uitvoering van de opstap 2017 van het financiële luik van de opgelegde koppenbesparing. Tevens werd rekening gehouden met de loonkost van de bijkomende opdrachten van de VLM zoals de contracten gefinancierd met externe financiering en projectfinanciering. Dit leidt tot een bijstelling van de loonkredieten voorzien voor deze contracten met -375 k.euro tov BA2016.

ESR klasse 12: Aankopen van niet – duurzame goederen en diensten
2016 BA: 11.917 2017 BO: 12.070
De verhoging komt voor uit de actualisatie van de raming van de benodigde werkingskosten (+120 k.euro tov BA2016), dit voor de vereffeningsmeerkost van MAP onderzoeken en het voorzien van 336 k.euro om de huur van de VLM in de VAC's Gent en Leuven te bekostigen. Dit laatste bedrag wordt uit het gevormde saldo van de verkoopopbrengst gehaald. Voor de beleidsentiteiten wordt er op basis van een actualisatie van de projectenportefeuille 33 k.euro extra aan krediet voorzien.

ESR klasse 3: Inkomensoverdrachten aan andere sectoren
2016 BA: 11.593 2017 BO: 17.428
Bij BA2016 werden de uitgaven aan "batige saldi" in het kader van de ruilverkaveling geraamd op 200 k.euro. Bij BO2017 is er een bijstelling naar 6.720 k.euro. Dit omdat in 2017 de aanvullende akte in ruilverkaveling Zondereigen voorzien wordt. Voor de grondenbanken wordt een uitgave voorzien van 2.164 k.euro om aan de bestaande stimuli en flankerende maatregelen te kunnen voldoen (3.000 k.euro bij BA2016). In het kader van RUP's zal er voor 1.185 k.euro (constant beleid t.o.v. BA2016) betaald worden aan gebruikers- en kapitaalschade (decreet grond- en pandenbeleid). De raming van de kosten MAP5

wijst op een uit te betalen vergoeding van 720 k.euro voor terugbetaling van bodemanalyses (+300 k.euro tov BA2016). Vanuit het VLM-patrimonium en in de land- en natuurinrichting wordt 72 k.euro (- 70 k.euro t.o.v. BA2016) voorzien voor uitbetalingen cultuurschade en andere vergoedingen. De jaarlijkse geïndexeerde bijdrage aan het VCM bedraagt bij BO2017 87 k.euro (constant beleid). In het kader van Plattelandsbeleid worden 402 k.euro inkomensoverdrachten aan vzw's voorzien (-198 k.euro t.o.v. BA2016. Daar waar de VLM lead-partner is in Europese projecten dienen 21 k.euro van de ontvangen declaraties te worden doorgestort aan vzw's (constant beleid t.o.v. BA2016) en 120 k.euro (constant beleid t.o.v. BA2016) aan EU-overheden. In ket kader van het EIP-project dienen in 2017 687 k.euro (bij BA2016 geraamd op 807 k.euro) doorstortingen te gebeuren aan EU-partners, overheden en niet-overheden. Voor flankerend beleid IHD-PAS worden bij BO2017 5.000 k.euro aan uitgaven voorzien voor uitbetaling van bedrijfsbegeleiding en vergoedingen. Vanuit het plattelandsbeleid wordt in 2017 voorzien in het betalen van een subsidie van 250 k.euro aan de vzw Paardenpunt.

ESR klasse 4: Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid
2016 BA: 405 2017 BO: 342
In het kader van Plattelandsbeleid werden bij BA2016 55 k.euro betalingen aan provincies voorzien. Bij BO2017 wordt de raming op 0 k.euro gebracht. Er worden bij BO2017 ook 342 k.euro overdrachten aan gemeenten voorzien in het kader van het plattelandsbeleid (-8 k.euro t.o.v. BA2016).

ESR klasse 6: Kapitaalsoverdrachten binnen de sector overheid
2016 BA: 8.431 2017 BO: 59
In het kader van PDPO As 3 en 4 dienden in 2016 een aantal restbudgetten van provincies teruggestort te worden. Er blijken 421 k.euro middelen te resteren, die dienen te worden teruggestort. Bij BO2017 is dit niet meer het geval. Ter uitvoering van het plattelandsfonds werd tot 2016 voorzien in het doorstorten van 8.010 k.euro aan investeringsbijdragen aan de betrokken gemeenten. Gezien de inkanteling van het Plattelandsfonds in het investeringsfonds lokale besturen vervalt deze uitgaven voor de VLM-begroting in 2017. In het kader van een terugbetaling van resterende saldi uit grondenbankwerking wordt bij BO2017 59 k.euro voorzien. Hiervan is 3 k.euro voorzien voor terugbetaling aan de VIF-begroting en 56 k.euro voor terugbetalingen aan federale partners.

ESR klasse 7: Investeringen
2016 BA: 40.809 2017 BO: 47.298
De uitgaven voor aankopen gronden en investeringen binnen de grondenbankactiviteiten van de VLM wordt op basis van actualisatiegegevens van de diverse partners en de bijkomende 7.500 k.euro voor de flankerende maatregelen i.k.v. IHD/PAS op 24.194 k.euro gebracht (+ 4.810 k.euro t.o.v. BA2016). De geraamde grondverwervingen in het kader van de inrichtingsactiviteiten worden op 6.631 k.euro gebracht (+ 1.038 k.euro t.o.v. BA2016). De VLM maakt in 2017 voor 675 k.euro van zijn domeingoederen te gelde en zal deze middelen en een opgebouwd saldo uit voorgaande jaren voor een totaal van 2.405 k.euro aanwenden voor het verwerven van nieuwe gronden (- 50 k.euro t.o.v. BA2016). Voor de inrichtingswerken wordt bij BO2017 een bedrag van 12.400 k.euro geraamd op basis van geactualiseerde gegevens (+ 721 k.euro bijstellingen) i.p.v. de geraamde 11.679 k.euro uit BA2016. Er wordt de aankoop of vervanging van bedrijfswagens voorzien voor 100 k.euro (+ 63 t.o.v. BA2016) en investeringen in informatica, kantoormateriaal en meubilair worden geraamd op 1.568 k.euro (-93 k.euro t.o.v. BA2016). Deze laatste twee uitgavenposten sporen samen met de vastleggingsmachtiging voor investeringen van de VLM.

ESR klasse 8: Kredietverleningen
2016 BA: 2.230 2017 BO: 4.405
Ter spijzing van het landinrichtingsfonds verwacht de VLM in 2017 om 390 k.euro door te storten aan ALBON aan geïnde pachten op gronden aangekocht in het kader van de ruilverkaveling en geïnde intrest door het toestaan van gemak van betaling in de ruilverkaveling voor het voldoen van de nadelige saldi. Ook teveel ontvangen subsidies voor inrichtingswerken of positieve saldi ten gevolge van ontbinding van ruilverkavelingscomités maken deel uit van het geraamde bedrag. Op basis van een ingeschatte aanwending van terugvorderbare voorschotten in de ruilverkaveling wordt verwacht dat een bedrag van 4.015 k.euro (+ 2.175 k.euro tov BA2016) kan teruggestort worden aan ALBON ter voldoening van het bekomen terugvorderbaar voorschot.

2. DAB MINAFONDS (PARTIM VLM)

2.1. Ontvangstenartikelen

LBC-2LCHAAJ-OW – ontvangsten werking en toelagen - kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten hebben betrekking op het innen van geldboetes door de Mestbank.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	Algemene Ontvangst	**Toegewezen ontvangst**	**Lenings-opbrengst**
BA 2016	2.087		
Bijstelling BO 2017	*- 387*		
BO 2017	**1.700**		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten ter handhaving van het Vlaamse mestbeleid worden voor 2017 begroot op 1.700 k.euro. De geraamde ontvangst bestaat uit vorderingen uitgeschreven in 2017 en is samengesteld uit volgende componenten:

De boetes voor overschrijding NER zijn voor de eerste maal opgelegd eind 2009. De landbouwers hebben sindsdien de mogelijkheid gehad om zich in orde te stellen, hetzij door minder dieren te houden, hetzij door NER te verwerven. De jaarlijkse NER overschrijdingen dalen. In 2015 heeft zich een lichte daling voorgedaan. In 2016 en 2017 wordt verwacht dat de daling zich verder zet.

De boetes voor het niet voldoen aan de mestverwerkingsplicht werden voor de eerste maal opgelegd begin 2010. Uit onderzoek van de dossiers is gebleken dat het grootste aandeel van de boetes te wijten was aan administratieve nalatigheden. De landbouwers passen hun gedrag aan en het op te leggen bedrag daalt. Voor 2017 wordt een daling verwacht ten opzichte van 2016.

De inkomsten uit de boetes voor balansoverschrijdingen zullen in dezelfde lijn liggen als de inkomsten in 2016. De VLM is in 2015 gestart met de implementatie van de visie rond balansen zoals ze is uitgewerkt in het nieuwe Vlaamse actieprogramma. Balansen worden gebruikt als risicoanalyse voor selectie van bedrijven die aan een doorlichting worden onderworpen. Als na doorlichting blijkt dat er nutriëntenverliezen zijn naar het milieu, wordt niet correcte mestafzet

beboet via een balansboete. Deze werkwijze verschilt van de vroegere werkwijze waar balansboetes vooral vanuit een administratieve (databank)controle werden opgelegd. Aangezien een balansboete steeds wordt voorafgegaan door een bedrijfsdoorlichting, zullen er minder boetes worden opgelegd. Het gemiddeld bedrag per boete zal evenwel hoger zijn, daar de focus van de risicoanalyse ligt op de selectie van bedrijven met de grootste risico's op nutriëntenverliezen naar het milieu en het basisbedrag verhoogd wordt in MAP5. In 2017 wordt hierdoor een verdere daling verwacht.

Voor de boetes voor verzuim aangifteplicht wordt geen grote wijziging voorzien van het opgelegde bedrag en de inkomsten t.o.v. de vorige jaren. Er wordt voor 2016 uit gegaan van een lichte daling t.o.v. 2015. In 2017 wordt geen verdere daling meer verwacht.

Onder de groep "andere boetes" zitten veel boetes als gevolg van terreinvaststellingen. In MAP5 zijn een aantal nieuwe boetes opgenomen en is het eenheidsbedrag van bestaande boetes gewijzigd. In 2016 zal het effect van MAP5 op de opgelegde bedragen duidelijk worden. In 2016 en 2017 wordt voorlopig uitgegaan van de realisatie van 2015.

De ontvangsten worden daarom geraamd op 1.700 keuro, wat overeenkomt met een daling met 387 k.euro.

2.2. Uitgavenartikelen

Programma L(B)C: Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle leefomgeving

LBC-3LCH2AJ-WT – werking en toelagen - kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel draagt VLM bij aan de strategische doelstellingen omtrent de keuze voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan. Het vijfde mestactieprogramma (2015-2018) omvat ambitieuze doelstellingen en maatregelen in verband met de te halen nitraatconcentraties in oppervlakte- en grondwater en fosfaatontmijning van fosfaatverzadigde bodems. Daarom is een flankerend beleid nodig dat de continuïteit garandeert van het flankerend beleid dat opgezet werd naar aanleiding van het vierde mestactieprogramma (2011-2014). Eén van deze flankerende maatregelen is om extra in te zetten op voorlichting en begeleiding van land- en tuinbouwers. Ook in kader van MAP5 (2015-2018) zal het CVBB verder zorgen voor de begeleiding en voorlichting inzake duurzame bemesting alsook het oprichten en operationeel houden van waterkwaliteitsgroepen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**2.200**	**2.200**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**2.200**	**2.200**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen.

LBC-3LCH2AK-WT – werking en toelagen - het plattelandsbeleid legt de basis voor de duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op 24 januari 2014 heeft de Vlaamse regering haar goedkeuring gegeven om het PDPO III in te dienen bij Europa. Op 13 februari 2015 heeft de Europese Commissie het Vlaams PDPO goedgekeurd. VLM is voor de gebiedsgerichte maatregelen beheersdienst. Bij dit begrotingsartikel worden de Vlaamse middelen voorzien om het engagement met PDPO III en Platteland Plus te kunnen nakomen, en invulling te geven aan de strategische doelstelling om via het plattelandsbeleid de basis te leggen voor de duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland.

In PDPO III worden er bij de maatregel omgevingskwaliteit kleine plattelandsprojecten goedgekeurd, deze projecten worden via open oproepen door de provincies georganiseerd. Deze projecten krijgen Europese, Vlaamse en provinciale cofinanciering. De begunstigden kunnen zowel lokale Vzw's zijn of openbare instellingen (gemeenten/provincies).

Een tweede luik is de ondersteuning van de Leadergroepen. In het kader van PDPO III zijn er 12 Leadergebieden goedgekeurd. Deze leadergroepen lanceren projectoproepen om plattelandsprojecten in te dienen die passen bij hun lokale ontwikkelingsstrategie. De goedgekeurde projecten krijgen Europese, Vlaamse en provinciale cofinanciering. Hier wordt het Vlaams aandeel voor de ondersteuning van de Leadergroepen zelf en de plattelandsprojecten voorzien. Leadergroepen kunnen ook samenwerkingsprojecten indienen om samen te werken met andere leadergroepen in binnen – of buitenland, deze samenwerkingsprojecten krijgen bij goedkeuring Europese, Vlaamse en provinciale middelen.

Een derde luik is de maatregel plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving op het vlak van lokale voedselvoorziening en hernieuwbare energie.

Een vierde luik van dit begrotingsartikel bestaat uit het toekennen van Vlaamse middelen voor Platteland Plus projecten. De structuur van deze projecten werd vastgelegd in de provinciale plattelandsbeleidsplannen die elke provincie heeft opgemaakt in 2014.

Tenslotte wordt er op dit begrotingsartikel ook ondersteuning voorzien van de provinciale plattelandsloketten voor hun rol in PDPO III projecten. Zij moeten de projectoproepen in het kader van PDPO III organiseren en de projecten na goedkeuring verder opvolgen.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**3.448**	**3.448**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**3.448**	**3.448**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:
Geen wijzigingen.

LBC-3LCH2AL-WT – werking en toelagen - landbouw en natuur: partners in een multifunctioneel landelijk gebied - partnerschappen via beheerovereenkomsten

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel draagt VLM bij aan de strategische doelstelling om het partnerschap tussen landbouw en natuur te versterken in multifunctioneel landelijk gebied. De beheerovereenkomsten worden gesloten in het kader van het plattelandsontwikkelingsprogramma (PDPO) voor Vlaanderen en worden zowel met Vlaamse als Europese middelen gefinancierd. De VLM sluit beheerovereenkomsten met de landbouwers voor het vrijwillig uitvoeren van agromilieumaatregelen, telkens met een looptijd van 5 jaar. De landbouwers ontvangen voor het uitvoeren van deze agromilieumaatregelen jaarlijks een vergoeding. De landbouwer kan, onder begeleiding van de bedrijfsplanner, beheerovereenkomsten met diverse doelstellingen sluiten. De volgende beheerdoelstellingen werden bepaald: de soortenbescherming, het perceelsrandenbeheer, de erosiebestrijding, het onderhoud van kleine landschapselementen, het verbeteren van de waterkwaliteit, het botanisch beheer en bijdragen aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen.

Met het sluiten van beheerovereenkomsten (programmaperiode 2014-2020) wordt uitvoering gegeven aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen en –prioriteiten, bepaald door de Vlaamse regering, en dit in uitvoering van het Europees plattelandsontwikkelingsbeleid.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**9.540**	**9.540**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***- 2.612***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*- 2.612*		
BO 2017	**9.540**	**6.928**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	VRK	MAC
Bijstelling betaalkalender		- 2.612		
TOTAAL		**- 2.612**		

- Toelichting bijstelling voor extra intering in de VLM begroting

    - Betaalzijde: inzake VEK wordt voor 2017 6.928 k.euro voorzien. Dit betreft het in 2017 uit te betalen bedrag met betrekking tot de beheersovereenkomsten met startdatum 01/01/2012, 01/01/2013, 01/01/2015 en 01/01/2016.

LBC-3LCH2AR-IS – interne stromen - VLM - gebruikersschade en kapitaalschade

Korte inhoud begrotingsartikel:

Kapitaalschade en gebruikersschade is de schade die de eigenaar/gebruiker van een grond ondervindt als gevolg van: een bestemmingswijziging van "landbouw" naar "natuur", "bos" of "overig groen"; het in een plan opnemen van een overdruk die de economische aanwending van landbouwgrond beïnvloedt; het opleggen van een erfdienstbaarheid die de economische aanwending van landbouwgrond beïnvloedt.

Het krediet dient om de aanvragers voor deze schade te vergoeden en verloopt via de VLM-begroting via deze interne stroom.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	**VEK**	**VRK**	**MAC**
BA 2016	**3.460**	**1.185**		
Bijstelling BO 2017	***0***	***0***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*0*	*0*		
Andere bijstellingen	*0*	*0*		
BO 2017	**3.460**	**1.185**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

LBC-3LCH2AY-IS – interne stromen - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via deze interne stroom worden dotaties aan de VLM verstrekt voor uitvoeren van beleid in het kader van Plattelandsbeleid, MAP onderzoeken, instandhoudingsdoelstellingen (IHD-PAS), grondverwerving buffergebieden, technische uitgaven ruilverkaveling, voorkooprecht en koopplichten en de werking van de grondenbank.

Kredietevolutie:

(in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BA 2016	**17.643**	**19.513**		
Bijstelling BO 2017	***5.749***	***4.677***		
Index	*0*	*0*		
Compensaties	*- 1.751*	*- 1.751*		
Andere bijstellingen	*7.227*	*6.155*		
BO 2017	**23.119**	**23.917**		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(in duizend euro)

Compensaties	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Van begrotingsartikel LBC-3LCH2AY-IS	- 300	- 300		
Naar begrotingsartikel LB0-1LCH2AH-PA	300	300		
Van begrotingsartikel LBC-3LCH2AY-IS	- 1.451	- 1.451		
Naar begrotingsartikel LBC-3LCH2AF-WT	1.451	1.451		
TOTAAL	**0**	**0**		

(in duizend euro)

Andere bijstellingen	**VAK**	**VEK**	**VRK**	**MAC**
Flankerend beleid IHD/PAS	7.500	7.500		
VEK-bijstelling		- 1.072		
Efficiëntiemaatregel Omgeving	- 273	- 273		
TOTAAL	**7.227**	**6.155**		

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

E.2. VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de VREG-begroting 2017 op het niveau van de ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR 08.21 Overgedragen overschot vorige boekjaren
Het overgedragen saldo bedraagt 168 kEUR.

ESR 46.10 Dotatie VREG (LE0-1LEB4AS-IS)
De VREG staat in voor de uitvoering van zijn begroting, die past binnen het beleidsveld 'Energie'. De werking van de VREG wordt gefinancierd via een heffing ten voordele van het Energiefonds. VREG ontvangt zijn dotatie vanuit het Energiefonds, dat onder het beheer staat van het VEA en deel uitmaakt van het begrotingsprogramma LE. De dotatie 2017 bedraagt 5.039 kEUR.

1.2. Uitgavenartikelen

De uitgaven zijn berekend onder constant beleid. Er wordt geen rekening gehouden met eventuele extra uitgaven naar aanleiding van de hervorming van de VREG en het mogelijk toevoegen van de werkzaamheden inzake warmtenetten en energiefraude aan de activiteiten van de VREG.

ESR 03.22 Over te dragen overschot van het boekjaar
Het over te dragen overschot van het boekjaar bedraagt 0 kEUR. Het overgedragen overschot vorige boekjaren van 168 kEUR wordt aangewend om de uitgaven voor 2017 te bekostigen.

ESR 11 Lonen en sociale lasten
De personeelsuitgaven van 3.132 kEUR zijn berekend op basis van het vaste personeelsbestand rekening houdend met een indexering, verhoogde pensioenbijdragen voor statutairen en de endogene groei.

ESR 12 Werking
De werkingsmiddelen dalen met 66 kEUR en bedragen 1.456 kEUR. Het betreffen uitgaven omtrent communicatie, V-test, Infolijn (1700), onderhoud databanken, uitwisseling certificaten, marktonderzoeken, studies uitbesteed aan externe consultants, opleidingen, advocaatkosten, juridische dienstverlening en de dagelijkse werking van het agentschap.

ESR 74 Investeringen
De VREG investeert verder in de uitbouw van het Uniek Loket gemeenschappelijk data-uitwisselingsplatform van VREG en VEA; de eerste stap ter zake is de optimalisering van de uitwisseling van gegevens omtrent decentrale productie van en naar de netbeheerders. In 2017 zullen ook extra datastromen in dit gemeenschappelijk platform ingeregeld worden, ook met andere (externe) partijen, met als doel verdere stappen te zetten in de uitbouw van de databank tot een kennisplatform energie. De databank moet het referentiepunt worden inzake energiedata in Vlaanderen. De investeringen worden begroot op 619 kEUR en bevatten daarnaast ook de kosten in verband met de IT-infrastructuur die gebeuren op basis van een vervangcyclus.

F. VLAAMSE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT, CATEGORIE B

F.1. DE WATERGROEP

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2017 van de Watergroep op het niveau van de wijzigingen per ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR 1611, 1612,1620 – Verk. van niet-duurz. goed. en dienst
De Watergroep heeft zich voor de BO2017 gebaseerd op het intern budget 2017. De omzet 2017 gebaseerd is op de resultante van het Tariefplan zoals deze aan de Waterregulator wordt voorgelegd.

Het tarief houdt ook rekening met het investeringsprogramma van de Watergroep. De voornaamste wijzigingen voor de investeringen vanaf 2017 zijn dat enerzijds vanaf 2017 de studiekosten niet meer zullen geactiveerd worden wat resulteert in een daling van de investeringsuitgaven. Anderzijds zal De Watergroep vanaf 2017 investeren in slimme watermeters wat resulteert in een stijging van de investeringsuitgaven.

ESR 4925 – Inkomensoverdrachten vanuit Vlaams Gewest
Opbrengsten MINA zijn berekend als verdeelsleutel van 42,56% voor De watergroep op 139.057 k.euro (zie LBC-3LCH2AN-WT).

ESR 4821 – Inkomensoverdrachten van gemeenten (algemene bijdragen)
BO2017 voorziet dat er 1.183 k.euro minder ontvangsten kunnen begroot worden dan in BA2016. Dit betreft de extra bijdragen welke de gemeenten voorzien hebben te storten in het kader van de uit te voeren rioleringsprojecten. Budgetten opgemaakt in functie van het uit te voeren investeringsprogramma per gemeente welke jaarlijks wordt bijgesteld.

ESR 6925 – Kapitaaloverdrachten Vlaamse gemeenschap
De voornaamste subsidie betreft de gemeente Aarschot (4.412 k.euro) gezien er in 2017 in Aarschot voor 9 Meur rioleringsprojecten zullen uitgevoerd worden (zie ESR 7330).

ESR 9610 – Opnemingen van leningen in nationale valuta
BO2017 voorziet een leningsbedrag ten bedrage van 40 miljoen euro: 20 miljoen euro gewestwaarborg en 20 miljoen euro Ethias lening.

1.2. Uitgavenartikelen

ESR. 1111,1112,1120,1131,1133 – Personeelskosten
De personeelskosten in BO2017 zijn 2.220 k.euro lager begroot dan in BA2016.
De voornaamste verklaring hiervoor zijn de lagere kosten pensioenbijdragen statutair personeel (1.250 k.euro)
De overige verklaring voor deze daling is gebaseerd op de update betreffende de evolutie van de VTE's.

ESR. 1211 –Aankopen van niet duurzame goederen en diensten – algemene werkingskosten
De kosten zuivering BO2017 zijn gebaseerd op de uitvoering 2015 met correctie vermits het effect van de overname IWM en de tariefstijging 2015 nog niet ten volle gerealiseerd was in de uitvoering 2015. Bovendien wordt er ook rekening gehouden met de reguliere verbruiksdaling en aangroei leveringseenheden.
De kosten en opbrengsten afvoer BO2017 zijn gebaseerd op de uitvoering 2015 met correctie vermits het effect van de overname IWM en de tariefstijging 2015 nog niet ten volle gerealiseerd was in de uitvoering 2015.

ESR. 1410 – Kosten vergoed aan andere sectoren dan de overheidssector
BO 2017 voorziet 6.815 k.euro meer kosten voor rioleringswerken versus BA2016. De voornaamste reden hiervoor zijn de hogere kosten voor rioleringswerkzaamheden op basis van de individuele begrotingsfiches per gemeente waarvoor De Watergroep rioleringsactiviteiten uitvoert.

ESR. 7200, 7320, 7330 – Nieuwbouw van gebouwen, waterbouwkundige werken, pijpleidingen
De voornaamste wijziging voor het investeringsbudget BO2017 is dat de studiekosten niet meer geactiveerd zullen worden vanaf 2017 (voorheen 12% mark-up). Bovendien is vanaf 2017 een jaarlijkse bijkomende investering voor slimme watermeters voorzien ten bedrage van 13,5 miljoen euro per jaar.

ESR. 91.10 – Aflossing van schuld in nationale valuta
In BO2017 is er een bedrag van 38.946 k.euro begroot. Dit betreft enerzijds de herfinanciering van de Ethias lening, en anderzijds de jaarlijkse aflossing.

G. STRATEGISCHE ADVIESRADEN

G.1. SAR MINARAAD

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2017 van de SAR MINARAAD op het niveau van de wijzigingen per ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR-code 08.21: overgedragen saldo
Verwacht wordt dat het overgedragen saldo constant blijft.

ESR-code 46.10: werkingsdotatie
Het krediet daalt met 4 k.euro na verrekening van loonindex (+ 12 k.euro) en koppenbesparing (- 16 k.euro)

1.2. Uitgavenartikelen

ESR-code 11: personeelskosten
De personeelskosten dalen met 4 k.euro na verrekening van loonindex (+ 12 k.euro) en koppenbesparing (- 16 k.euro).

ESR-code 12: werkingskosten
De werkingskosten stijgen met 10 k.euro. Dit budget komt van ESR 74.40 welke met 10 k.euro dalen. (zie hieronder).

ESR-code 74: investeringskosten
De investeringskosten dalen met 10 k.euro. Er wordt minder gebudgeteerd op ESR 74.40.

H. EIGEN VERMOGENS

H.1. EIGEN VERMOGEN VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK (EV INBO)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van BO 2017 van het EV INBO op het niveau van de ESR-code besproken.

Binnen het EV INBO wordt op projectbasis gewerkt waarbij er rekening moet gehouden worden met de volgende elementen (in volgorde van afnemend belang):

- Inkomsten en uitgaven vallen niet systematisch in hetzelfde boekjaar (bijvoorbeeld bij EU projecten).
- Ontvangsten en uitgaven zijn afhankelijk van het binnenhalen van projecten (waarbij de succesgraad uit de vorige jaren niet representatief is voor de succesgraad van het lopende jaar en/of van de toekomstige jaren).
- De vertraging van projecten kan leiden tot verschuivingen van inkomsten van het ene boekjaar naar het andere.

1.1. Ontvangstenartikelen

De begroting wordt aan de ontvangstenzijde als volgt gewijzigd:

ESR.0821- Overgedragen saldo
Dit cijfer werd aangepast naar 5.766 k.euro, het cijfer dat overeenkomt met de overdracht van het reële saldo van de uitvoering 2015, zodat het EV INBO in 2017 niet inteert.

ESR.1600 – Verkopen
De begroting van de verkopen wordt in 2017 hoger ingeschat dan de uitvoering van 2015 en BA 2016. Het EV INBO doet extra inspanningen om meer projecten binnen te halen die een langere looptijd hebben en onder meer aangeboden worden op de internationale markt. Dit heeft als doel beleidsondersteunende INBO-taken maximaal te versterken aangezien deze niet volledig afgedekt worden door de INBO-begroting. Binnen deze ESR-code zijn de middelen mee opgenomen die we ontvangen op basis van het contract met OC ANB. Deze middelen zullen gebruikt worden voor de verwezenlijking van IHD/PAS-taken, bovenop de INBO-projecten ter zake.

ESR.2620 – Rente
Het saldo van de rente-ontvangsten wordt aangepast aan het saldo van de uitvoering van 2015 vermits de rentes nog steeds op een laag peil staan.

ESR.4640 – Inkomensoverdrachten van administratieve openbare instellingen
Vermits het EV INBO binnen de consolidatiekring valt, moeten interrelaties opgenomen worden binnen 46.40. Onze interrelatie met het IWT zal in 2017, het laatste jaar van de overeenkomst, 74 k.euro bedragen.

ESR.4940 – Toegewezen gedeelten van belastingen en heffingen
Deze raming is gebaseerd op de laatste stand van zaken van de vermindering die we zullen ontvangen op het betalen van bedrijfsvoorheffing in 2017. Deze reductie houdt een vermindering van 80% in op de bedrijfsvoorheffing van wetenschappelijk personeel.

ESR.8950 – Kredietaflossingen
Dit is een inschatting van het bedrag dat aan borg zal worden terugbetaald. Dit bedrag is het resultaat van het verschil tussen de borg die teruggestort zal worden in 2017 (wegens de definitieve oplevering van de opdracht en de terugvraag van de borg m.b.t. het opgeleverde project) en de borg die zal moeten gestort worden naar aanleiding van nieuwe projecten die ons zullen gegund worden.

1.2. Uitgavenartikelen

De begroting wordt aan de uitgavenzijde als volgt gewijzigd:

ESR.0322 – Over te dragen saldo
Het EV INBO verwacht het boekjaar 2017 met dit saldo af te sluiten.

ESR.1100 - Personeelskosten
Het EV INBO heeft een programmamanager, een administratief medewerker en een HR medewerker in dienst. Daarnaast zijn er wetenschappers in dienst die project gerelateerde taken uitoefenen. In deze laatste categorie kunnen wijzigingen optreden in functie van de afgelopen of nieuw binnengehaalde projecten. De loonkosten worden op basis van de projectmiddelen voor BO 2017 hoger ingeschat dan voorgaande jaren.

ESR.1200 – Werkingskosten
Dit is een raming van de werkingskosten in 2017 aan de hand van de reeds gekende projecten.

ESR.7422 – Verwerving van overige investeringsgoederen
Dit is een schatting van de investeringsgoederen die in 2017 zullen aangekocht worden. In deze schatting werd o.a. de aankoop van nieuwe pc's en de vervanging van oude toestellen meegenomen.

H.2. ONDERSTEUNEND CENTRUM VAN HET AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS (OC ANB)

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2017 van het OC ANB op het niveau van de wijzigingen per ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR 0821 – Overgedragen saldo
Dit bedrag stemt overeen met het ingeschatte over te dragen overschot van het boekjaar 2016 (ESR 0322).

ESR 1611 – Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten aan bedrijven
Lichte stijging t.o.v. BA 2016 gezien de voorzien uitbreiding van de houtverkoop voor openbare besturen en de plannen om de korte termijnverhuur verder uit te bouwen.
Deze post omvat zowel de inkomsten van de houtverkoop als van de contractopleidingen, korte termijnverhuur en andere kleinere ontvangsten.

ESR 1612 – Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten aan gezinnen
Lichte stijging t.o.v. BA 2016 in navolging van de uitvoering 2015.
Het omvat de inkomsten van de opleidingen aan particulieren, publicaties en andere kleinere ontvangsten.

ESR 2610 – Rente
Vanaf 1 juli 2012 trad het OC-ANB toe tot het Centraal Financieringsorgaan van de Vlaamse overheid. Vermits hier geen rente wordt uitbetaald op de opgebouwde reserves of de ontvangen inkomsten, wordt de rente voor 2016 op nul gezet.

ESR 2830 – Ontvangsten uit verhuringen, verpachtingen
Jaarlijkse stijgen deze inkomsten dus werd deze post in overeenstemming gebracht met de uitvoering 2015 en de stijgende tendens.

ESR 3830 – Overige inkomstenoverdrachten van verzekeringsmaatschappijen
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.
Deze inkomsten zijn erg volatiel en komen nauwelijks voor. Daarom worden ze laag ingeschat.

ESR 3910 – Inkomensoverdrachten EU-instellingen
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.

ESR 6812 – Overige kapitaaloverdrachten van provincies (Parkbos Gent door Oost-Vlaanderen, PVC, natuurateliers)
Lichte daling t.o.v. BA 2016 in overeenstemming met de uitvoering 2015. Het gaat om de overeenkomst i.k.v. Parkbos Gent, de Provinciale Visserijcommissie en de natuurateliers. Deze laatste subsidies komen vanaf 2015 niet meer bij het OC-ANB terecht.

ESR 6822 – Overige kapitaaloverdrachten van gemeenten (Stad Gent, Sint-Martens-Latem & De Pinte voor Parkbos Gent)

Daling t.o.v. BA 2016. Het gaat om de overeenkomst i.k.v. Parkbos Gent, waarvoor de geldstromen verminderen.

ESR 6930 – Kapitaaloverdrachten van de gewesten (Groenpool Parkbos Gent, MHHA, Zonien, …)
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.
Het OC-ANB zet verder in op de ondersteuning van projecten van partners. De projecten die worden opgestart lopen door in 2017.

ESR 7612 – Desinvesteringen
Er worden geen desinvesteringen verwacht in 2017.

ESR 8610 – Kredietaflossingen door bedrijven
Er worden geen kredietaflossingen door bedrijven verwacht in 2017.

ESR 8670 – Kredietaflossingen andere financiële producten
Er worden geen kredietaflossingen door bedrijven verwacht in 2017.

1.2. Uitgavenartikelen

ESR 0100 – Niet-verdeelde uitgaven
Voor 2017 worden alle voorziene uitgaven verdeeld over de betreffende begrotingsposten.

ESR 0310 – Diverse interne verrichtingen
Geen interne verrichtingen voorzien.

ESR 0322 – Over te dragen overschot van het boekjaar
Het overschot van het boekjaar wordt ingeschat o.b.v. de werking voorzien in 2017.

ESR 1111, 1112, 1120, 1140 – Lonen en sociale lasten
De personeelsuitgaven worden niet gewijzigd t.o.v. BA 2016.

ESR 1211 – Werkingsmiddelen
Geen wijziging t.o.v. BA 2016. Onder werkingsmiddelen worden die uitgaven verstaan die hetzij nodig zijn voor de interne werking, hetzij niet-duurzame goederen en diensten betreffen in kader van projecten.

ESR 1250 – Indirecte belastingen
Geen wijziging t.o.v. BA 2016. De uitgaven op deze post zijn volatiel en meestal miniem.

ESR 2150 – Rente op financiële leasing
Geen wijziging t.o.v. BA 2016. De uitgaven op deze post zijn miniem maar voor B0 2016 wordt er een klein bedrag voor gereserveerd.

ESR 4533 – Overige inkomensoverdrachten aan de gewesten
Geen wijziging t.o.v. BA 2016. De generieke besparingsmaatregel van 2015 was éénmalig. Er wordt dus niets voorzien voor BO 2017.

ESR 6112 – Kapitaaloverdrachten aan institutionele overheid (INBO)
Geen wijziging t.o.v. BA 2016. In kader van IHD worden projecten gefinancierd bij het INBO voor de realisatie van ondermeer het PAS en het Zoekzone model.

ESR 7112 – Aankoop van gronden
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.

ESR 7132 – Aankoop van bestaande gebouwen
Geen wijziging t.o.v. BA 2016. Deze kosten worden op nul ingeschat voor BO 2017.

ESR 7200 – Inrichting van gebouwen
De kosten voor het optrekken en inrichten van gebouwen worden licht naar beneden bijgesteld. In 2017 wordt gestart met de verdere renovatie van Hof ter Linde en het park Terrijst.

ESR 7410 – Aankoop van vervoermaterieel
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.
Dit bedrag wordt voorzien voor de vervanging van verouderde wagens en de investering in een nieuwe bestelwagen.

ESR 7422 – Verwerving van overige investeringsgoederen
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.
Een beperkt bedrag wordt voorzien voor de aankoop van kantoormateriaal, veiligheidsmateriaal, machines en uitrusting in 2017.

ESR 7430 – Verwerving van overige investeringsgoederen
Geen middelen voorzien in 2017.

ESR 7440 – Verwerving van overige investeringsgoederen
Daling t.o.v. BA 2016.
Dit is een raming van investeringen in nieuwe IT-materiaal, nieuwe software en het verder ontwikkelen van het concept online leren. Er zal sterk worden ingezet op een nieuwe manier van kennisdelen via online, interactieve producten.

ESR 8142 – Deelnemingen in privébedrijven
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.
De deelneming in Terhills is in 2013 niet doorgegaan en wordt ook niet verder voorzien. PM post.

ESR 8112 – Kredietverlening aan privébedrijven
Geen wijziging t.o.v. BA 2016.

K. TOT DE VLAAMSE CONSOLIDATIEPERIMETER BEHORENDE RECHTSPERSONEN

K.1. VLAAMSE MILIEUHOLDING

1. TOELICHTING PER ARTIKEL

Onder dit punt worden de ontvangsten en uitgaven van de begroting 2017 van de Vlaamse Milieuholding op het niveau van de wijzigingen per ESR-code besproken.

1.1. Ontvangstenartikelen

ESR-code 16: verkopen
De dalende trend in de verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (ESR 16) kan verklaard worden door de daling vanaf 2015 van de aan te rekenen management fees. Bedoelde daling is realistisch en houdt verband met de uittreding uit Indaver, en bijgevolg met het verdwijnen van het bestuurdersmandaat bij Indaver.

ESR-code 26.10: Intresten
De renteontvangsten 2017 worden op 120.000 euro begroot. Bedoelde raming is realistisch en gaat uit van een thesaurieportefeuille van gemiddeld 80.000.000 euro en een rendement van 0,15%.

ESR-code 28.20 Dividenden
De te ontvangen dividenden worden op 8.300.000 euro geraamd en hebben betrekking op de verwachte winstuitkering door Aquafin met betrekking tot het boekjaar 2016 (dividend te ontvangen in 2017). Ter vergelijking: de jaarrekening 2015 van Aquafin voorziet een uit te keren dividend van 8.401.984 euro, door VMH te ontvangen in 2016.

1.2. Uitgavenartikelen

ESR-code 11: personeelskosten
De raming van de bezoldigíngen (ESR 11.11) en overige bezoldigingselementen (ESR 11 ,12) sluit aan bij de uitvoeringscijfers 2015.

ESR-code 12: werkingskosten
De algemene werkingskosten (ESR 12.1 en 12.2) worden ongeveer op het niveau van de BA 2016 geraamd. Dit is een realistische raming. In 2015 waren deze uitgaven substantieel hoger omdat er toen consultancy ingehuurd werd om de verkoop van de lndaver participatie te begeleíden. Vanaf 2016 vallen de uitgaven voor consultancy weg.

ESR-code 25: dividenden
Het betreft hier de geraamde dividenden die de Vlaamse Milieuholding in 2017 zal uitkeren aan haar aandeelhouder. Dit bedrag is gebaseerd op het resultaat van het boekjaar waarvan 5% wordt gereserveerd die niet kan worden uitgekeerd.